

**UCHWAŁA NR XXII/194/2017
RADY MIEJSKIEJ W RUDNIKU NAD SANEM**

z dnia 30 marca 2017 r.

w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem na lata 2017 – 2022”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.), **Rada Miejska w Rudniku nad Sanem uchwala, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się „Strategię Rozwoju Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem na lata 2017 – 2022” w brzmieniu, jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

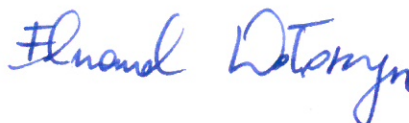
Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

mgr Edward Wołoszyn

Załącznik do Uchwały Nr XXII/194/2017
Rady Miejskiej w Rudniku nad Sanem
z dnia 30 marca 2017 r.

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem na lata 2017 – 2022

2017
RUDNIK NAD SANEM

Dokument powstał na zlecenie:

Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem

w oparciu o społeczną diagnozę problemów i potrzeb w zakresie rozwoju społeczno – gospodarczego **Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem.**

Opracowujący:

firma hITprojekt

we współpracy z Urzędem Gminy i Miasta w Rudniku nad Sanem.

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem

I. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA	3
II. GMINA I MIASTO RUDNIK NAD SANEM - MARKĄ POLSKIEGO WIKLINIARSTWA	8
1. UWARUNKOWANIA HISTORYCZNE – HISTORIA WIKLINIARSTWA	8
2. UWARUNKOWANIA KRAJOBRAZOWO - TURYSTYCZNE	9
3. OFERTA TURYSTYCZNA	9
III. LOKALIZACJA	12
1. POŁOŻENIE.....	12
2. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	12
IV. DANE DEMOGRAFICZNE	16
1. LICZBA LUDNOŚCI	16
V. GOSPODARKA I RYNEK PRACY.....	21
1. RYNEK PRACY, BEZROBOCIE.....	21
2. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ	24
3. TERENY INWESTYCYJNE.....	29
4. ROLNICTWO I LEŚNICTWO.....	30
VI. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	32
1. INFRASTRUKTURA DROGOWA.....	32
2. INFRASTRUKTURA WODOCIĄGOWA, KANALIZACYJNA ORAZ GAZOWA.....	39
3. GOSPODARKA ODPADAMI	42
4. INTERNET	43
VII. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	47
1. OŚWIATA I EDUKACJA	47
2. SŁUŻBA ZDROWIA.....	51
3. POMOC SPOŁECZNA	52
4. BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE	53
5. KULTURA	55
6. SPORT I REKREACJA	57
7. BEZPIECZEŃSTWO	60
VIII. ANALIZA SWOT	61
IX. WIZJA I CELE STRATEGICZNE.....	67
1. WIZJA ROZWOJU GMINY I MIASTA RUDNIK NAD SANEM	67
2. CELE STRATEGICZNE	68
X. FINANSOWANIE	84
XI. MONITORING	85

I. Cel i zakres opracowania.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem z perspektywą jej realizacji w okresie 2017 – 2022. Powstanie strategii zostało zainicjowane przez władze Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem.

Opracowanie strategii rozwoju lokalnego gminy wynika z potrzeby bieżącej analizy sytuacji i obecnej diagnozy społeczno – gospodarczej, a także oceny jakości życia mieszkańców gminy. Związane jest to z dostosowaniem i planowaniem przedsięwzięć i projektów w perspektywie sześciu najbliższych lat do aktualnych potrzeb i problemów, jakie dotyczą mieszkańców Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem. Ważnym elementem wpływającym na potrzebę nowego planowania strategicznego w gminie jest również rozpoczęcie wdrażania nowego programowania w zakresie realizacji projektów unijnych w perspektywie budżetowej 2014 – 2020, które stawia przed naszym krajem i regionem nowe możliwości, ale również nowe wyzwania. W tym kierunku, kluczowym wyzwaniem przed planowaniem strategicznym na poziomie gminy jest wdrożenie unijnej strategii wzrostu na okres 2010 – 2020, Strategii Europa 2020. W ten sposób przygotowanie obecnej strategii stanowi niezbędny element dostosowania strategicznego planowania na poziomie lokalnym do aktualnego strategicznego podejścia na poziomie regionu, kraju i Unii Europejskiej, w tym wykorzystania możliwości i szans programowania unijnego, umożliwiającego realizację przedsięwzięć planowanych przez grupy interesariuszy na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem.

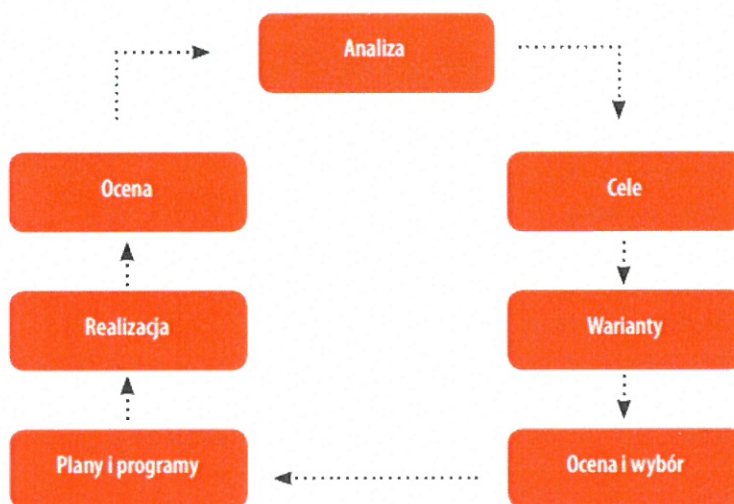
Strategia została opracowana dla horyzontu czasowego najbliższych lat jej realizacji tj. dla okresu 2017 – 2022. W ten sposób strategia wpisuje się w zakres polityki i strategicznego podejścia na poziomie wdrażania budżetu UE na lata 2014 – 2020, a także kluczowych dokumentów krajowych, wywierających istotny wpływ na planowanie na poziomie lokalnym, jak strategii rozwoju kraju, województwa i powiatu. Kluczowym dokumentem objętym oddziaływaniem strategii jest Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020 oraz Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020, które dla wielu zaplanowanych działań stanowią będą podstawowe źródła współfinansowania. W ten sposób horyzont czasowy wskazanych dokumentów oddziałuje metodologicznie na proces obowiązywania przyjętej strategii.

Metodologia opracowanej strategii opiera się o analizę stanu obecnego i obecnej sytuacji społeczno – gospodarczej Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem, na podstawie Części I - Diagnozy Społeczno – Gospodarczej oraz strategicznego planowania w Części II Analizy strategicznej. W ten sposób metodologia budowania strategii oparta została o metodologię projektową, w tym analizę stanu obecnego, określenie celów i stanu docelowego (rezultatów) do jakich zmierzać będą określone działania i przedsięwzięcia w okresie realizacji strategii 2017 – 2022. W procesie budowanej strategii rozszerzono okres obowiązywania strategii o dodatkowe dwa lata, jako okres kontynuowania i realizacji projektów wynikających z programowania i dokumentów strategicznych z okresu 2014 – 2020.

METODOLOGIA OPRACOWANIA STRATEGII

Metodologię opracowania Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem na lata 2017 – 2022 oparto o poradnik „*Planowanie strategiczne - Poradnik dla pracowników administracji publicznej*”. W procesie planowania strategicznego i budowy struktury strategii wykorzystano proces budowania i realizacji strategii według poniższego schematu.

RYSUNEK 1. PROCES BUDOWANIA I REALIZACJI STRATEGII

Metodologia budowania strategii opiera się na opracowaniu aktualnej diagnozy społeczno - gospodarczej Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (Część I) oraz analizy strategicznej i planowania strategicznego (Część II).

1. Diagnoza społeczno – gospodarcza obejmuje:

Diagnozę oraz analizę SWOT w sektorach:

- 1) **Ludność – mieszkańcy**
  - a. Migracje
  - b. Rynek pracy – zatrudnienie
  - c. Ludność wg grup zawodowych
  - d. Ludność wg grup wieku
- 2) **Infrastruktura lokalna publiczna – inwestycje publiczne**
  - a. Drogi i skomunikowanie, dostępność komunikacyjna, położenie
  - b. Wodociągi i kanalizacja
  - c. Gospodarka odpadami
- 3) **Środowisko naturalne**
  - a. Walory i jakość środowiska naturalnego
  - b. Poziom zanieczyszczeń
  - c. Energia odnawialna i podstawy OZE
  - d. Surowce i podstawy działalności gospodarczej w oparciu o zasoby naturalne
- 4) **Działalność gospodarcza – przedsiębiorczość - rolnictwo**
  - a. Liczba firm – gospodarstw rolnych
  - b. Tereny inwestycyjne – obszary rolnicze
  - c. Bariery w rozwoju przedsiębiorczości – w rozwoju rolnictwa
  - d. Obszary szans i możliwości rozwoju działalności gospodarczej i rolniczej na terenie analizy
- 5) **Oświata**
  - a. Liczba uczniów w szkołach

- b. Dostępność do infrastruktury edukacyjnej
- 6) **Turystyka**
  - a. Obecna oferta turystyczna
  - b. Atrakcje i inne formy dające szansę rozwoju turystyki i sektora okołoturystycznego
- 7) **Kultura**
  - a. Dostępność do oferty kulturalnej
  - b. Liczba wydarzeń kulturalnych w gminie
  - c. Dziedzictwo kulturowe
- 8) **Sport**
  - a. Dostępność do infrastruktury rekreacyjno – sportowej
- 9) **Ochrona zdrowia i opieka społeczna**
  - a. Jakość i dostępność do podstawowej opieki zdrowotnej i pomocy społecznej

2. Analiza strategiczna obejmuje formułowanie wizji i celów strategicznych w oparciu o analizę:

- a. Wyników z diagnozy społeczno - gospodarczej
- b. Otoczenia – strategii i programy oddziałujące na planowanie strategiczne w gminie, w tym:
  - Strategia EUROPA 2020 – Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu;
  - Strategia Rozwoju Kraju 2020;
  - Strategia Rozwoju Województwa - Podkarpackie 2020;
  - Regionalna Strategia Innowacji Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020 na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS3).
- c. Programy i źródła finansowania zewnętrznego
- d. Planowane projekty i przedsięwzięcia w perspektywie realizacji strategii

3. Konsultacje społeczne.

Zakończeniem procesu budowania strategii jest poddanie jej konsultacjom społecznym i ocenie mieszkańcom i lokalnym liderom społecznym. W tym zakresie projekt strategii został poddany ocenie i analizie dokonywanej przez poszczególnych przedstawicieli grup interesariuszy zainteresowanych realizacją przedmiotowej strategii.

ETAPY FORMUŁOWANIA STRATEGII

Metodologia opracowania strategii opiera się na elementach zarządzania strategicznego, które obejmowały etapy: planowania, finansowania, monitoringu, wdrażania i ewaluacji, zgodnie z powyższym zamieszczonym schematem.

PLANOWANIE

Planowanie daje podstawę do kontroli i zarządzania rozwojem (na podstawie poradnika „*Planowanie strategiczne - Poradnik dla pracowników administracji publicznej*”), pozwala również skonstruować cele i dążyć do ich realizacji, w ściśle określonych warunkach i określonym środowisku. Planowanie strategiczne definiuje etapy i warunki rozwoju społeczno – gospodarczego gminy, tworzy listę planowanych działań prowadzących do założonego celu nadrzędnego, dostosowanego do potrzeb i warunków danej społeczności lokalnej.

FINANSOWANIE

Finansowanie stanowi nieodłączny element planowania i realizacji poszczególnych działań w trakcie projektowania, wdrażania i realizacji strategii. Na etapie samego planowania obejmuje projektowanie założeń finansowych i przewidzianych środków na realizację poszczególnych przedsięwzięć. Szczegółowe harmonogramy finansowe tworzone są dopiero na poziomie planów wdrażania programów operacyjnych, czy poszczególnych projektów. Jednak zdefiniowanie i określenie znaczenia realizacji poszczególnych celów i działań dla rozwoju społeczno – gospodarczego gminy powinno mieć umiejscowienie również w wartościach planowanych wydatków i budżetów dla poszczególnych obszarów strategicznych.

MONITORING

Prawidłowe budowanie strategii i jej planowanie powinno uwzględniać etap monitoringu. Jest to system wskaźników definiujących i weryfikujących określone w strategii cele, a w głównej mierze weryfikację docelowego stanu, poprzez weryfikację stanów przejściowych, kontrolnych. Etap monitoringu zakłada przedstawienie form i podstawę badania z określeniem źródła pozyskiwania danych.

WDRAŻANIE

Docelowy punkt realizacji strategii – oparty o ogólne założenia strategiczne rozpisane w okresie długofalowym, często kilkuletnim.

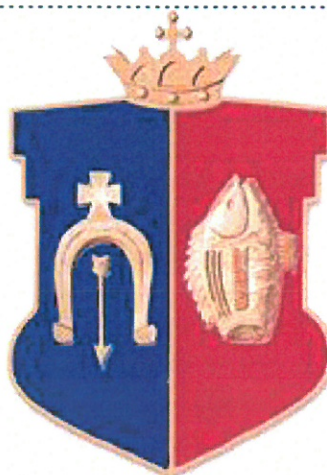
EWALUACJA

Rodzaje ewaluacji ze względu na moment ich przeprowadzenia wyróżniamy:

- ewaluacja *ex-ante* – przeprowadzana jest w fazie wstępnej, gdy dokonywana jest analiza przyjętych rozwiązań pod kątem potencjalnej zdolności osiągnięcia efektów i poprawności konstrukcji wszystkich elementów projektu,
- ewaluacja *on-going* – ma miejsce w trakcie realizacji, zwłaszcza w przypadku przedsięwzięć złożonych, o długim okresie wdrożenia, gdy możliwe i celowe są korekty,
- ewaluacja *ex-post* – po zakończeniu wdrożenia.

CZĘŚĆ I
DIAGNOZA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA
Gdzie jesteśmy?

II. Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem - marką polskiego wikliniarstwa

1. Uwarunkowania historyczne - historia wikliniarstwa

Rudnik nad Sanem – Polska Stolica Wikliny.

Wikliniarstwo (plecionkarstwo) w Rudniku nad Sanem zaczęło się rozwijać i nabierać znaczenia gospodarczego pod koniec XIX wieku. Rozwój wikliniarstwa zapoczątkowany został przez hrabiego Ferdynanda Hompescha – właściciela dóbr rudnickich. Dzięki jego aktywności i zaangażowaniu, kilku mieszkańców Rudnika i Kopek odbyło szkolenie wikliniarskie w szkole koszykarskiej we Wiedniu. Następnie w roku 1878 podobną szkołę koszykarską założono w Rudniku, która kształciła pierwszych rzemieślników (tzw. chałupników), którzy następnie całą produkcję wykonywali we własnych gospodarstwach. Kolejnym krokiem hrabiego było powołanie przedsiębiorstwa wikliniarskiego pod nazwą „Szkoła Koszykarska Karol Józef Krauz we Wiedniu”. Wkrótce została ona zamieniona na duże warsztaty koszykarskie pod nazwą "Prasko - Rudnicka Fabryka Koszykarska w Rudniku nad Sanem", gdzie zrzeszeni w niej robotnicy wykonywali wyroby i galanterię. W ten sposób w Rudniku zapoczątkowano lokalną wytwórczość opartą na wyrobach wiklinowych, produkcji i uprawie wikliny oraz sprzedaży gotowych wyrobów wiklinowych. W 1919 roku w Rudniku funkcjonowało już 12 przedsiębiorstw zajmujących się eksportem wyrobów wiklinowych oraz 20 firm handlujących na rynku krajowym. Dla przedstawionych zakładów wyroby w okolicach Rudnika przygotowywało około 3 tysiące warsztatów chałupniczych zatrudniających nawet 15 000 osób. Dla potrzeb rozwijającego się rzemiosła, w miejsce zlikwidowanego Seminarium Nauczycielskiego, w 1932 roku przeniesiono do Rudnika nad Sanem Lwowską Szkołę Koszykarską, którą trzy lata później przekształcono w Szkołę Przemysłu Drzewnego – Państwową Szkołę Stolarską.

W trakcie II wojny światowej produkcję wikliniarską przekształcono na potrzeby wojskowe, produkowano masowe pojemniki do celów wojennych. Jednocześnie okupanci doprowadzili do wielu zniszczeń w lokalnej uprawie, co spowodowało znaczne trudności w odtworzeniu produkcji w okresie powojennym. Po wojnie działalność wikliniarska przeszła w ręce spółdzielni państwowych, w tym: Spółdzielni Wikliniarsko - Koszykarskiej "Jedność" i Zakładu Wikliniarskiego (późniejszego Małopolskiego Przedsiębiorstwa Produkcji Wikliniarskiej "Wikplast-Las"). W tym czasie wikliniarstwem w Rudniku nadal zajmowała się znacząca grupa mieszkańców, około 3 500 chałupników i ponad 800 stałych pracowników. Od 1985 roku spółdzielnia zatrudniała już 2000 stałych pracowników. Na skutek przemian ustrojowych, przechodzenia z gospodarki planowej do gospodarki rynkowej, Przedsiębiorstwo Produkcji Wikliniarskiej "Wikplast-Las" zostało w latach 90-tych zlikwidowane. Część majątku po zlikwidowanym zakładzie "Wikplast-Las" przejęła w 1999 roku Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem.

Aktualnie poziom produkcji i wytwórczości, który nadal oparty w dużej mierze o system chałupniczy, został już znacząco ograniczony. Związane jest to ze zmianami jakie zaszły na rynkach światowych, czy pojawieniem się poważnej konkurencji z terenu rynku azjatyckiego.

Jednak Rudnik nad Sanem nadal stanowi kluczową wizytówkę i markę polskiego wikliniarstwa na świecie, świadczy o tym, m.in. wydarzenie związane z EXPO 2005 w Japonii, w ramach którego elewacja polskiego stoiska wykonana została z wikliny, przez rudnickich wikliniarzy. Ponadto w strukturze obecnie działających firm na terenie gminy, nadal znaczącą liczbę stanowią firmy zajmujące się produkcją i handlem wyrobami wiklinowymi. Dziedzictwo historyczno – kulturowe

rudnickiego wikliniarstwa pielęgnowane i rozpowszechniane jest przez utworzone Centrum Wikliniarstwa w Rudniku nad Sanem, a także przez wielu jeszcze mieszkańców trudniących się chałupniczo, czy zawodowo branżą wiklinową.

2. Uwarunkowania krajobrazowo - turystyczne

Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem położona jest w Kotlinie Sandomierskiej, w obrębie stykających się ze sobą trzech mezoregionów: Płaskowyżu Kolbuszowskiego, Płaskowyżu Tarnogrodzkiego i Równiny Biłgorajskiej. Od zachodu i południa rozpościerają się ocalałe połacie Puszczy Sandomierskiej, od północy - Lasy Janowskie, a od zachodu - Puszcza Solska. Wartość krajobrazowo – turystyczną tworzą rozległe lasy, enklawy pierwotnej przyrody, liczne zbiorniki wodne, rzeki, czyste środowisko, ciekawe zabytki i pomniki historii. Szczególną wartością wpływającą na aspekt turystycznego rozwoju wpływa dziedzictwo kulturowe oparte o wytwórczość wikliniarską, która kształtowała się na tym terenie od XIX wieku.

Główną rzeką regionu jest malowniczy San, pięknie wkomponowany w krajobraz. Ze wschodu na zachód płynie w piaszczystym płytkim korycie Tanew, wpadająca do Sanu w okolicach Ulanowa. Lewobrzeżny dopływ Sanu, Rudna, łączy się z nim w Rudniku. San jest wymarzonym miejscem do wędkowania i wypoczynku letniego. Dodatkowo na terenie gminy nie występuje przemysł o znaczeniu uciążliwym dla środowiska i życia mieszkańców, co stwarza szanse do rozwoju turystyki wypoczynkowej.

3. Oferta turystyczna

Powstanie Centrum Wikliniarskiego w Rudniku nad Sanem stworzyło możliwości zagospodarowania dziedzictwa historyczno – kulturowego Rudnika na potrzeby działalności turystycznej, a przez to rozwoju społeczno – gospodarczego gminy i nadanie mu nowej funkcji dla branży wikliniarskiej.

RYSUNEK 2. CENTRUM WIKLINIARSTWA W RUDNIKU NAD SANEM

Dane: UGiM w Rudniku nad Sanem

Powstałe w 2007 roku Centrum Wikliniarstwa jest placówką edukacyjno – wystawienniczą nagrodzoną w konkursach: „Polska Pięknieje – 7 Cudów Unijnych Funduszy” w kategorii „Rozwój turystyki na obszarach wiejskich” – 2008 r., „Najlepszy Produkt Turystyczny Podkarpacia 2010” oraz Najlepsze Europejskie Destynacje Turystyczne „EDEN 2011”. Głównym zadaniem rudnickiego Centrum Wikliniarstwa jest promocja wyrobów z wikliny.

Turyści z zainteresowaniem mogą podziwiać zmienne ekspozycje wikliny użytkowej i artystycznej oraz stałe wystawy: historyczną, archeologiczną i etnograficzną. Galeria malarstwa oferuje zmienne wystawy m.in. rzeźby, rysunku, grafiki oraz malarstwa artystów z Polski i zagranicy. Bogatą ofertę Centrum urozmaicają pokazy sztuki wyplatania, warsztaty wikliniarskie, coroczne plenery wikliny artystycznej, spacer szlakiem wiklinowych rzeźb, a także prezentacje wiklinowej mody i biżuterii. W punkcie informacji kulturalnej i turystycznej, mieszczącej się w Centrum Wikliniarstwa można nabyć publikacje, materiały promocyjne, pocztówki i wyroby z wikliny. Turyści mogą tu uzyskać informacje o hurtowniach wikliniarskich w mieście i okolicy, a także o kulturalnych, przyrodniczych i turystycznych atrakcjach ziemi niżańskiej.

Oferta turystyczna ośrodka obejmuje:

- zwiedzanie Centrum Wikliniarstwa;
- warsztaty i pokaz wyplatania;
- nauka wyplatania pod okiem doświadczonych rzemieślników;
- wycieczka szlakiem wiklinowych rzeźb.

Pozostałe atrakcje turystyczne

- **Młyn - Kaszarnia** z elektrownią z początku XX w., wybudowany w 1905 r. przez hrabiego Hieronima Tarnowskiego, obecnie młyn-kaszarnia, świadczy usługi mieszkańcom Rudnika, jak i okolic do dziś. W latach 80 – tych sytuacja na rynku zmusiła właścicieli do poszukiwania innych źródeł dochodu. Konieczne stało się wprowadzenie nowego profilu produkcji - przerobu gryki na kasze. Unowocześniono technologie, przeprowadzono kapitalny remont budynku, po uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Piękny dziś obiekt stanowi jedną z atrakcji Rudnika nad Sanem.
- **Kościół pw. Świętej Trójcy**, wybudowany w latach 1927-1928 ma układ bazylikowy. Stara i nowa plebania pochodzą z XIX w. Nawa główna Kocioła jest wyższa i szersza od bocznych, które są połączone ciągiem arkad o półkolistych wykrojach. W prezbiterium umieszczono ołtarz główny, w którym dominuje kilka rzeźb ustawionych w niszach. Organy rudnickiego kościoła parafialnego są trzecie pod względem wielkości w diecezji sandomierskiej. Na plebanii istnieje możliwość zwiedzenia wystawy zbiorów parafialnych po wcześniejszym uzgodnieniu.
- **Nadleśnictwo Rudnik**
Lasy rudnickie, ciągle naturalne, puszczańskie, obfite w bogactwa naturalne, pełne zwierzyny, to ostoja wielu gatunków unikalnej fauny i flory. Rozwojowi turystyki i agroturystyki sprzyja zarówno położenie jak i warunki naturalne oraz brak na terenie gminy i w jej bezpośrednim sąsiedztwie uciążliwego przemysłu i źródeł zanieczyszczenia. Tutejsze nadleśnictwo prowadzi gospodarkę łowiecką na obszarze o powierzchni prawie czterech tysięcy hektarów. Na terenie Nadleśnictwa Rudnik znajduje się 8 pomników przyrody: dąb szypułkowy – 6 szt., lipa drobnolistna – 2 szt. Harmonijny krajobraz oraz bogactwa zasobów przyrody, stopnia naturalności oraz stanu środowiska stanowią jeden z podstawowych elementów decydujących o atrakcyjności turystyczno – wypoczynkowej Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem. Nadleśnictwo Rudnik w swojej

ofercie turystycznej posiada trzy leśne ścieżki przyrodniczo - edukacyjne: przyrodnicza ścieżka dydaktyczna w Leśnictwie Zatyki, leśna ścieżka przyrodniczo - edukacyjna w Leśnictwie Kopki, przyrodniczo - leśna ścieżka edukacyjna Maziarnia - Zalesie, które są odpowiedzią na rosnące zapotrzebowanie społeczeństwa na bezpośredni kontakt z naturą, a w szczególności z piękną przyrodą.

- **Wschodni Szlak Rowerowy Green Velo** – szlak rowerowy prowadzący przez pięć województw we wschodniej Polsce, tj. województwo lubelskie, podlaskie, podkarpackie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie. Szlak rowerowy stanowi połączenie miejscowości oraz obiektów o dużej wartości przyrodniczej, kulturowej i historycznej. Na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem trasa liczy 12,5 km i posiada 2 Miejsca Obsługi Rowerzystów (MOR-y).
- **Gospodarstwo agroturystyczne "Domek w Zaciszu"** położone w miejscowości Przędzel, dysponuje w pełni wyposażonym domkiem wykończonym w drewnie dębowym i świerkowym z kuchnią, jadalnią, WC i sypialniami (5 miejsc noclegowych). Okres świadczenia usług: kwiecień – październik.

Wyzwania w obszarze dziedzictwa kulturowego:

- wykorzystanie tradycji i rzemiosła wikliniarskiego w sektorze turystyki;
  - rozwój i promocja wyrobów wikliniarskich;
- wykorzystanie innowacji w obrębie działalności wikliniarskiej;
- promocja Centrum Wikliniarstwa na rynku krajowym i zagranicznym.

III. Lokalizacja

1. Położenie

Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem, jako jednostka samorządu terytorialnego położona jest w północnej części województwa podkarpackiego, w południowo – wschodniej części Polski. Wspólnie z gminami sąsiednimi: Gminą i Miastem Nisko, Gminą i Miastem Ulanów, Gminą Krzeszów, Gminą Jeżowe oraz z Gminą Jarocin i Gminą Harasiuki tworzy powiat niżański.

RYSUNEK 3 GMINA I MIASTO RUDNIK NAD SANEM NA TLE POWIATU NIŻAŃSKIEGO

Jednym z kluczowych walorów wynikających z lokalizacji gminy jest dogodne położenie komunikacyjne przy drodze krajowej nr 77 Lipnik – Nisko – Przemyśl, stanowiącej istotny szlak komunikacyjny prowadzący do granicy z Ukrainą.

2. Podział administracyjny

Powierzchnia administracyjna gminy wynosi 7 869 ha, co stanowi 79 km² (dane z roku 2015 - GUS). Gmina Rudnik nad Sanem należy do jednej z mniejszych powierzchniowo gmin, tworzących powiat niżański, stanowiąc jedynie 10 % powierzchni powiatu.

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

TABELA 1. POWIERZCHNIA ADMINISTRACYJNA GMIN POWIATU NIŻAŃSKIEGO

Jednostka terytorialna	ogółem w ha	
	2015	udział % w powierzchni powiatu
	ha	%
Powiat niżański	78 564	100%
Harasiuki	16 817	21%
Nisko	14 237	18%
Jeżowe	12 393	16%
Ulanów	11 937	15%
Jarocin	9 079	12%
Rudnik nad Sanem	7 869	10%
Krzyszów	6 232	8%

Dane: BDL GUS

Jednak, jako jedna z mniejszych powierzchniowo gmin powiatu niżańskiego wyróżnia się większym udziałem terenów bezpośrednio zagospodarowanych, stanowiąc 17% powiatu pod względem zabudowy mieszkaniowej i 18% gruntów zabudowanych i zurbanizowanych w powiecie niżańskim. W samej strukturze powierzchni gruntów gminy dominują tereny leśne 53% powierzchni gminy (4 181 ha), 38% użytki rolne (2989 ha), tylko 6% powierzchni gminy stanowią tereny zabudowane i zurbanizowane (488 ha), a jedynie 0, 42% nieużytki (33ha).

TABELA 2. UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW WG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA

Jednostka terytorialna	użytki rolne razem		grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione razem		grunty pod wodami razem		grunty zabudowane i zurbanizowane razem		nieużytki	
	2014	udział % do powiatu	2014	udział % w pow. powiatu	2014	udział % w pow. powiatu	2014	udział % w pow. powiatu	2014	udział % w pow. powiatu
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Powiat niżański	39 983	100%	34 305	100%	1 024	100%	2 761	100%	444	100%
Harasiuki	7 027	18%	9 082	26%	129	13%	376	14%	199	45%
Jarocin	4 819	12%	3 947	12%	54	5%	218	8%	38	9%
Jeżowe	8 206	21%	3 880	11%	21	2%	277	10%	9	2%
Krzyszów	5 109	13%	612	2%	226	22%	222	8%	62	14%
Nisko	5 478	14%	7 669	22%	198	19%	808	29%	49	11%
Rudnik nad Sanem	2 989	7%	4 181	12%	178	17%	488	18%	33	7%
Ulanów	6 355	15%	4 934	15%	218	22%	372	13%	54	12%

Dane: BDL GUS

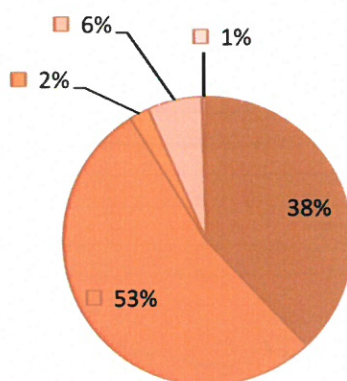

RYSUNEK 4. WYKRES UDZIAŁU POWIERZCHNI GRUNTÓW WG WYKORZYSTANIA

Udział powierzchni gruntów wg wykorzystania

■ Użytki rolne ■ Grunty leśne ■ Grunty pod wodami ■ Grunty zabudowane ■ Nieużytki

Stosunkowo mniejsza powierzchnia badanego obszaru nie wpływa negatywnie na osiągnięcie przez Gminę i Miasto Rudnik nad Sanem charakteru i cech ważnego obszaru gospodarczego, drugiego po mieście powiatowym, ośrodka społecznego – gospodarczego w powiecie niżańskim. Widoczne jest to w szczególności w zakresie posiadanych i zagospodarowanych powierzchni:

- terenów mieszkaniowych 154 ha i 30% powierzchni mieszkaniowych na terenie powiatu – 2 miejsce w powiecie),

- terenów przemysłowych 28 ha i 31 % powierzchni terenów przemysłowych powiatu – 2 miejsce.

Przedstawiony opis powierzchni wykorzystywanych na terenie gminy gruntów definiuje gospodarczy charakter przedstawianego i badanego obszaru, gdzie dominują grunty zabudowane w szczególności w zakresie terenów mieszkaniowych i przemysłowych o stosunkowo wyższym udziale niż w przypadku gmin ościennych, poza gminą Nisko, stanowiącą centrum powiatu niżańskiego.

Jednostka terytorialna	grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny mieszkaniowe		grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny przemysłowe		grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny inne zabudowane		grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny rekreacji i wypoczynku		grunty zabudowane i zurbanizowane - tereny komunikacyjne - drogi	
	2014		2014		2014		2014		2014	
	ha	udział %	ha	udział %	ha	udział %	ha	udział %	ha	udział %
Powiat niżański	514	100%	90	100%	180	100%	87	100%	1 534	100%
Harasiuki	12	2%	0	0%	21	12%	12	14%	269	17%
Jarocin	14	3%	3	3%	8	4%	7	8%	180	12%
Jeżowe	9	2%	0	0%	17	9,5%	7	8%	225	15%
Krzyszów	17	3%	2	2%	14	8%	6	7%	173	11%
Nisko	277	54%	49	55%	70	39%	33	38%	251	16%
Rudnik nad Sanem	154	30%	28	31%	33	18%	9	10%	192	13%
Ulanów	31	6%	8	9%	17	9,5%	13	15%	244	16%

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

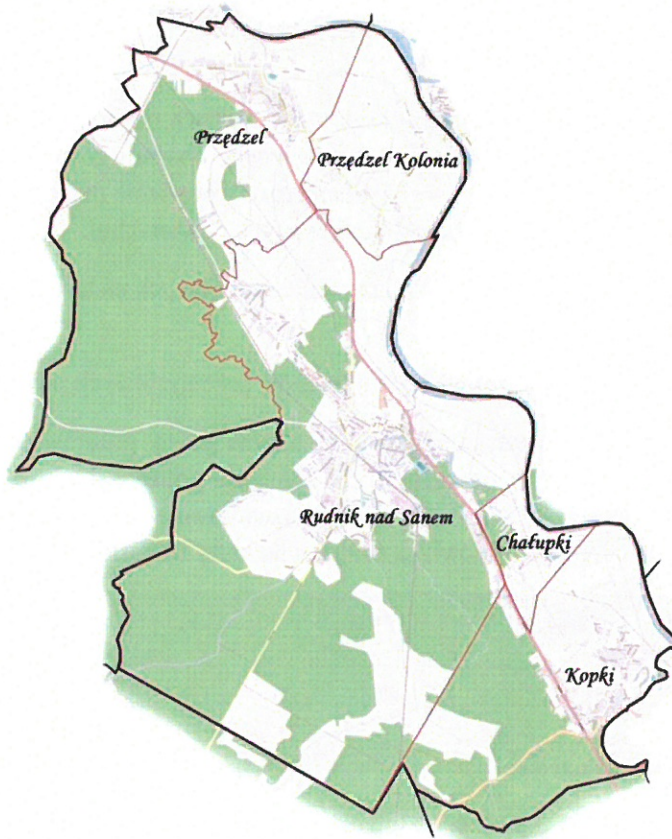
W centrum gminy leży miasto Rudnik nad Sanem, główny ośrodek administracyjny, kulturalny, gospodarczy i społeczny gminy, stanowiący 46% powierzchni całej gminy.

Podział administracyjny Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem obejmuje obszar miasta Rudnik nad Sanem oraz 4 sołectwa: Przędzel, Przędzel Kolonia, Kopki oraz Chałupki. Podział szczegółowo obrazuje poniżej zamieszczona mapa.

TABELA 3 PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY GMINY

Wyszczególnienie	Powierzchnia w ha
Rudnik nad Sanem - miasto	3 657
Chałupki	346
Kopki	1 083
Przędzel	2 383
Przędzel - Kolonia	400
Razem gmina i miasto	7 869

RYSUNEK 5 MAPA ADMINISTRACYJNA GMINY

Dane: UGiM w Rudniku nad Sanem

© autorzy OpenStreetMap

Wyzwania w obszarze lokalizacji:

- wykorzystanie dogodnego położenia przy trasie krajowej Lipnik- Przemysł;
- znaczący udział terenów zagospodarowanych w całkowitej powierzchni gminy;
- drugie miejsce w powiecie pod względem rozwoju zabudowy mieszkaniowej i terenów przemysłowych, ważny ośrodek gospodarczy powiatu niżańskiego;
- znaczący rozwój zabudowy mieszkaniowej i przemysłowej;

IV. Dane demograficzne

1. Liczba ludności

Liczba ludności Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem na koniec roku 2015 wynosiła **10 242** osób (50,6% kobiety i 49,4% mężczyźni), stanowiąc 15% liczby ludności powiatu niżańskiego, w tym zakresie zajmując drugie miejsce w powiecie pod względem liczby ludności.

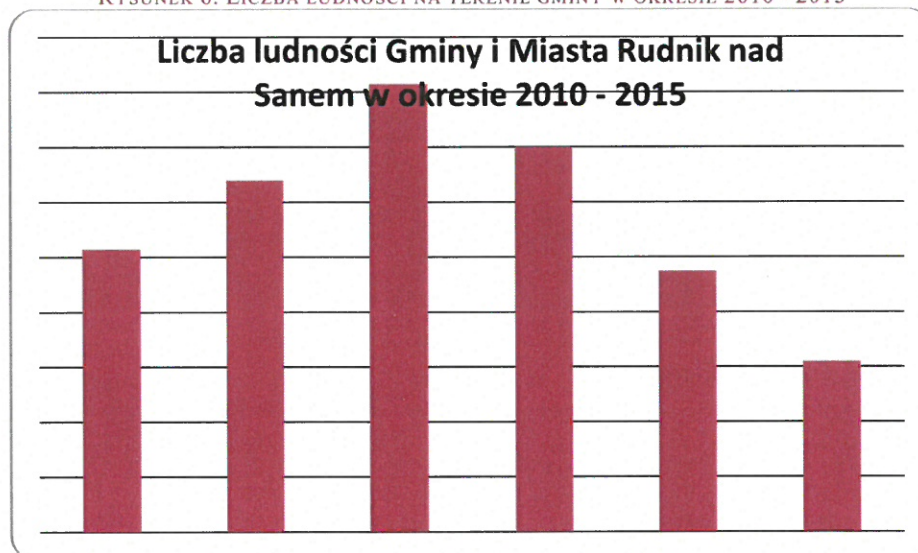
TABELA 4. LICZBA LUDNOŚCI

Jednostka terytorialna	ogółem liczba ludności						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	udział %
Powiat niżański	67 842	67 721	67 656	67 521	67 353	67 178	100%
Nisko	22 604	22 539	22 477	22 493	22 450	22 422	34%
Rudnik nad Sanem	10 283	10 308	10 343	10 320	10 275	10 242	15%
Jeżowe	10 094	10 118	10 163	10 148	10 155	10 186	15%
Ulanów	8 702	8 660	8 660	8 591	8 531	8 451	13%
Harasiuki	6 335	6 320	6 283	6 236	6 207	6 186	9%
Jarocin	5 490	5 461	5 417	5 444	5 463	5 430	8%
Krzyszów	4 334	4 315	4 313	4 289	4 272	4 261	6%

Dane: BDL GUS

Od 2012 roku zauważalna jest zmiana liczby ludności (-41). Jednak w porównaniu z rokiem 2010 dane demograficzne wykazują pozytywną cechę w stosunku do pozostałych gmin powiatu, gdzie zmiany liczby ludności były już bardziej istotne (Nisko -182, Ulanów -251, Harasiuki -149, Jarocin -60, Krzeszów -73, jedynie Gmina Jeżowe ma dodatni bilans +92).

RYСУNEK 6. LICZBA LUDNOŚCI NA TERENIE GMINY W OKRESIE 2010 - 2015

Niewielką zmianę liczby ludności niestety nie potwierdzają wskaźniki przyrostu naturalnego w gminie, bowiem w 2015 wskaźnik przyrostu naturalnego był ujemny i wynosił -30. Wartość ujemną generował od roku 2012, dodatnią wartość osiągnął jedynie w roku 2011. W stosunku do gmin sąsiednich jest to niestety niekorzystna zmiana, bowiem na tle powiatu w 2015 r. gmina zajęła ostatnie miejsce.

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

TABELA 5. PRZYRÓST NATURALNY

Jednostka terytorialna	Urodzenia żywe					Zgony ogółem					Przyrost naturalny				
	ogółem					ogółem					ogółem				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat niżański	574	574	553	562	529	600	613	615	566	606	-26	-39	-62	-4	-77
Nisko	188	171	187	195	172	183	202	179	145	160	5	-31	8	50	12
Jeżowe	107	120	115	97	105	75	97	81	68	72	32	23	34	29	33
Harasiuki	58	53	45	57	42	68	60	70	64	65	-10	-7	-25	-7	-23
Jarocin	40	40	39	37	43	60	52	49	47	62	-20	-12	-10	-10	-19
Rudnik nad Sanem	99	71	71	86	76	76	81	99	98	106	23	-10	-28	-12	-30
Krzeszów	26	40	34	27	34	50	50	48	45	57	-24	-10	-14	-18	-23
Ulanów	56	79	62	63	57	88	71	89	99	84	-32	8	-27	-36	-27

Dane: BDL GUS

Pozytywną zmianę liczby ludności w Gminie i Mieście Rudnik nad Sanem w okresie 2011 – 2014 potwierdza dopiero saldo migracji wewnętrznych (krajowych) i zagranicznych na pobyt stały. W strukturze migracji wewnętrznych w roku 2014 saldo jest dodatnie, natomiast w przypadku salda migracji zagranicznych wykazuje niewielkie zmiany ujemne. Zarówno w przypadku migracji wewnętrznych, jak również zewnętrznych, wskazana sytuacja wyróżnia pozytywnie gminę na tle powiatu niżańskiego. Niepokojąca sytuacja występuje w roku 2015, kiedy saldo migracji wewnętrznych jest ujemne, niekorzystne dla struktury demograficznej gminy.

TABELA 6. SALDO MIGRACJI NA POBYT STAŁY

Jednostka terytorialna	saldo migracji wewnętrznych					saldo migracji zagranicznych				
	ogółem					ogółem				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
Powiat niżański	-84	-86	-103	-108	-144	-11	-3	-47	-25	b.d.
Harasiuki	-4	-29	-9	-25	-16	-1	0	-1	-3	b.d.
Jarocin	-13	-13	9	2	10	4	1	0	4	b.d.
Jeżowe	-15	4	-41	-24	-16	7	3	-5	1	b.d.
Krzeszów	3	5	-4	0	-10	2	1	0	1	b.d.
Nisko	-64	-26	-47	-63	-67	-6	-6	-37	-11	b.d.
Rudnik nad Sanem	8	7	4	16	-12	-6	-4	-5	-5	b.d.
Ulanów	1	-34	-15	-14	-33	-11	2	1	-12	b.d.

Dane: BDL GUS

Ważnym elementem charakteryzującym sytuację demograficzną i społeczną gminy jest udział poszczególnych grup ekonomicznych mieszkańców w całej strukturze ludnościowej. W tym przypadku istotnym elementem analizy jest liczba osób w wieku produkcyjnym, przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym.

W 2015 roku 1 425 osób w badanym obszarze stanowiło grupę w wieku przedprodukcyjnym (15% udziału w danej grupie w liczbie mieszkańców powiatu), 6 945 w grupie produkcyjnej (15% udziału w powiecie) i 1 872 w grupie poprodukcyjnej (16% udziału w powiecie).

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

TABELA 7. LICZBA LUDNOŚCI WG GRUP UDZIAŁU W WIEKU PRODUKCYJNYM NA TLE POWIATU

Jednostka terytorialna	ogółem		w wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej			
	ogółem		ogółem		ogółem	
	2010	2015	2010		2015	
	osoba	osoba	osoba	udział %	osoba	udział %
Powiat nizański	67 842	67 178	10 936	100%	9 500	100%
Harasiuki	6 335	6 186	1 021	9%	844	9%
Jarocin	5 490	5 430	889	8%	751	8%
Jeżowe	10 094	10 186	1 975	19%	1 735	18%
Krzyszów	4 334	4 261	684	6%	595	6%
Nisko	22 604	22 422	3 439	31%	3 028	32%
Rudnik nad Sanem	10 283	10 242	1 557	14%	1 425	15%
Ulanów	8 702	8 451	1 371	13%	1 122	12%

Jednostka terytorialna	w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni			
	2010		2015	
	osoba	udział %	osoba	udział %
Powiat nizański	46 644	100%	46 259	100%
Harasiuki	4 226	9%	4 229	9%
Jarocin	3 732	8%	3 756	8%
Jeżowe	6 753	14%	6 967	15%
Krzyszów	2 857	6%	2 852	6%
Nisko	16 104	35%	15 789	34%
Rudnik nad Sanem	7 063	15%	6 945	15%
Ulanów	5 909	13%	5 721	13%

Jednostka terytorialna	w wieku poprodukcyjnym			
	2010		2015	
	osoba	udział %	osoba	udział %
Powiat nizański	10 262	100%	11 419	100%
Harasiuki	1 088	11%	1 113	10%
Jarocin	869	8%	923	9%
Jeżowe	1 366	13%	1 484	13%
Krzyszów	793	8%	814	7%
Nisko	3 061	30%	3 605	31%
Rudnik nad Sanem	1 663	16%	1 872	16%
Ulanów	1 422	14%	1 608	14%

Dane: BDL GUS

W strukturze Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem dominuje ludność w wieku produkcyjnym, w roku 2015 grupa ta stanowiła 68% ogółu mieszkańców, następnie grupa w wieku poprodukcyjnym 18% i w wieku przedprodukcyjnym w 2015 r. 14%. Należy podkreślić, iż w okresie analizowanym tj. 2010 – 2015 rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym, co związane jest ze starzeniem się społeczeństwa, a także maleje grupa mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, co wynika z ujemnego przyrostu

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

naturalnego. Maleje również liczba osób w wieku produkcyjnym, co w przyszłości przekładać się będzie na niższe zdolności kapitału ludzkiego na lokalnym i regionalnym rynku pracy.

TABELA 8. LICZBA MIESZKAŃCÓW WG GRUP WIEKU PRODUKCYJNEGO

Jednostka terytorialna	w wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
Powiat niżański	10 936	10 597	10 282	9 969	9 809	9 500
Rudnik nad Sanem	1 557	1 532	1 509	1 477	1 463	1 425
Udział % w strukturze całej gminy	15%	15%	15%	14%	14%	14%

Jednostka terytorialna	w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
Powiat niżański	46 644	46 665	46 717	46 645	46 394	46 259
Rudnik nad Sanem	7 063	7 059	7 054	7 028	6 982	6 945
Udział % w strukturze całej gminy	69%	68%	68%	68%	68%	68%

Jednostka terytorialna	w wieku poprodukcyjnym					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
Powiat niżański	10 262	10 459	10 657	10 907	11 150	11 419
Rudnik nad Sanem	1 663	1 717	1 780	1 815	1 830	1 872
Udział % w strukturze całej gminy	16%	17%	17%	18%	18%	18%

Dane: BDL GUS

Charakter gospodarczy i wysoki poziom zurbanizowania gminy podkreśla wskaźnik gęstości zaludnienia (ludność na 1km²), który w roku 2015 dla badanego obszaru wynosił 130 osób. Stanowi drugą pozycję po gminie Nisko w powiecie niżańskim. Ponadto znacząco przekracza średnią dla powiatu.

TABELA 9. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA NA TLE POWIATU NIŻAŃSKIEGO

Jednostka terytorialna	ludność na 1 km2					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
Powiat niżański	86	86	86	86	86	86
Nisko	159	158	158	158	158	157
Rudnik nad Sanem	131	131	131	131	131	130
Jeżowe	81	82	82	82	82	82
Ulanów	73	73	73	72	71	71
Krzeszów	70	69	69	69	69	68
Jarocin	60	60	60	60	60	60
Harasiuki	38	38	37	37	37	37

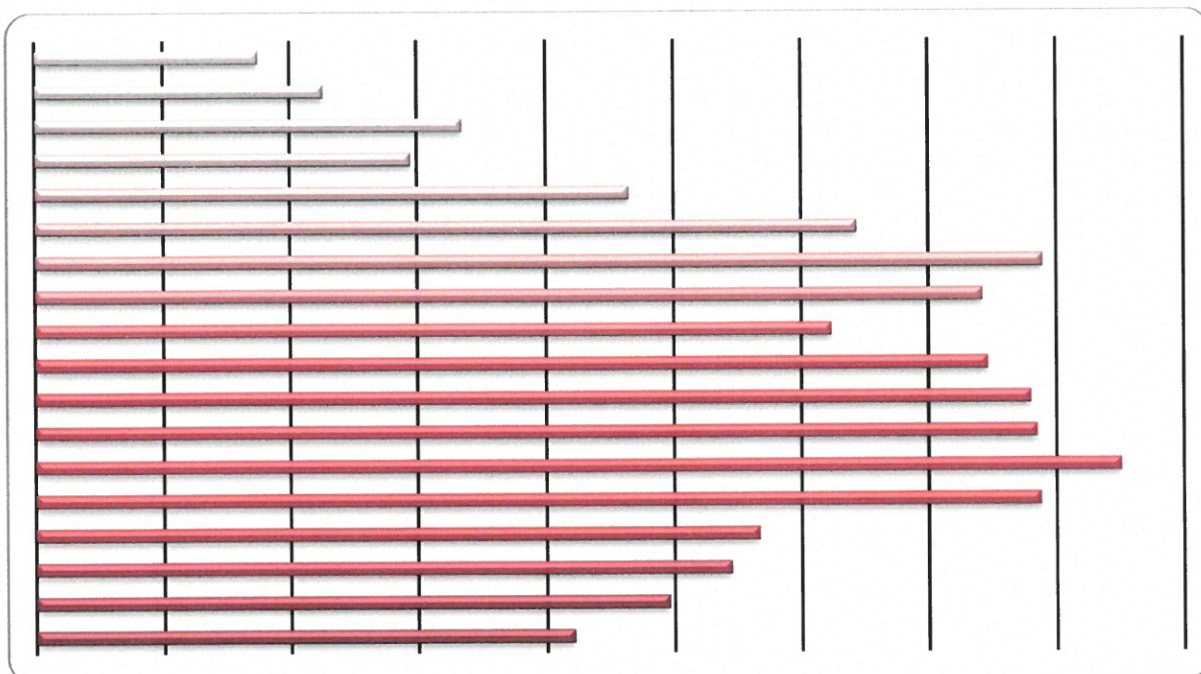
Dane: BDL GUS

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

Szczegółowy obraz gminy i jej charakteru ze względu na wiek mieszkańców przedstawia poniżej zamieszczony wykres. Widoczny jest znaczący udział mieszkańców w wieku 25-29 lat, 20-24, 30-34, 35-39 oraz 55-59 lat, tworzących największą grupę osób w wieku produkcyjnym.

Dane: BDL GUS

Wyzwania w obszarze demografii:

- utrzymanie pozycji gminy w powiecie pod względem liczby mieszkańców (obecnie jest to drugie miejsce po mieście powiatowym);
- zachowanie stabilnej sytuacji demograficznej w oparciu o aktualną sytuację z okresu 2010 – 2015;
  - wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym;
- wyzwania demograficzne w znaczeniu grupy mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym;
- rozwój infrastruktury i usług publicznych dla rozwijającej się grupy osób w wieku poprodukcyjnym;

V. Gospodarka i rynek pracy

1. Rynek pracy, bezrobocie

Bezrobocie

W 2015 r. z terenu Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem zarejestrowanych było 885 osób bezrobotnych - według danych Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych). W roku 2015 udział osób bezrobotnych w grupie mieszkańców w wieku produkcyjnym wynosił 12,3 % i stanowił drugi najbardziej niekorzystny wynik w powiecie, przekraczając o 1,8% średnią wartość dla całego powiatu niżańskiego. Jest to niestety ujemny czynnik związany z problemem społecznym, jakim jest poziom bezrobocia na terenie badanego obszaru, w szczególności jego charakteru i znaczenia gospodarczego.

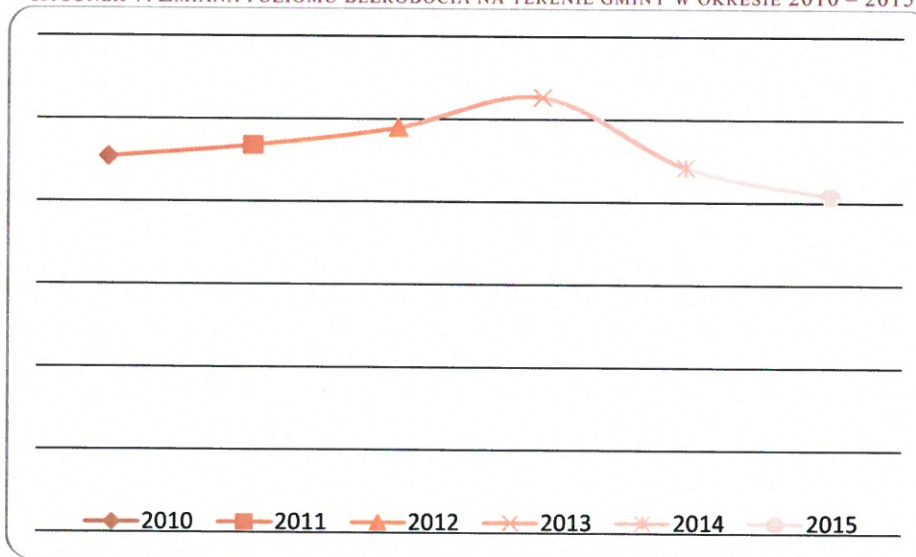
TABELA 10. POZIOM BEZROBOCIA NA TLE POWIATU NIŻAŃSKIEGO

Jednostka terytorialna	ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
Powiat niżański	12,7	13,3	13,7	14,1	12,4	10,5
Harasiuki	14,8	15,3	17,0	17,5	15,2	12,7
Rudnik nad Sanem	13,7	14,1	14,7	15,8	13,3	12,3
Jeżowe	13,3	13,9	14,3	14,8	12,9	10,8
Ulanów	12,7	13,3	13,6	14,0	12,6	10,6
Krzyszów	10,5	11,5	11,3	12,6	12,0	10,4
Nisko	12,2	12,7	12,8	12,8	11,4	9,1
Jarocin	11,7	12,5	12,7	12,8	11,3	9,2

Dane: BDL GUS

Poziom bezrobocia w gminie w okresie analizy 2010 – 2015 stanowi odzwierciedlenie sytuacji na krajowym, regionalnym i powiatowym rynku pracy. Wzrost bezrobocia w roku 2013 stanowił element kryzysu gospodarczego, który dotknął rynek krajowy w roku 2009 i stopniowo przenosił się na lokalne, regionalne rynki, by w 2013 roku osiągnąć wartości progowe na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem. Od roku 2013 następuje coroczny spadek liczby osób bezrobotnych na terenie gminy.

RYSUNEK 7. ZMIANA POZIOMU BEZROBOCIA NA TERENIE GMINY W OKRESIE 2010 – 2015

W samej strukturze osób bezrobotnych w Gminie i Mieście Rudnik nad Sanem dominującą grupę do roku 2014 stanowiły kobiety. Dopiero w 2015 roku udział kobiet w grupie osób bezrobotnych w wieku produkcyjnym zrównał się ze wskaźnikiem dotyczącym udziału mężczyzn – wskaźnik dla obu grup wyniósł 12,3%.

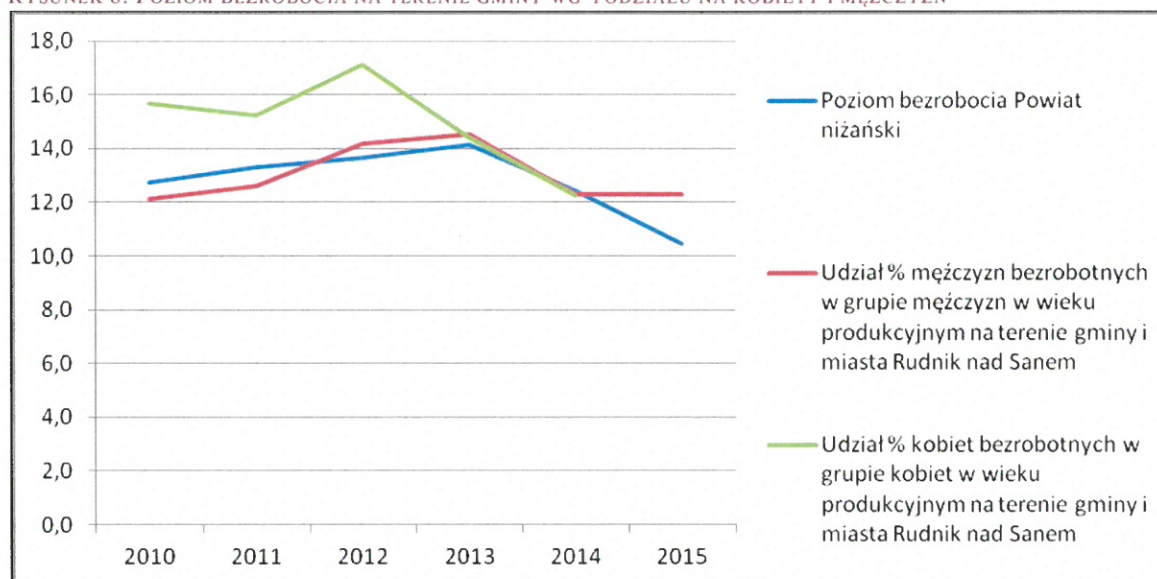
TABELA 11. POZIOM BEZROBOCIA NA TERENIE GMINY WG PODZIAŁU NA PLEĆ

Jednostka terytorialna	mężczyźni						kobiety					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Powiat niżański	12,1	12,2	13,2	13,4	11,5	10,1	13,4	14,6	14,2	15,0	13,4	10,9
Rudnik nad Sanem	12,1	12,6	14,2	14,6	12,3	12,3	15,4	15,7	15,2	17,1	14,4	12,3

Dane: BDL GUS

Znaczący udział kobiet w grupie osób bezrobotnych, dodatkowo powyżej dla średniego poziomu powiatu stanowi jeden z kluczowych problemów społecznych bezpośrednio dotyczących mieszkańców Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem.

RYSUNEK 8. POZIOM BEZROBOCIA NA TERENIE GMINY WG PODZIAŁU NA KOBIETY I MĘŻCZYŻN

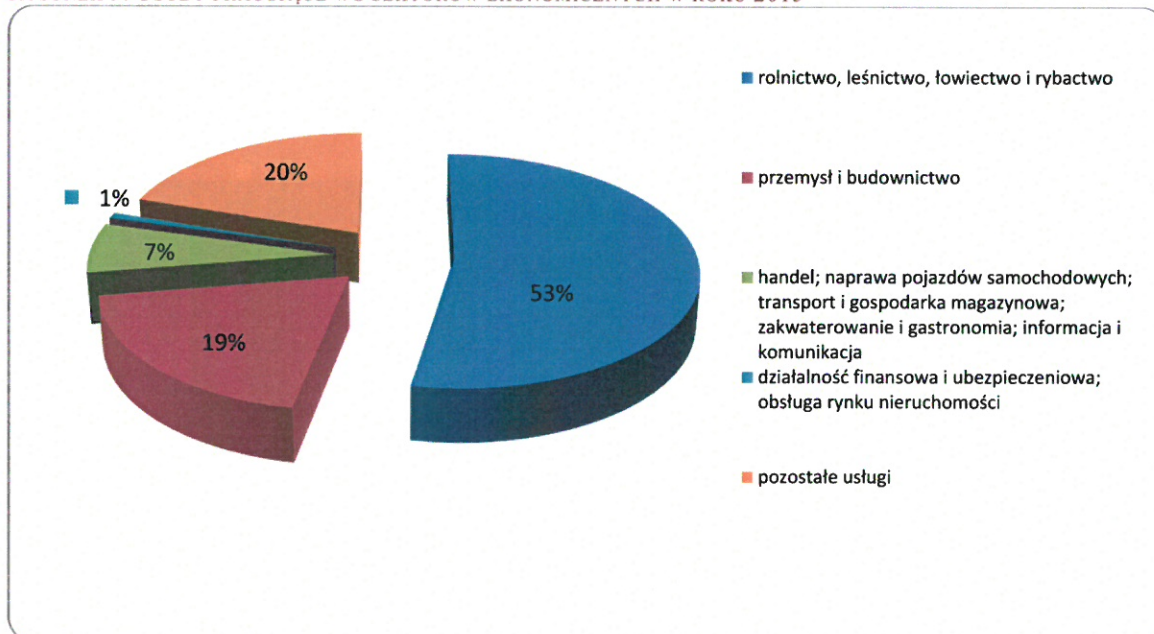

Rynek pracy - zatrudnieni

Struktura osób pracujących według rodzajów działalności (PKD 2007), na podstawie danych dla powiatu niżańskiego z roku 2015, pokazuje, iż dominującą grupę stanowią osoby zatrudnione w rolnictwie 53% (utrzymujący się z rolnictwa), następnie w pozostałych usługach 20%, przemyśle i budownictwie 19%, usługach typu handel, motoryzacja, gastronomia, informacja i komunikacja 7% i jedynie niecały 1% w sektorze finanse, ubezpieczenia i nieruchomości. Wskazana struktura wskazuje, iż na terenie powiatu nadal utrzymuje się zdecydowany udział rolnictwa i zatrudnionych w nim osób, choć na omawianym terenie brakuje znaczących powierzchniowo i towarowo gospodarstw rolnych.

RYSUNEK 9. OSOBY PRACUJĄCE WG SEKTORÓW EKONOMICZNYCH W ROKU 2015

Na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem w roku 2015 zarejestrowanych było 1175 pracowników, w tym 622 mężczyzn, 53% pracujących oraz 553 kobiet z udziałem na poziomie 47% w liczbie pracujących na terenie gminy i miasta Rudnik nad Sanem. Sektor gospodarczy (rynek pracy) zlokalizowany na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem stanowi drugi rynek pod względem liczby tworzonych miejsc pracy na terenie powiatu nizańskiego.

W okresie analizy 2010 – 2015 liczba miejsc pracy na terenie gminy uległa pomniejszeniu. Najwyższy udział zatrudnionych osób bezpośrednio na terenie gminy obejmował lata 2010 – 2011. Jednocześnie od roku 2014 zauważalny jest stopniowy wzrost liczby tworzonych miejsc pracy, co w głównej mierze dotyczy obszarów miejskich na terenie powiatu nizańskiego.

TABELA 12. LICZBA PRACUJĄCYCH NA TERENIE GMINY

Jednostka terytorialna	ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
Powiat nizański	7162	7171	6899	7098	7343	7 405
Nisko	3457	3544	3547	3707	3912	4 022
Rudnik nad Sanem	1300	1358	1173	1130	1169	1 175
Jeżowe	616	613	636	662	634	615
Ulanów	687	654	610	617	628	616
Krzyszów	224	236	358	395	386	365
Jarocin	294	274	311	304	333	314
Harasiuki	584	492	264	283	281	291

Dane: BDL GUS

Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem zajmuje drugie miejsce w powiecie nizańskim pod względem tworzonych miejsc pracy, co potwierdza jej znaczenie na powiatowym rynku pracy.

2. Przedsiębiorczość

Liczba działających firm

Na badanym obszarze Gminy i Miasta Rudnik w roku 2015 wpisanych do rejestru REGON było 658 firm, co stanowi 16% udział w liczbie firm działających na terenie powiatu niżańskiego. Pod względem liczby zarejestrowanych firm Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem zajmuje drugą pozycję spośród gmin powiatu niżańskiego.

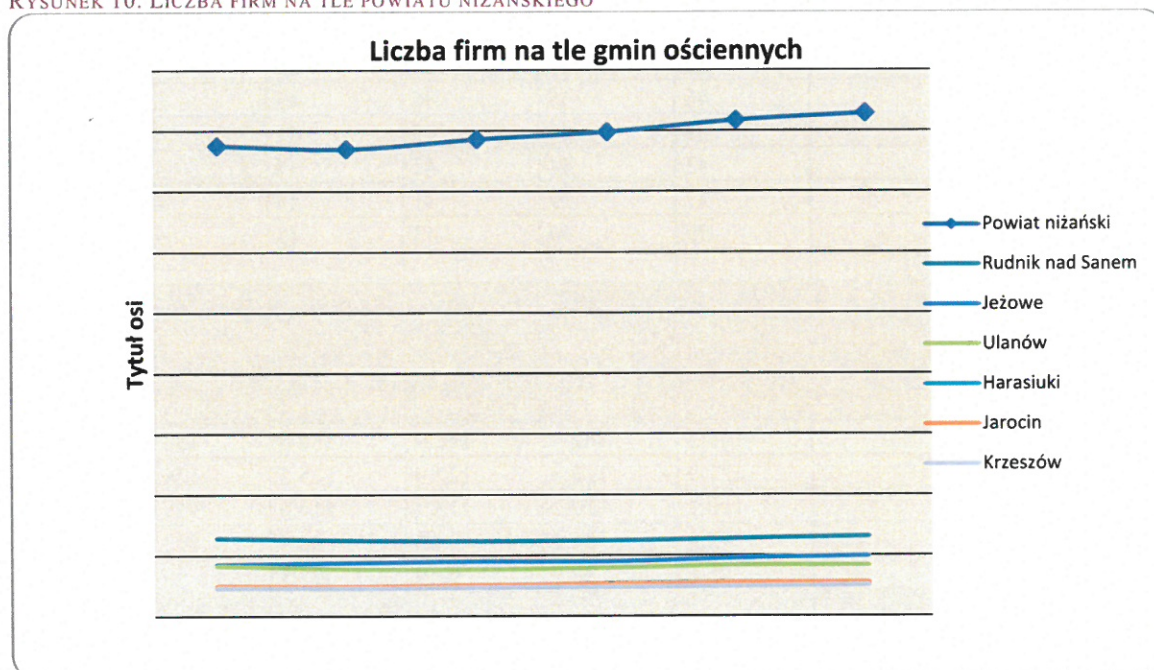
TABELA 13. LICZBA FIRM WG REJESTRU REGON

Jednostka terytorialna	ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Powiat niżański	3880	3852	3932	3993	4088	4145
Harasiuki	234	245	255	270	279	275
Jarocin	254	247	260	268	278	281
Jeżowe	429	443	454	453	480	498
Krzeszów	235	232	237	242	248	256
Nisko	1666	1667	1718	1736	1742	1756
Rudnik nad Sanem	644	626	620	624	640	658
Ulanów	418	392	388	400	421	421

Dane: BDL GUS

Analizując liczbę zarejestrowanych firm widoczna jest znacząca różnica względem Gminy i Miasta Nisko, przodującej na terenie powiatu pod względem rozwoju przedsiębiorczości, jak również względem gmin pozostałych, wobec których przez cały okres analizy liczba firm działających na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem utrzymywała się na znacznie wyższym poziomie.

RYСУNEK 10. LICZBA FIRM NA TLE POWIATU NIŻAŃSKIEGO

Dane: BDL GUS

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

Analiza sektora przedsiębiorczego na badanym obszarze w stosunku do gmin powiatu niżańskiego prezentuje się korzystnie, bowiem w tej grupie Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem zajmuje drugą pozycję po Gminie i Mieście Nisko. Jednak w porównaniu do gmin z sąsiedniego powiatu wskaźniki odnoszące się do liczby firm na 1000 mieszkańców oraz na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym lokują gminę już za gminami wiejskimi, Gminą Pysznica i Gminą Zaleszany. Należy również podkreślić, iż sytuacja na rynku działających przedsiębiorstw w gminie przewyższa średnią dla powiatu, co wskazuje, iż Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem należy do gmin odpowiadających za znaczący udział w rynku pracy na terenie powiatu niżańskiego. Jednak analizując otoczenie dalsze, w tym porównując dane do powiatu stalowowolskiego i średniej dla województwa podkarpackiego, liczba działających firm jest zdecydowanie mniejsza. Przedstawione poniżej dane pokazują również, iż rozwój przedsiębiorczości na terenie badanym nie dorównuje tempu, jakie jest utrzymywane m.in. w gminie Pysznica i Zaleszany, wobec których jeszcze w latach 2010 – 2011 Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem miała przewagę. Związane jest to z problemami demograficznymi, migracją mieszkańców, a także trudniejszym rynkiem działania.

TABELA 14. ANALIZA LICZBY FIRM NA 1000 MIESZKAŃCÓW W WIEKU PRODUKCYJNYM.

Jednostka terytorialna	podmioty wpisane do rejestru na 1000 mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PODKARPACKIE	72	71	73	75	76	78
Stalowa Wola	98	96	97	98	98	99
Powiat stalowowolski	79	78	80	81	82	83
Nisko	74	74	76	77	78	78
Pysznica	55	59	61	64	65	66
Zaleszany	58	58	60	62	65	66
Rudnik nad Sanem	63	61	60	60	62	64
Powiat niżański	57	57	58	59	61	62
Krzeszów	54	54	55	56	58	60
Zaklików	52	52	54	55	57	58
Jarocin	46	45	48	49	51	52
Ulanów	48	45	45	47	49	50
Jeżowe	43	44	45	45	47	49
Harasiuki	37	39	41	43	45	44
Bojanów	39	40	43	43	44	44
Jednostka terytorialna	podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
PODKARPACKIE	112,3	111,1	114,0	117,8	120,3	122,8
Stalowa Wola	145,3	142,9	146,9	150,0	153,8	156,4
Powiat stalowowolski	121,0	119,8	122,9	125,5	128,3	130,3
Nisko	110,1	110,2	113,3	114,6	115,4	116,8
Zaleszany	92,8	92,5	94,6	98,4	102,8	104,3
Pysznica	85,1	90,7	93,0	97,5	98,9	100,1
Rudnik nad Sanem	96,8	93,9	92,9	93,3	96,0	99,2
Powiat niżański	88,9	88,0	89,3	90,4	92,7	94,1
Zaklików	82,6	82,7	84,8	87,2	90,9	92,2
Krzeszów	87,8	86,5	87,0	88,7	90,1	93,4
Jarocin	72,8	71,0	74,0	75,4	78,1	78,9

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

Ulanów	75,2	70,7	69,8	72,3	76,7	77,2
Jeżowe	68,9	70,4	70,7	70,1	74,2	76,1
Harasiuki	59,6	62,0	64,0	66,9	68,5	67,6
Bojanów	61,5	62,4	67,5	67,1	67,2	67,5

Dane: BDL GUS

Rodzaje prowadzonej działalności – analiza rynku lokalnego

W strukturze rodzajów i wielkości firm działających na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem dominują firmy prowadzone przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W liczbie 658 zarejestrowanych firm w roku 2015 aż 525 prowadzonych było przez osoby fizyczne, co daje 80% udział we wskazanej grupie firm.

Do kluczowych branż działania firm prowadzonych przez osoby fizyczne należą:

- 1) handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 32%,
- 2) przetwórstwo przemysłowe – 20%,
- 3) budownictwo – 11%,
- 4) działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 6%,
- 5) transport i gospodarka magazynowa – 5%.

W okresie 2012 – 2015 zauważalny jest wzrost firm w sektorach: transport i gospodarka magazynowa, informacja i komunikacja oraz w sekcji działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.

TABELA 15. FIRMY WG SEKCJI PKD 2007 - OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ

SEKCJE WG PKD 2007	2012	2013	2014	2015	udział % w 2015
Sekcja A rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	14	15	13	13	2,5%
Sekcja B górnictwo i wydobywanie	1	2	1	1	0,0%
Sekcja C przetwórstwo przemysłowe	108	109	111	105	20,0%
Sekcja D wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0	0	0	0	0,0%
Sekcja E dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	1	1	1	0,2%
Sekcja F budownictwo	53	52	53	59	11,2%
Sekcja G handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	181	177	172	171	32,6%
Sekcja H transport i gospodarka magazynowa	20	19	24	30	5,7%

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

Sekcja I	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	19	18	18	18	3,4%
Sekcja J	informacja i komunikacja	4	8	9	11	2,1%
Sekcja K	działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9	7	6	8	1,5%
Sekcja L	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2	0	0	3	0,6%
Sekcja M	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	33	31	31	34	6,5%
Sekcja N	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4	12	14	13	2,5%
Sekcja O	administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	0	0	0	0	0,0%
Sekcja P	edukacja	8	7	8	8	1,5%
Sekcja Q	opieka zdrowotna i pomoc społeczna	27	27	30	29	5,5%
Sekcja R	działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1	1	1	2	0,4%
Sekcja S, T, U	pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników i wytwarzające produkty i świadczące usługi na własne potrzeby, organizacje i zespoły eksterytorialne	19	21	20	19	3,6%

Dane: BDL GUS

Analiza rynku lokalnego zdecydowanie wskazuje na dwie dominujące branże, w których działają firmy z terenu Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem. Zalicza się do nich sekcja C Przetwórstwo przemysłowe oraz sekcja G - handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle, w których w sumie działa 52% zarejestrowanych firm. Tworzy to grupę 276 firm, w tym 171 w sekcji G i 105 w sekcji C. Dodatkowo w sekcji C dominującą grupę stanowią firmy, które w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej jako przewodnią działalność wykazały rodzaj działalności o nr PKD 16.29.Z - Produkcja pozostałych wyrobów z drewna; produkcja wyrobów z korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania. 32 firmy z tej grupy prowadzą główną działalność związaną bezpośrednio z produkcją i handlem wyrobami wiklinowymi, co stanowi swoistą wizytówkę i markę Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem. Ponadto jeszcze 28 firm w ramach dodatkowych swoich działalności również wykazuje produkcję wikliniarską oraz handel wyrobami wiklinowymi. W ten sposób grupa 60 firm prowadzi swoją działalność w branży i na rynku wikliniarskim. Stanowi to 11%

liczby zarejestrowanych firm prowadzonych przez osoby fizyczne na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem. Do kluczowych produktów wikliniarskich należą: kosze i koszyki wiklinowe, meble i architektura wiklinowa, zestawy ogrodowe, galanteria ogrodowa, skrzynie i kufry. Rudnik nad Sanem należy do kluczowych producentów wikliniarskich na terenie Polski.

Do grupy kluczowych producentów i hurtowni wikliniarskich działających na terenie gminy zaliczamy firmy:

- F.H.P Antoni Wnuk,
- Koszykarstwo Władysław Kowal,
- MIRMARO Export – Import wyrobów z wikliny Mirosław Olko,
- Wyroby z wikliny Celina Olko,
- PATKAR Szydełko Stanisław,
- WPPH Wiktrans s.c. Stanisław Krawiec, Sławomir Krawiec, Daniel Krawiec,
- Zakład Produkcji Koszykarskiej DELTA RUDNIK Andrzej Bałutowski Mariusz Lachowicz Spółka Jawna,
- PHZ HEJS Jerzy Bigos,
- Wyroby z Wikliny PPH Jan Wnuk,
- BAKOMEX,
- Wyroby z Wikliny KOSZYKARKA Sp. j.,
- Wyroby z Wikliny Anna Wraga,
- Zakład Wikliniarsko – Koszykarski Krzysztof Szot,
- Firma Produkcyjno - Handlowa FPH Wiesław Misiak.

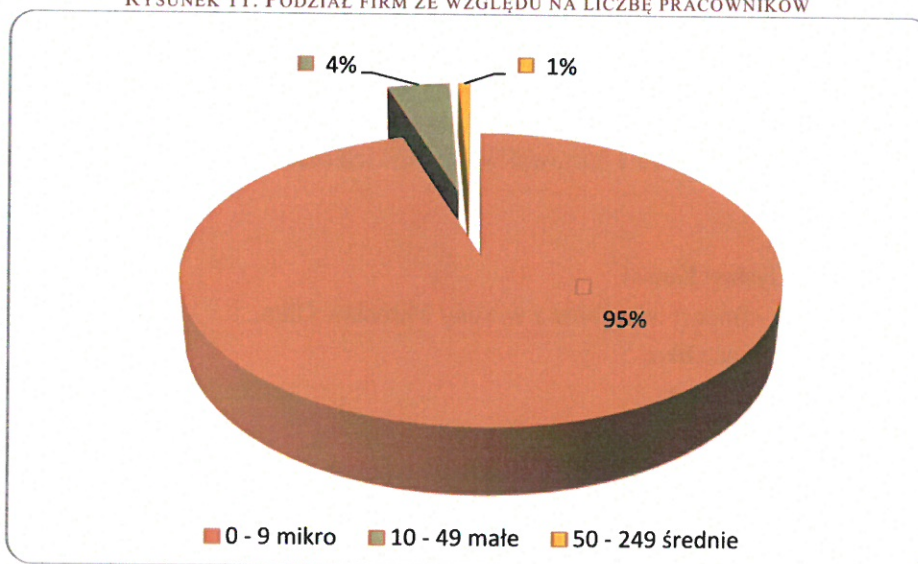
Kluczowy udział firm z terenu Rudnika nad Sanem w branży produkcji wikliniarskiej związany jest z 140 – letnią tradycją wikliniarską, którą lokalny rynek zawdzięcza hrabiemu Ferdynandowi Hompeschowi. Doskonałe warunki naturalne stwarzają możliwości do kontynuowania i produkcji unikalnych wyrobów wiklinowych, które wędrują nie tylko na rynek krajowy, ale również na rynki zagraniczne. Wikliniarstwo stanowi markę i wizytówkę Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem, jest zarówno sektorem łączącym historię i tradycję z nowoczesnością, stwarzając szansę dla rozwoju i działalności wielu podmiotów gospodarczych na tym terenie.

Struktura wielkościowa działających firm

Ze względu na liczbę zatrudnianych pracowników na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem dominują firmy mikro zatrudniające do 9 pracowników 95% zarejestrowanych firm, następnie firmy małe do 49 pracowników 4% i firmy średnie do 249 pracowników 1%. Na badanym obszarze nie występują firmy duże, zatrudniające powyżej 250 pracowników.

RYSUNEK 11. PODZIAŁ FIRM ZE WZGLĘDU NA LICZBĘ PRACOWNIKÓW

3. Tereny inwestycyjne

Na obszarze Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem funkcjonuje podstrefa Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN. Rozporządzeniem z dnia 4 sierpnia 2015 r. (data obowiązywania od 22 września 2015 r.) zmieniającym rozporządzenie w sprawie tarnobrzeskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 1319) Rada Ministrów zatwierdziła utworzenie w ramach Podstrefy Stalowa Wola Kompleksu 3, obejmującego teren działek położonych w Rudniku nad Sanem przy ul. Stalowej. Strefa obejmuje obszar 4,3829 ha położony obok Zakładu Konstrukcji Stalowych POLIMEX – MOSTOSTAL S.A.

Utworzenie podstrefy Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN stanowi istotny krok gminy w kierunku jej rozwoju gospodarczego i umocnienia pozycji ośrodka gospodarczego na terenie powiatu niżańskiego. TSSE EURO-PARK WISŁOSAN zarządzana przez Agencję Rozwoju Przemysłu obejmuje obszar 1743,30 ha, funkcjonując na 21 podstrefach. Strefa Tarnobrzeska należy do jednej z najbardziej dynamicznie rozwijających się stref w Polsce, dysponując terenami inwestycyjnymi w różnych częściach Polski. Strefa jest zlokalizowana w 21 podstrefach na terenie 6 województw: podkarpackiego, świętokrzyskiego, mazowieckiego, lubelskiego, dolnośląskiego oraz podlaskiego. Strefa została ustanowiona do roku 2026. Do chwili obecnej w TSSE EURO-PARK WISŁOSAN udzielono 294 zezwoleń na prowadzenie działalności gospodarczej. Inwestorzy utworzyli do tej pory ponad 19 948 nowych miejsc pracy oraz zagwarantowali utrzymanie 7 452 miejsc pracy, natomiast wydatki inwestycyjne w Strefie przekroczyły wartość 8,18 mld zł.

Do kluczowych podstref należą:

1. Tarnobrzeg (168,97 ha),
2. Stalowa Wola (287,41 ha),
3. Nowa Dęba (113,60 ha),
4. Radom (211,09 ha),
5. Staszów (104,13 ha),
6. Wrocław-Kobierzyce (410,69 ha),
7. Przemyśl (81,49 ha).

W całej strefie TSSE EURO-PARK WISŁOSAN działa 127 przedsiębiorstw.

RYSUNEK 12. SPECJALNA STREFA EKONOMICZNA W RUDNIKU NAD SANEM

Dane: UGiM Rudnik nad Sanem

Dodatkowo na terenie gminy w ramach oferty inwestycyjnej dla firm przeznaczono działkę o powierzchni 0,14 ha zabudowaną z budynkiem o powierzchni użytkowej 936 m² przy ul. Jana Pawła II w Rudniku nad Sanem (dawny budynek „Jedności”);

4. Rolnictwo i leśnictwo

Jeszcze do niedawna rolnictwo stanowiło dominującą pozycję na rynku lokalnej działalności i jedno z podstawowych źródeł utrzymania. Jednak rozdrobniona struktura działających gospodarstw rolnych, o niskim poziomie produkcji rolniczej, a w konsekwencji niskim poziomie opłacalności, przesunęła wagę i znaczenie rolnictwa na dalszy plan.

Na terenie gminy przeważają gleby piaszczyste posiadające deficyt wody. Wzdłuż koryt rzek i starorzeczy występują mady. Znaczne obszary rolnicze zajmują nadrzeczne zalewowe łąki oraz wilgotne śródleśne użytki zielone. Oddziaływaniem urządzeń melioracyjnych objętych jest 354 ha gruntów, a długość sieci rowów otwartych wynosi 40,5 km.

Produkcją rolną zajmują się rolnicy indywidualni. Struktura wielkości gospodarstw jest niekorzystna, średnia powierzchnia gospodarstwa wynosi tylko 2,8 ha, a liczba gospodarstw 961.

W 2015 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było jedynie 17 gospodarstw rolnych, prowadzących produkcję rolniczo – towarową. Stanowiło to 3% zarejestrowanych podmiotów z terenu Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem. 14 gospodarstw zarejestrowanych było z terenu miasta Rudnik nad Sanem, 2 z miejscowości Kopki oraz 1 z miejscowości Przędzel.

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

Liczba działających gospodarstw na podstawie rejestru REGON wg PKD 2007 wskazuje na niewielki udział w sektorze gospodarczym produkcyjno i towarowo nastawionych gospodarstw rolnych, których liczba corocznie maleje.

TABELA 16. LICZBA GOSPODARSTW W SEKTORZE ROLNICTWO

Liczba gospodarstw w sektorze: Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba działających podmiotów w sektorze Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	20	18	18	19	17	17
Osoby fizyczne prowadzące działalność w sektorze: Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	b. d.	b. d.	14	15	13	13

Dane: GUS BDL;

W okresie 2010 – 2015 powierzchnia gruntów leśnych utrzymywała się na zbliżonym poziomie, choć we wskazanym okresie wykazuje tendencję do stopniowego zmniejszania się powierzchni lasów na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem. W 2015 r. wskaźnik lesistości gminy wynosił 49,1%.

TABELA 17. POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH

	Jednostka miary	2010	2011	2012	2013	2014	2015
LEŚNICTWO WSZYSTKICH FORM WŁASNOŚCI							
Powierzchnia gruntów leśnych							
ogółem	ha	3987,8	3990,7	3982,6	3976,70	3959,71	3968,08
lesistość w %	%	49,3	49,3	49,3	49,2	49,0	49,1
grunty leśne publiczne ogółem	ha	2986,8	2991,7	2993,6	2986,70	2966,71	2971,08
grunty leśne prywatne	ha	1001,0	999,0	989,0	990,00	993,00	997,00
Powierzchnia lasów							
lasy ogółem	ha	3879,1	3881,1	3876,6	3874,08	3857,07	3865,48
lasy publiczne ogółem	ha	2878,1	2882,1	2887,6	2884,08	2864,07	2868,48
lasy prywatne ogółem	ha	-	999,0	989,0	990,00	993,00	997,00

Wyzwania w obszarze gospodarki i rynku pracy:

- przeciwdziałanie bezrobociu;
- przeciwdziałanie bezrobociu wśród kobiet;
- utrzymanie udziału i profilu gospodarczego Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem na tle powiatu;
  - rozwój lokalnych przedsiębiorstw i wsparcie w powstawaniu nowych;
  - utrzymanie wizerunku gminy przyjaznej przedsiębiorcom;
- utrzymanie tempa rozwoju na poziomie zbliżonym do gmin o podobnej skali z sąsiednich powiatów;
  - wsparcie firm z sektora MŚP;
  - rozwój przedsiębiorczości opartej na tradycjach wikliniarskich;
  - rozwój terenów inwestycyjnych;
  - rozwój TSSE na terenie gminy;
- rozwój ekoroelnictwa i współpracy w formie grup producenckich.

VI. Infrastruktura techniczna

1. Infrastruktura drogowa

Sieć komunikacyjno – transportowa, oparta o drogi publiczne w strukturze dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych występujących na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem jest dosyć dobrze rozwinięta, łącząc ze sobą kluczowe i bardziej odległe miejscowości na terenie gminy. Sieć tras krajowych przechodzących przez teren gminy stanowi wartość dodaną, podnoszącą dostępność transportowo – komunikacyjną do ważnych ośrodków miejskich województwa podkarpackiego i województw sąsiednich.

Podstawową sieć komunikacyjną tworzą:

- droga krajowa Lipnik – Nisko – Jarosław Nr 77, ważny szlak komunikacyjny prowadzący od międzynarodowej trasy E371 Lipnik do Przemyśla, również jako węzeł z przejściem granicznym w Medyce lub w Korczowej,
- droga wojewódzka Nr 863 Kopki – Krzeszów – Tarnogród - Cieszanów o dł. 22 057 km (długość na terenie gminy 1,00 km), w kierunku Cieszanowa, a następnie do przejścia granicznego Hrebenne,
- droga wojewódzka Nr 861 Bojanów – Kopki dł. 31 505 km (długość na terenie gminy 2,50 km), w kierunku Bojanowa, a następnie do trasy krajowej Nr 9 Radom – Rzeszów.

Pozostałe drogi występujące na terenie gminy obejmują drogi powiatowe i gminne, które tworzą podstawową sieć połączeń i dróg o znaczeniu lokalnym.

Przez teren gminy nie przechodzą ważne szlaki komunikacyjne na poziomie dróg ekspresowych, czy autostrad, w ten sposób na terenie gminy nie występują bezpośrednie połączenia z drogami o znaczeniu międzynarodowym m.in. w ramach Ten-T Transeuropejskiej Sieci Transportowej. Jednak gmina położona jest w bliskim otoczeniu planowanej trasy S-19 – droga ekspresowa Lublin – Rzeszów (docelowo do Kuźnicy Białostockiej – przejście graniczne z Białorusią) oraz trasy S – 74 Kielce – Nisko, które na chwilę obecną w większości odcinków są na etapie planowania lub procedury przetargowej. Trasa S-19 na odcinku Lublin – Rzeszów planowo ma zostać ukończona w roku 2020, natomiast S-74 na odcinku Nisko – Opatów dopiero w roku 2023.

Szczegółową sieć dróg przedstawia poniżej zamieszczona tabela:

TABELA 18. UKŁAD KOMUNIKACYJNY

Lp.	Oznaczenie drogi	Numer	DROGI ZAMIEJSKIE				DROGI MIEJSKIE			
			Długość - km				Długość - km			
			w tym dróg o nawierzchni gruntowej		w tym dróg o nawierzchni gruntowej		w tym dróg o nawierzchni gruntowej		w tym dróg o nawierzchni gruntowej	
			ogółem	ulepszonej	nieulepszonej	ogółem	ogółem	ulepszonej	nieulepszonej	ogółem
1.	Kopki - ul. Adama Mickiewicza	77DK	1,3	-	-	0,0	-	-	-	-
2.	Kopki - ul. Cicha		0,6	-	0,6	0,0	-	-	-	-
3.	Kopki - ul. Górka	102773R	0,6	0,6	-	0,0	-	-	-	-
4.	Kopki - ul. Górka Mała		0,5	-	0,5	0,0	-	-	-	-
5.	Kopki - ul. Jana Pawła II	102776R	0,3	0,3	-	0,0	-	-	-	-
6.	Kopki - ul. Kąty	102772R	0,5	0,5	-	0,0	-	-	-	-
7.	Kopki - ul. Komorniki	102775R	0,4	0,4	-	0,0	-	-	-	-
8.	Kopki - ul. Kościelna	102769R	1,0	1,0	-	0,0	-	-	-	-
9.	Kopki - ul. Kościelna	1076R	0,8	0,4	-	0,4	0,0	-	-	-
10.	Kopki - ul. Kwiatowa		0,3	-	-	0,3	0,0	-	-	-
11.	Kopki - ul. Kwiecińskiego	863 (dr. woj.)	1,0	1,0	-	0,0	-	-	-	-
12.	Kopki - ul. Olszyna	102773R	0,4	0,4	-	0,0	-	-	-	-
13.	Kopki - ul. Podborze	102772R	1,9	1,9	-	0,0	-	-	-	-
14.	Kopki - ul. Podleśna		1,7	-	-	1,7	0,0	-	-	-
15.	Kopki - ul. Polna		0,2	-	-	0,2	0,0	-	-	-
16.	Kopki - ul. Promienna		0,6	-	-	0,6	0,0	-	-	-
17.	Kopki - ul. Słoneczna		0,5	-	-	0,5	0,0	-	-	-
18.	Kopki - ul. Wiklinowa		0,2	-	-	0,2	0,0	-	-	-
19.	Kopki - ul. Wincentego Witosa		0,5	-	-	0,5	0,0	-	-	-
20.	Kopki - ul. Wisniowa	102771R	0,7	0,7	-	0,0	-	-	-	-
21.	Kopki - ul. Wygoda	77DK	2,7	2,7	-	0,0	-	-	-	-
22.	Kopki - ul. Zagórna	102774R	0,6	0,6	-	0,0	-	-	-	-
23.	Kopki - ul. Zagrody	102769R	2,1	2,1	-	0,0	-	-	-	-
24.	Kopki - ul. Zakościele		0,4	0,4	-	0,0	-	-	-	-
25.	Kopki - Bojanów	861 (dr. woj.)	2,5	2,5	-	0,0	-	-	-	-
26.	Przędziel - ul. 3 Maja	102707R	0,4	0,4	-	0,0	-	-	-	-

27.	Przędzel - ul. Adama Mickiewicza	1059R	4,5	4,5	-	-	0,0	-	-	-
28.	Przędzel - ul. Armii Krajowej	102700R	2,8	1,0	1,8	-	0,0	-	-	-
29.	Przędzel - ul. Błonie	102707R	0,6	0,6	-	-	0,0	-	-	-
30.	Przędzel - ul. Hubala	102703R	4,1	4,1	-	-	0,0	-	-	-
31.	Przędzel - ul. Ireny Dul		0,2	-	-	0,2	0,0	-	-	-
32.	Przędzel - ul. Juliusza Słowackiego	102702R	0,6	0,6	-	-	0,0	-	-	-
33.	Przędzel - ul. Krótka	102706R	0,2	-	-	0,2	0,0	-	-	-
34.	Przędzel - ul. Małki		0,1	-	0,1	-	0,0	-	-	-
35.	Przędzel - ul. Mieczysława Karasia		0,8	0,3	-	0,5	0,0	-	-	-
36.	Przędzel - ul. Nowe Osiedle	102701R	0,6	0,6	-	-	0,0	-	-	-
37.	Przędzel - ul. Nowowiejska	1058R	1,1	1,1	-	-	0,0	-	-	-
38.	Przędzel - ul. Piaskowa		0,4	0,3	-	0,1	0,0	-	-	-
39.	Przędzel - ul. Rudnicka	1060R	1,6	1,6	-	-	0,0	-	-	-
40.	Przędzel - ul. Szkolna		0,5	0,4	-	0,1	0,0	-	-	-
41.	Przędzel - ul. Ulanowska	1060R	1,4	1,4	-	-	0,0	-	-	-
42.	Przędzel - ul. Zastawie	102700R	0,6	-	0,6	-	0,0	-	-	-
43.	Przędzel - Borowina	102704R	0,8	-	0,6	0,2	0,0	-	-	-
44.	Przędzel - Borowina	102705R	0,3	-	-	0,3	0,0	-	-	-
45.	Rudnik nad Sanem - ul. 3 Maja	102742R	0,0	-	-	-	0,5	0,5	-	-
46.	Rudnik nad Sanem - ul. Adama Asnyka	102768R	0,0	-	-	-	0,1	0,1	-	-
47.	Rudnik nad Sanem - ul. Adama Mickiewicza	2503R	0,0	-	-	-	0,7	0,7	-	-
48.	Rudnik nad Sanem - ul. Adama Mickiewicza	DK 77	0,0	-	-	-	5,3	5,3	-	-
49.	Rudnik nad Sanem - ul. Akacja		0,0	-	-	-	0,4	-	0,4	-
50.	Rudnik nad Sanem - ul. Armii Krajowej	102747R	0,0	-	-	-	0,4	0,4	-	-
51.	Rudnik nad Sanem - ul. Bartosza Głowackiego	102750R	0,0	-	-	-	0,5	0,5	-	-
52.	Rudnik nad Sanem - ul. Błonie	102729R	0,0	-	-	-	0,1	0,1	-	-
53.	Rudnik nad Sanem - ul. Bolesława Prusa	102760R	0,0	-	-	-	0,1	0,1	-	-
54.	Rudnik nad Sanem - ul. Dębowa		0,0	-	-	-	0,1	-	0,1	-
55.	Rudnik nad Sanem - ul. Doktora Kazimierza Hermicha	102766R 102767R	0,0	-	-	-	0,3	0,3	-	-
56.	Rudnik nad Sanem - ul. Doliny	102733R	0,0	-	-	-	2,2	2,2	-	-
57.	Rudnik nad Sanem - ul. Dworcowa	102756R	0,0	-	-	-	0,2	0,2	-	-

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

58.	Rudnik nad Sanem - ul. Elizy Orzeszkowej	102711R	0,0	-	-	-	0,2	0,2	-	-
59.	Rudnik nad Sanem - ul. Ferdynanda Hompescha	102731R	0,0	-	-	-	0,2	0,2	-	-
60.	Rudnik nad Sanem - ul. Fryderyka Chopina	1080R	0,0	-	-	-	0,5	0,5	-	-
61.	Rudnik nad Sanem - ul. Generała Grota Roweckiego	102745R	0,0	-	-	-	0,4	0,4	-	-
62.	Rudnik nad Sanem - ul. Generała Leopolda Okulickiego	102748R	0,0	-	-	-	0,6	0,6	-	-
63.	Rudnik nad Sanem - ul. Generała Władysława Sikorskiego	102736R	0,0	-	-	-	0,4	0,4	-	-
64.	Rudnik nad Sanem - ul. Górka	102762R	0,0	-	-	-	0,5	0,5	-	-
65.	Rudnik nad Sanem - ul. Grunwaldzka	1080R	0,0	-	-	-	0,8	0,8	-	-
66.	Rudnik nad Sanem - ul. Grzybowa	102719R 102720R 102721R	0,0	-	-	-	0,6	-	0,6	-
67.	Rudnik nad Sanem - ul. Harcerska	102722R	0,0	-	-	-	0,2	0,2	-	-
68.	Rudnik nad Sanem - ul. Henryka Sienkiewicza	1079R	0,0	-	-	-	0,5	0,5	-	-
69.	Rudnik nad Sanem - ul. Henryka Wieniawskiego	102763R	0,0	-	-	-	0,3	0,3	-	-
70.	Rudnik nad Sanem - ul. Ignacego Daszyńskiego	102728R	0,0	-	-	-	0,5	0,5	-	-
71.	Rudnik nad Sanem - ul. Jana Pawła II	102754R	0,0	-	-	-	0,5	0,5	-	-
72.	Rudnik nad Sanem - ul. Jana Kilińskiego	2504R	0,0	-	-	-	0,8	0,8	-	-
73.	Rudnik nad Sanem - ul. Jana Matejki	102715R	0,0	-	-	-	0,1	-	0,1	-
74.	Rudnik nad Sanem - ul. Jarostawa Dąbrowskiego	102733R	0,0	-	-	-	0,8	0,8	-	-
75.	Rudnik nad Sanem - ul. Juliusza Słowackiego	102730R	0,0	-	-	-	0,5	0,5	-	-
76.	Rudnik nad Sanem - ul. Karola Szymanowskiego	102759R	0,0	-	-	-	0,1	0,1	-	-
77.	Rudnik nad Sanem - ul. Kazimierza Puławskiego	102707R	0,0	-	-	-	0,4	0,4	-	-
78.	Rudnik nad Sanem - ul. Kończycka	1077R	0,0	-	-	-	1,1	1,1	-	-
79.	Rudnik nad Sanem - ul. Kosynierów	102710R	0,0	-	-	-	0,2	0,2	-	-
80.	Rudnik nad Sanem - ul. Koszykarska	102740R	0,0	-	-	-	0,2	0,2	-	-
81.	Rudnik nad Sanem - ul. Króla Zygmunta Augusta	102746R	0,0	-	-	-	0,2	0,2	-	-
82.	Rudnik nad Sanem - ul. Księża Augustyna Kordeckiego	102739R 102741R	0,0	-	-	-	2,3	2,3	-	-
83.	Rudnik nad Sanem - ul. Leśna	102753R	0,0	-	-	-	1,5	1,5	-	-
84.	Rudnik nad Sanem - ul. Leśników		0,0	-	-	-	0,1	0,1	-	-
85.	Rudnik nad Sanem - ul. Marii Konopnickiej	102703R	0,0	-	-	-	1,5	1,5	-	-
86.	Rudnik nad Sanem - ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego	102744R	0,0	-	-	-	0,7	0,7	-	-

87.	Rudnik nad Sanem - ul. Mikołaja Kopernika	102714R	0,0	-	-	-	-	0,4	-	-	0,4
88.	Rudnik nad Sanem - ul. Myśliwska	102752R	0,0	-	-	-	-	0,6	0,6	-	-
89.	Rudnik nad Sanem - ul. Nowa	102717R	0,0	-	-	-	-	0,5	-	0,5	-
90.	Rudnik nad Sanem - ul. Ogrodowa	102770R	0,0	-	-	-	-	0,6	0,3	-	0,3
91.	Rudnik nad Sanem - ul. Ogrodowa	1076R	0,0	-	-	-	-	0,2	0,2	-	-
92.	Rudnik nad Sanem - ul. Parkowa		0,0	-	-	-	-	0,4	-	-	0,4
93.	Rudnik nad Sanem - ul. Partyzantów	102713R	0,0	-	-	-	-	0,2	-	0,2	-
94.	Rudnik nad Sanem - ul. Piaskowa	102718R	0,0	-	-	-	-	1,2	0,3	-	0,9
95.	Rudnik nad Sanem - ul. Powstańców Styczniowych	102734R	0,0	-	-	-	-	0,1	0,1	-	-
96.	Rudnik nad Sanem - ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	102743R	0,0	-	-	-	-	0,2	0,2	-	-
97.	Rudnik nad Sanem - ul. Przemysłowa	102749R	0,0	-	-	-	-	0,4	0,4	-	-
98.	Rudnik nad Sanem - ul. Rynek	1060R	0,0	-	-	-	-	0,6	0,6	-	-
99.	Rudnik nad Sanem - ul. Rzeszowska	1078R	0,0	-	-	-	-	5,2	5,2	-	-
100.	Rudnik nad Sanem - ul. Sandomierska	1060R	0,0	-	-	-	-	1,4	1,4	-	-
101.	Rudnik nad Sanem - ul. Sanowa	102727R	0,0	-	-	-	-	0,4	0,4	-	-
102.	Rudnik nad Sanem - ul. Stalowa	102751R	0,0	-	-	-	-	0,5	0,5	-	-
103.	Rudnik nad Sanem - ul. Stanisława Moniuszki	102755R	0,0	-	-	-	-	0,4	0,4	-	-
104.	Rudnik nad Sanem - ul. Stefana Batorego	102709R	0,0	-	-	-	-	0,3	0,3	-	-
		102707R									
		102708R									
105.	Rudnik nad Sanem - ul. Stefana Czarnieckiego	102710R	0,0	-	-	-	-	1,2	1,2	-	-
		102711R									
		102716R									
106.	Rudnik nad Sanem - ul. Stefana Żeromskiego	102761R	0,0	-	-	-	-	0,2	0,2	-	-
107.	Rudnik nad Sanem - ul. Stróżańska	102703R	0,0	-	-	-	-	1,5	1,5	-	-
108.	Rudnik nad Sanem - ul. Szkolna	102738R	0,0	-	-	-	-	0,2	0,2	-	-
109.	Rudnik nad Sanem - ul. Szpitalna	102723R	0,0	-	-	-	-	0,2	0,2	-	-
110.	Rudnik nad Sanem - ul. Świerkowa		0,0	-	-	-	-	0,3	-	-	0,3
111.	Rudnik nad Sanem - ul. Tadeusza Kościuszki	102731R	0,0	-	-	-	-	1,3	1,3	-	-
112.	Rudnik nad Sanem - ul. Targowa	102724R	0,0	-	-	-	-	0,8	0,8	-	-
113.	Rudnik nad Sanem - ul. Tysiąclecia	102764R	0,0	-	-	-	-	0,2	0,2	-	-
114.	Rudnik nad Sanem - ul. Wałowa	102726R	0,0	-	-	-	-	0,6	0,6	-	-
115.	Rudnik nad Sanem - ul. Wesoła	102714R	0,0	-	-	-	-	0,2	-	-	0,2

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

116.	Rudnik nad Sanem - ul. Witolda Lutosławskiego	102758R	0,0	-	-	-	0,1	-	0,1	-	
117.	Rudnik nad Sanem - ul. Władysława Reymonta	102712R	0,0	-	-	-	0,2	-	-	0,2	
118.	Rudnik nad Sanem - ul. Wojska Polskiego	102735R	0,0	-	-	-	0,2	0,2	-	-	
119.	Rudnik nad Sanem - ul. Wrzosowa	102732R	0,0	-	-	-	0,1	0,1	-	-	
120.	Rudnik nad Sanem - ul. Wspólna		0,0	-	-	-	0,9	-	-	0,9	
121.	Rudnik nad Sanem - ul. Zielona	102708R	0,0	-	-	-	0,1	0,1	-	-	
122.	Rudnik nad Sanem - ul. Zwycięstwa	102765R	0,0	-	-	-	0,1	0,1	-	-	
123.	Rudnik nad Sanem - ul. Żwirki i Wigury	102737R	0,0	-	-	-	0,5	0,5	-	-	
			Razem	43,9	33,7	3,1	7,1	50,1	44,5	1,4	4,2
			DROGI ZAMIEJSKIE			DROGI MIEJSKIE					
			Długość - km			Długość - km					
			ogółem			ogółem					
			w tym dróg o nawierzchni gruntowej			w tym dróg o nawierzchni gruntowej					
			twardej ulepszonej nieulepszonej			twardej ulepszonej nieulepszonej					

Dane: UGiM w Rudniku nad Sanem

Projekty inwestycyjne zrealizowane w okresie 2010 – 2015:

L.p.	Nazwa projektu	Zakres rzeczowy	Wartość finansowa	Dotacja
1.	„Poprawa powiązań komunikacyjnych regionu - przebudowa dróg powiatowych w mieście Rudnik nad Sanem” realizowany w ramach Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007 - 2013, oś priorytetowa: II Infrastruktura techniczna, działanie: 2.1 Infrastruktura komunikacyjna, schemat: B - Drogi powiatowe.	Projekt obejmował: <ul style="list-style-type: none"> • przebudowę drogi powiatowej nr 1078 R - ul. Rzeszowska - odcinek I, (0+000 - 0+477), • przebudowę drogi powiatowej nr 1078 R - ul. Rzeszowska - odcinek II, (0+533 - 2+465), • przebudowę linii teletechnicznej przy ul. Rzeszowskiej, • przebudowę drogi powiatowej nr 1080 R - ul. Grunwaldzka, (0+700 - 0+774), • przebudowę drogi powiatowej nr 2503 R - ul. Mickiewicza, (0+000 - 0+670), • przebudowę drogi powiatowej nr 1060 R - ul. Rynek, (0+145 - 0+502,5), • przebudowę linii kablowej - oświetlenia ulicznego - ul. Rynek. 	2 318 648,05 zł	1 459 343,01 zł

2.	<p>"Poprawa powiązań komunikacyjnych regionu - przebudowa dróg gminnych w miejscowości Kopki i Chalupki" w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007 - 2013, oś priorytetowa: II <i>Infrastruktura techniczna</i> działanie: 2.1 <i>Infrastruktura komunikacyjna</i> schemat: C - <i>Drogi gminne</i>.</p>	<p>Przedmiotem projektu była przebudowa dróg gminnych w miejscowości Kopki i Chalupki, obejmująca ulice: Górka i Olszyna (993 mb), Zagrody i Kościelna (3 177 mb) oraz Wiśniowa (763 mb). W wyniku realizacji zadania zostało przebudowanych łącznie 4,93 km dróg, wybudowano 80 mb chodników i 9,22 km utwardzonych poboczy oraz powstało 10 miejsc parkingowych przy Publicznej Szkole Podstawowej.</p>	2 370 602,63 zł	1 464 176,51 zł
3.	<p>"Przebudowa dróg gminnych w Gminie i Mieście Rudnik nad Sanem" zrealizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 oraz ze środków własnych Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem.</p>	<p>Przedmiotem projektu była modernizacja dróg gminnych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ulica Stróżańska, 2. ulica Konopnickiej, 3. ulica Batorego, 4. ulica Czarnieckiego, 5. ulica Targowa, 6. ulica Orzeszkowej, 7. ulica Piaskowa.	5 248 551,91 zł	3 368 292,60 zł
4.	<p>"Zagospodarowanie bazy rekreacyjno - sportowej w miejscowości Przędzel - budowa drogi dojazdowej, parkingu i ciągów pieszych" realizowany był w ramach działania 313, 322, 323 "Odnowa i rozwój wsi" Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013.</p>	<p>Przedmiotem projektu była przebudowa drogi wewnętrznej (140 mb) prowadzącej na boisko sportowe od ulicy Zastawie wraz z wykonaniem chodników i parkingu przy istniejącej szatni w Przędzeli.</p>	431 642,97 zł	262 408,00 zł

Na terenie miasta Rudnik nad Sanem 83 % dróg gminnych i wewnętrznych posiada nawierzchnię twardą, a 17 % nawierzchnię gruntową, z czego 4 % ulepszoną. Na terenie wiejskim 64 % dróg gminnych jest o nawierzchni twardej, natomiast 36 % o nawierzchni gruntowej, z czego 11 % o nawierzchni ulepszonej. Jakość dróg pokazuje dysproporcje rozwojowe pomiędzy obszarem miejskim, a wiejskim na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem.

2. Infrastruktura wodociągowa, kanalizacyjna oraz gazowa

Sieć wodociągowa

Wskaźnik zwodociągowania Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem w okresie analizy 2011 – 2015 wynosił 95%. W ten sposób siecią wodociągową objęty jest praktycznie cały obszar gminy. Obecna długość sieci wodociągowej wynosi 77,8 km, liczba wykonanych podłączeń w okresie analizy stanowi 2 684 szt. Jednak rzeczywiste wykorzystanie sieci tworzy nie więcej niż 85% wykonanych podłączeń do gospodarstw domowych. Liczba osób korzystających z sieci wodociągowej corocznie wzrasta, jednak jest to proces stopniowy. W znacznie szybszym tempie rośnie wartość zużycia wody w gospodarstwach domowych, w roku 2015 wartość zużycia była wyższa względem roku 2011 o 13%.

TABELA 19. DANE DOTYCZĄCE SIECI WODOCIĄGOWEJ NA TERENIE GMINY

L.p	Dane	j.m.	Stan na koniec 2011	Stan na koniec 2012	Stan na koniec 2013	Stan na koniec 2014	Stan na koniec 2015
1.	Wskaźnik zwodociągowania gminy	%	95	95	95	95	95
2.	Długość sieci wodociągowej rozdzielczej	km	77,8	77,8	77,8	77,8	77,8
3.	Podłączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	2634	2634	2634	2634	2684
4.	Liczba faktycznie użytkowanych podłączeń wodociągowych	szt.	2207	2207	2216	2243	2284
5.	Udział % funkcjonujących podłączeń	%	84%	84%	84%	85%	85%
6.	Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	m ³ / gospodarstwo domowe/rok	77	85	85,4	86,4	87,3

Dane: UGiM Rudnik nad Sanem

Pod względem procentowego udziału mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej, analizując dane GUS, Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem plasuje się poniżej średniej dla powiatu i pozostałych gmin wiejskich. Jednak należy zauważyć, iż w roku 2016 udział procentowy korzystających uległ znacznej poprawie, a faktyczne korzystanie na podstawie danych przedstawianych przez mieszkańców jest zbliżone do średniej dla całego powiatu.

TABELA 20. UDZIAŁ % OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z WODOCIĄGU

Jednostka terytorialna	ogółem					
	wodociąg					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
Powiat niżański	75,8	76,2	76,6	77,0	85,8	86,1
Harasiuki	95,1	95,2	95,1	95,4	99,9	99,9
Ulanów	93,7	93,7	93,8	93,9	95,9	96,0
Krzyszów	74,3	74,5	75,2	75,6	92,8	93,0
Jeżowe	87,9	88,0	88,1	88,2	91,7	91,7
Jarocin	87,4	87,5	87,7	87,8	89,0	88,9
Rudnik nad Sanem	63,5	63,6	63,6	63,7	77,8	77,9
Nisko	61,2	62,3	63,1	64,0	77,0	77,7

Dane: GUS BDL;

Sieć kanalizacyjna

Wskaźnik skanalizowania Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem w roku 2015 i w okresie analizy wynosił 69%, natomiast długość działającej sieci kanalizacyjnej na terenie badanym wynosi ponad 52 km, liczba wykonanych przyłączy kanalizacyjnych to 2 487, liczba faktycznie użytkowanych przyłączy w roku 2015 wyniosła 1 797 przyłączy, co stanowi 72%. Podobnie jak w przypadku zużycia wody, corocznie wzrasta liczba ścieków odprowadzanych do kanalizacji. Sieć kanalizacyjna wykonana jest w technologii systemu grawitacyjno - tłoczego z przepompowniami zbiornikowymi i pompami zatapialnymi. Na terenie gminy działa jedna oczyszczalnia ścieków, zlokalizowana w północno - wschodniej części miasta nad rzeką Rudną.

Parametry oczyszczalni:

- typ oczyszczalni: mechaniczno – biologiczna,
- przepustowość: 1000 m³/ dobę, projektowana 2000 m³/ dobę,
- ilość obsługiwanych mieszkańców: 6840 osób.

TABELA 21. DANE DOTYCZĄCE SIECI KANALIZACYJNEJ NA TERENIE GMINY

L.p	Dane	j.m.	Stan na koniec 2011	Stan na koniec 2012	Stan na koniec 2013	Stan na koniec 2014	Stan na koniec 2015
1.	Wskaźnik skanalizowania gminy	%	69	69	69	69	69
2.	Długość sieci kanalizacji sanitarnej	km	52	52	52	52	52
3.	Podłączenia kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych	szt.	2486	2486	2486	2486	2487
4.	Liczba faktycznie użytkowanych podłączeń kanalizacyjnych	szt.	1699	1749	1755	1785	1797
5.	Udział % użytkowanych przyłączy	%	68%	68%	71%	72%	72%
6.	Ilość zbiorników bezodpływowych na ścieki	szt.	271	271	271	271	270
7.	Ilość przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	-	-	3	3	3
8.	Ścieki odprowadzane do kanalizacji	m ³ /rok	229 700	234 000	233 000	237 000	240 000
9.	Liczba oczyszczalni ścieków	szt.	1	1	1	1	1

Dane: UGiM Rudnik nad Sanem

Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem w ramach utworzonej aglomeracji wpisana jest do Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2015. Aglomerację tworzy 7274 mieszkańców, 7324 RLM. Sieć kanalizacyjna w ramach aglomeracji wynosi 52,8 km. Udział osób korzystających z kanalizacji w ramach aglomeracji wynosi 94%,

Analizując dane statystyczne na podstawie danych GUS, Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem pod względem % udziału korzystających z sieci kanalizacyjnej znajduje się poniżej średniej dla powiatu i większości gmin niżańskich.

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

TABELA 22. POZIOM SKANALIZOWANIA

Jednostka terytorialna	kanalizacja					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%	%	%
Powiat niżański	43,2	48,6	49,4	50,3	61,5	62,3
Jeżowe	45,6	59,4	61,4	61,7	77,3	77,4
Jarocin	49,9	50,6	50,8	51,1	76,1	75,8
Ulanów	48,7	59,0	59,0	60,2	70,0	70,1
Nisko	51,2	53,4	54,5	56,4	69,1	70,6
Rudnik nad Sanem	50,3	53,7	53,7	53,7	60,5	60,6
Krzyszów	9,2	20,8	21,3	22,1	25,6	28,8
Harasiuki	8,7	9,4	9,5	9,7	9,9	10,1

Dane: GUS BDL;

Sieć gazowa

Długość sieci gazowej na terenie Gminy i Miasta Rudnik w roku 2015 wynosiła 101,52 km. W okresie 2010 – 2015 długość sieci powiększyła się jedynie o 359 m. Na terenie gminy wykonanych jest 2025 przyłączy gazowych do budynków mieszkalnych i niemieskalnych. W okresie analizy 2010 – 2015 liczba przyłączy corocznie się powiększała. Na tle powiatu, gmina pod względem liczby wykonanych przyłączy gazowych plasuje się na trzecim miejscu, ustępując gminie Nisko i Jeżowe. Pod względem liczby odbiorców zajmuje już drugie miejsce, bowiem w roku 2015 na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem było 2020 ostatecznych odbiorców. Przy wzroście liczby odbiorców maleje jednak zużycie gazu, które w głównym stopniu związane jest ze zmniejszeniem liczby ludności korzystającej z sieci gazowej, na co wpływ wywierają w głównej mierze migracje i wzrost cen gazu. Liczba nowych przyłączy nie jest współmierna do liczby mieszkańców korzystających z sieci gazowej, bowiem gdy liczba przyłączy corocznie rośnie, to liczba mieszkańców korzystających z sieci maleje. Jest to związane m.in. z migracjami mieszkańców, ujemnym stanem naturalnym i kosztami eksploatacji i ogrzewania budynków przy udziale sieci gazowej.

TABELA 23. DANE DOTYCZĄCE SIECI GAZOWEJ I ZUŻYCIA GAZU NA TERENIE GMINY

Jednostka terytorialna	czynne przyłącza do budynków mieszkalnych i niemieskalnych					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.
Powiat niżański	10766	10842	10917	10953	11049	11258
Nisko	3763	3804	3836	3856	3906	4092
Jeżowe	2133	2142	2163	2165	2182	2182
Rudnik nad Sanem	1969	1985	1994	2003	2016	2025
Ulanów	1746	1752	1759	1761	1769	1778
Krzyszów	857	861	867	868	876	881
Harasiuki	298	298	298	300	300	300
Jarocin	0	0	0	0	0	0
Jednostka terytorialna	Odbiorcy gazu					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	gosp.	gosp.	gosp.	gosp.	gosp.	gosp.
Powiat niżański	9733	9822	9859	9911	9951	9998
Nisko	5152	5191	5215	5214	5231	5249
Rudnik nad Sanem	1992	2003	2002	2006	2011	2020
Ulanów	1076	1083	1086	1087	1088	1097
Jeżowe	901	924	935	949	961	967
Krzyszów	530	537	536	541	547	550

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

Harasiuki	82	84	85	114	113	115
Jarocin	0	0	0	0	0	0

Jednostka terytorialna	Zużycie gazu w tys. m ³					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	tys.m ³	tys.m ³	tys.m ³	tys.m ³	tys.m ³	tys.m ³
Powiat niżański	4965,50	4936,80	4719,7	4707,4	4280,7	4451,5
Nisko	2647,50	2654,90	2530,3	2531,6	2324,1	2416,5
Rudnik nad Sanem	1221,70	1181,40	1147,0	1130,4	1004,2	1033,5
Ulanów	470,00	444,90	429,8	436,3	376,8	385,2
Jeżowe	352,30	373,20	353,7	345,5	321,3	355,1
Krzyszów	240,50	245,70	223,6	226,3	213,2	218,0
Harasiuki	33,50	36,70	35,3	37,3	41,1	43,2
Jarocin	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0

Jednostka terytorialna	Ludność korzystająca z sieci gazowej					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
Powiat niżański	34306	34314	33665	33614	33386	33331
Nisko	17618	17549	17028	16936	16780	16760
Rudnik nad Sanem	6905	6902	6726	6683	6633	6604
Jeżowe	3838	3918	4011	4043	4065	4081
Ulanów	3745	3730	3754	3706	3680	3654
Krzyszów	1887	1901	1833	1834	1832	1832
Harasiuki	313	314	301	400	392	396
Jarocin	0	0	12	12	4	4

DANE: GUS (BDL)

3. Gospodarka odpadami

Od dnia 1 lipca 2013 r. zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, obowiązują nowe zasady, według których to gmina odpowiada za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych realizowane jest przez podmiot zewnętrzny, wybrany w drodze przetargu. Zbiórka papieru, szkła, tworzyw sztucznych, metali i odpadów biodegradowalnych odbywa się w dwóch systemach, poprzez system workowy, który dotyczy budownictwa jednorodzinnego oraz system pojemników w zabudowie wielorodzinnej. Dodatkowo na terenie gminy, w miejscowości Rudnik nad Sanem działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który znajduje się przy ul. Mickiewicza na terenie Miejskiej Oczyszczalni Ścieków. W wyznaczonych miejscach na terenie gminy zbierane są również zużyte baterie oraz przeterminowane leki.

Na terenie gminy nie występuje składowisko odpadów. Na podstawie obowiązującego prawa odpady komunalne przez operatora przekazywane były do Regionalnej Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Tarnobrzegu, a obecnie do RIPOK w Stalowej Woli, która posiada moce na poziomie przetworzenia minimum 60 tysięcy ton odpadów zmieszanych rocznie oraz do instalacji zastępczej – Sortownia odpadów zmieszanych i zbieranych selektywnie – Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Krzeszowie.

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

TABELA 24. DANE DOTYCZĄCE GOSPODARKI ODPADAMI

L.p	Dane	j.m.	Stan na koniec 2011	Stan na koniec 2012	Stan na koniec 2013	Stan na koniec 2014	Stan na koniec 2015
1.	Liczba odbiorców indywidualnych w zakresie odbioru odpadów komunalnych	szt.	b.d.	2030 gospodarstw	2639 gospodarstw	2666 gospodarstw	2695 gospodarstw
2.	Liczba składowisk na terenie gminy	szt.	0	0	0	0	0
3.	Powierzchnia składowania/ powierzchnia kwatery	ha	n/d	n/d	n/d	n/d	n/d
4.	Liczba odbieranych odpadów komunalnych zmieszanych	Mg/rok	667,61 Mg	693,2 Mg	779,9 Mg	764,2 Mg	737,2 Mg
5.	Liczba odbieranych odpadów segregowanych	Mg/rok	102,02 Mg	181,2 Mg	386,9 Mg	470,8 Mg	466,7 Mg

Dane: UGiM Rudnik nad Sanem

Jak wynika z danych dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi ilość odpadów niesegregowanych maleje, a wzrasta ilość odpadów segregowanych.

4. Internet

Raport UKE pn. „Raport pokrycia Polski infrastrukturą telekomunikacyjną w 2015 r.” z lipca 2016 obrazuje bieżącą sytuację i stan dostępności do szerokopasmowego Internetu na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem. Najlepsza dostępność do sieci szerokopasmowej na terenie gminy pod względem rynkowym (liczba działających podmiotów) występuje w technologii kablowej, od 3 do 9 podmiotów deklaruje tę technologię na obszarze wszystkich trzech miejscowości na terenie gminy, natomiast w przypadku technologii światłowodowej tylko w jednej miejscowości od 3 do 9 operatorów deklaruje dostępność do tego typu technologii, natomiast jeden w pozostałych dwóch miejscowościach. Pod tym względem sytuacja w gminie w porównaniu do gmin ościennych jest korzystniejsza, zarówno w technologii kablowej, jak również w światłowodowej. Wysoka konkurencja w zakresie występowania podmiotów rynkowych występuje w technologii radiowej, w której działa największa liczba podmiotów.

TABELA 25. DOSTĘP DO INTERNETU W ROKU 2015

Nazwa gminy	Liczba miejscowości	Liczba miejscowości ze światłowodowymi węzłami telekomunikacyjnymi					Liczba miejscowości z węzłami telekomunikacyjnymi				
		0 PT	1 PT	2 PT	3÷9 PT	10 PT lub więcej	0 PT	1 PT	2 PT	3÷9 PT	10 PT lub więcej
HARASIUKI	24	21	2	0	1	0	19	1	3	1	0
JAROCIN	9	7	2	0	0	0	3	4	1	1	0
JEŻOWE	11	7	3	0	1	0	6	1	2	2	0
KRZESZÓW	13	11	1	1	0	0	7	2	3	1	0

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

NISKO	7	3	1	2	1	0	2	1	1	2	1
RUDNIK NAD SANEM	3	0	2	0	1	0	0	0	0	3	0
ULANÓW	14	9	4	0	1	0	3	3	2	6	0

Dane: UKE;

Sytuacja w zakresie dostępności do Internetu szerokopasmowego uległa zasadniczej poprawie w roku 2015, bowiem dostępność do usług Internetu stacjonarnego i szerokopasmowego w 2015 obejmuje znacznie szerszy obszar niż w latach wcześniejszych. Zgodnie z danymi zamieszczonymi powyżej, najwyższa dostępność występuje w technologii kablowej i bezprzewodowej (sieć komórkowa). Największy dostęp do Internetu stacjonarnego występuje na terenie miejscowości centralnej, w mieście Rudnik nad Sanem 92,68 %, w pozostałych miejscowościach wskaźnik występuje na poziomie również wysokim, w Kopkach 85,26% i w Przędzeli 71,60%. Zdecydowana większość odbiorców ze wskazanej grupy ma możliwość korzystania z sieci Internetu szerokopasmowego o przepustowości min 2 Mb/s, najlepsza sytuacja dotyczy mieszkańców Rudnika nad Sanem 92,22%, następnie miejscowości Kopki 85,07%, i Przędzela – 70,90 %. W roku 2015 widoczny jest istotny postęp w dostępie do internetu w szczególności w miejscowościach Kopki i Przędzel.

Najwyższą jakość w zakresie dostępu do Internetu szerokopasmowego na poziomie min 30 Mb/s posiadają praktycznie mieszkańcy wszystkich miejscowości na terenie gminy, najwyższy udział występuje w miejscowości Kopki 55,97%, następnie w Przędzeli 50,09% i w Rudniku nad Sanem 44,15%. W obszarze dostępu do Internetu szerokopasmowego o minimalnej przepustowości na poziomie minimum 30 Mb/s dynamiczny rozwój nastąpił w roku 2015, bowiem w miejscowościach Przędzel i Kopki jeszcze w 2014 roku przedstawiony wskaźnik występował na poziomie niższym niż 1%. W ten sposób średnio połowa mieszkańców Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem otrzymała możliwość skorzystania z Internetu szerokopasmowego na wyższym poziomie – określonego minimalnego poziomu 30 Mb/s przepustowości. Jednak należy zauważyć, iż w dostęp do Internetu na poziomie 2 Mb/s zapewniony jest dla średnio 82% populacji gminy.

Analizując dostępność do usług internetowych względem pozostałych gmin powiatu nizańskiego, Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem w obszarze zasięgu Internetem stacjonarnym i Internetem szerokopasmowym zajmuje drugie miejsce spośród gmin powiatu. Średnia dostępność do internetu stacjonarnego na terenie gminy wynosi 88,13%, wysoki wskaźnik dostępności do internetu na terenie gminy dotyczy również internetu szerokopasmowego o przepustowości minimum 2 Mb/s – 87,67%. Dalszych zmian i realizacji nowych inwestycji wymaga obszar dostępności do internetu szerokopasmowego na poziomie 30 Mb/s, który na poziomie gminy wynosi 46,92%. Pod tym względem gmina zajmuje wysokie miejsce względem pozostałych gmin powiatu nizańskiego, średni poziom dostępności do internetu stacjonarnego na obszarze powiatu wynosi 73,70%, na terenie gminy i miasta Rudnik nad Sanem 88,13%, średni poziom dostępności do internetu szerokopasmowego o przepustowości minimum 2 Mb/s na terenie powiatu wynosi 73,07%, na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem 87,67%, natomiast średni poziom dostępności do internetu szerokopasmowego o przepustowości minimum 30 Mb/s na terenie powiatu wynosi 30,64%, na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem 46,92%. W ten sposób wskaźniki dostępności do internetu na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem w każdym z analizowanych obszarów jest wyższy od średniej dla powiatu nizańskiego.

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

Jednocześnie analiza dostępności do Internetu szerokopasmowego uwidacznia znaczące różnice i potrzeby inwestycyjne w zakresie sieci Internetu szerokopasmowego, w szczególności na poziomie przepustowości min. 30 Mb/s.

TABELA 26. DANE DOTYCZĄCE DOSTĘPNOŚCI DO INTERNETU NA TERENIE GMINY

Nazwa miejscowości	kategoria miejscowości wg l. ludności	Liczba PT posiadających węzły światłowodowe stan na	Liczba PT posiadających węzły sieci telekomunikacyjnych	Liczba PT posiadających węzły dostępne	Liczba PT posiadających zasięgi sieci kablowych i bezprzewodowych (z kom)
KOPKI	1001-5 000	1	4	4	8
PRZĘDZEL	1001-5 000	1	5	5	10
RUDNIK NAD SANEM	5 001-20 000	5	9	7	10

Dane: UKE;

Nazwa miejscowości	Liczba budynków	Liczba zasięgów Internetu Stacjonarnego stan na 31.12.2014	Liczba zasięgów Internetu Stacjonarnego stan na 31.12.2015	Penetracja budynkowa zasięgami Internetu Stacjonarnego stan na 31.12.2014	Penetracja budynkowa zasięgami Internetu Stacjonarnego stan na 31.12.2015
KOPKI	536	303	457	56,53%	85,26%
PRZĘDZEL	567	269	406	47,44%	71,60%
RUDNIK NAD SANEM	2392	2069	2217	86,50%	92,68%

Dane: UKE;

Nazwa miejscowości	Penetracja budynkowa zasięgami Internetu Stacjonarnego o przepustowości minimum 2Mb/s stan na 31.12.2014	Penetracja budynkowa zasięgami Internetu Stacjonarnego o przepustowości minimum 2Mb/s stan na 31.12.2015	Penetracja budynkowa zasięgami Internetu Stacjonarnego o przepustowości minimum 30Mb/s stan na 31.12.2014	Penetracja budynkowa zasięgami Internetu Stacjonarnego o przepustowości minimum 30Mb/s stan na 31.12.2015
KOPKI	52,43%	85,07%	0,75%	55,97%
PRZĘDZEL	31,22%	70,90%	0,35%	50,09%
RUDNIK NAD SANEM	84,74%	92,22%	43,14%	44,15%

Dane: UKE

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

<i>Nazwa gminy</i>	<i>Penetracja budynkowa zasięgami Internetu Stacjonarnego stan na 31.12.2015</i>	<i>Penetracja budynkowa zasięgami Internetu Stacjonarnego o przepustowości minimum 2Mb/s stan na 31.12.2015</i>	<i>Penetracja budynkowa zasięgami Internetu Stacjonarnego o przepustowości minimum 30Mb/s stan na 31.12.2015</i>
JEŻOWE	88,91%	88,76%	47,51%
RUDNIK NAD SANEM	88,13%	87,67%	46,92%
NISKO	86,65%	86,23%	25,88%
ULANÓW	66,34%	64,48%	32,45%
KRZESZÓW	60,98%	60,56%	46,11%
HARASIUKI	43,56%	42,95%	2,09%
JAROCIN	22,47%	21,79%	1,82%

Dane: UKE

Wyzwania w obszarze infrastruktury technicznej:

- wykorzystanie planowanej budowy trasy S-19, jako ważnego łącznika transportowo – komunikacyjnego dla rozwoju gospodarczego gminy;
- utrzymywanie dróg lokalnych w dobrym stanie technicznym;
- wzrost liczby osób korzystających z sieci wodociągowej i kanalizacyjnej;
- podniesienie świadomości mieszkańców z korzyści korzystania z instalacji kanalizacyjno – wodociągowej;
- rozwój sieci Internetu szerokopasmowego, w szczególności na poziomie min 30 Mb/s.

VII. Infrastruktura społeczna

1. Oświata i edukacja

W roku szkolnym 2014/2015 na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem funkcjonowały dwa przedszkola, pięć szkół podstawowych, jedno gimnazjum, dwie szkoły średnie i jedna placówka specjalistyczna. W zakresie wsparcia ekonomiczno – administracyjnego na potrzeby placówek oświatowych prowadzonych przez samorząd gminny działał dodatkowo, specjalnie powołany w tym celu Miejsko – Gminny Zespół Ekonomiczno – Administracyjny Szkół.

Sieć edukacyjna na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem:

TABELA 27. SIEĆ EDUKACYJNA NA TERENIE GMINY

L.p.	Rodzaj/nazwa szkoły	Adres	Podmiot zarządzający
przedszkola			
1.	Przedszkole Miejskie	ul. Mickiewicza 8 Rudnik nad Sanem	Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem
2.	Ochronka – Niepubliczne Przedszkole prowadzone przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek BDNP Prowincja Tarnowska	ul. Rzeszowska 33 Rudnik nad Sanem	Zgromadzenie Sióstr Służebniczek BDNP Prowincja Tarnowska
szkoły podstawowe			
3.	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Jana Pawła II wraz z oddziałem przedszkolnym	ul. Kończycka 3, Rudnik nad Sanem	Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem
4.	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 wraz z oddziałem przedszkolnym	ul. Marszałka J. Piłsudskiego 7 Rudnik nad Sanem	Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem
5.	Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3 im. M. Konopnickiej wraz z oddziałem przedszkolnym	ul. Konopnickiej 58 Rudnik nad Sanem	Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem
6.	Publiczna Szkoła Podstawowa im. ks. Jerzego Popiełuszki w Kopkach wraz z oddziałem przedszkolnym	ul. Podborze 1 Kopki	Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem
7.	Publiczna Szkoła Podstawowa w Przędzeli wraz z oddziałem przedszkolnym	ul. Mickiewicza 149 Przędzel	Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem
gimnazjum			
8.	Publiczne Gimnazjum im. Orłąt	ul. Marszałka Piłsudskiego 7 Rudnik nad Sanem	Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem
szkoły średnie			
9.	Zespół Szkół im. gen. Władysława Sikorskiego	ul. Marszałka Piłsudskiego 28 Rudnik nad Sanem	Powiat Nizański
szkoły specjalne			
10.	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy	ul. Mickiewicza 38 Rudnik nad Sanem	Powiat Nizański
placówki administracyjne			
11.	Miejsko – Gminny Zespół Ekonomiczno – Administracyjny Szkół	ul. Kończycka 3 Rudnik nad Sanem	Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem

Dane: UGiM w Rudniku nad Sanem

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

Edukacja przedszkolna

W okresie 2011 – 2015 na terenie gminy funkcjonowały dwa przedszkola: jedno prowadzone jest przez samorząd gminny oraz jedno niepubliczne prowadzone jest przez Zgromadzenie Sióstr Służebniczek BDNP Prowincja Tarnowska.

Sytuacja w edukacji przedszkolnej na terenie gminy w okresie 2011 – 2015 ulega stopniowej poprawie: liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w roku 2015 wzrosła o 9 % względem roku 2011, z liczby 186 przedszkolaków w 2011 r. do 202 objętych edukacją na tym poziomie w roku 2015.

W 2015 roku 78,3% dzieci objętych było wychowaniem przedszkolnym, zdecydowaną grupę stanowią dzieci z terenu miasta. Ważnym czynnikiem kształtującym edukację przedszkolną na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem jest nadal utrzymujący się wysoki wskaźnik liczby dzieci w wieku 3-5 lat. Jednak wskaźnik objęcia dzieci w wieku 3-5 lat nadal znacząco odbiega od założeń ministerstwa edukacji i założonych jeszcze w ramach strategii lisbońskiej celów. Do założonego wskaźnika 90% objęcia edukacją przedszkolną dzieci w wieku 3-5 lat podejmowane są kluczowe działania inwestycyjne oraz edukacyjne, które uświadamiają rodziców o potrzebie i efektach wczesnej edukacji dzieci.

TABELA 28. LICZBA DZIECI W WIEKU 3-5 LAT NA TERENIE GMINY

Jednostka terytorialna	dzieci ogółem														
	ogółem					w miastach					na wsi				
	dzieci w wieku 3 - 5 lat					dzieci w wieku 3 - 5 lat					dzieci w wieku 3 - 5 lat				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	
Rudnik nad Sanem	317	326	311	289	258	207	213	213	189	166	110	113	98	100	92
Rudnik nad Sanem - miasto	207	213	213	189	166	207	213	213	189	166	0	0	0	0	0
Rudnik nad Sanem - obszar wiejski	110	113	98	100	92	0	0	0	0	0	110	113	98	100	92

Dane: GUS BDL,

TABELA 29. DZIECI OBJĘTE WYCHOWANIEM PRZEDSZKOLNYM NA TERENIE GMINY

Jednostka terytorialna	dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym														
	ogółem					w miastach					na wsi				
	dzieci w wieku 3 - 5 lat					dzieci w wieku 3 - 5 lat					dzieci w wieku 3 - 5 lat				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	
Rudnik nad Sanem	186	176	201	196	202	156	139	168	160	162	30	37	33	36	40
Rudnik nad Sanem - miasto	156	139	168	160	162	156	139	168	160	162	0	0	0	0	0
Rudnik nad Sanem - obszar wiejski	30	37	33	36	40	0	0	0	0	0	30	37	33	36	40

Dane: GUS BDL,

TABELA 30. ODSETEK DZIECI OBJĘTYCH WYCHOWANIEM PRZEDSZKOLNYM

Jednostka terytorialna	odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym														
	ogółem					w miastach					na wsi				
	dzieci w wieku 3 - 5 lat					dzieci w wieku 3 - 5 lat					dzieci w wieku 3 - 5 lat				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Rudnik nad Sanem	58,7	54,0	64,6	67,8	78,3	75,4	65,3	78,9	84,7	97,6	27,3	32,7	33,7	36,0	43,5
Rudnik nad Sanem - miasto	75,4	65,3	78,9	84,7	97,6	75,4	65,3	78,9	84,7	97,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Rudnik nad Sanem - obszar wiejski	27,3	32,7	33,7	36,0	43,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	27,3	32,7	33,7	36,0	43,5

Dane: GUS BDL,

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

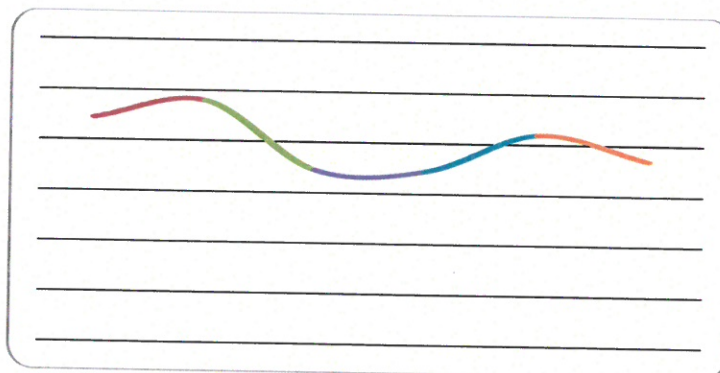
Ważnym czynnikiem kształtującym udział dzieci w edukacji przedszkolnej na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem jest nadal utrzymujący się wysoki wskaźnik liczby dzieci w wieku 3-5 lat, a także wskaźnik urodzeń, który kształtował będzie liczbę przedszkolaków i liczbę uczniów w okresach przyszłych.

W okresie trzech ostatnich lat na terenie gminy utrzymywał się trend wzrostowy w liczbie urodzeń, w głównej mierze dotyczący mieszkańców obszaru miejskiego.

TABELA 31. URODZENIA ŻYWE NA 1000 LUDNOŚCI

Jednostka terytorialna	urodzenia żywe na 1000 ludności					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rudnik nad Sanem	8,9	9,6	6,9	6,9	8,4	7,4
Rudnik nad Sanem - miasto	9,6	9,3	6,7	6,9	9,1	7,1
Rudnik nad Sanem - obszar wiejski	7,6	10,3	7,3	6,9	6,9	8,1

Dane: GUS BDL;

RYSUNEK 13. URODZENIA ŻYWE NA 1000 LUDNOŚCI

W ten sposób do istotnych wyzwań w zakresie rozwoju edukacji przedszkolnej na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem należy wzrost liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, by w latach prognozowanych osiągnąć wartość na poziomie minimum 90%.

Edukacja przedszkolna na terenie gminy na tle powiatu niżańskiego wypada korzystnie, zajmując pod względem udziału dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym drugie miejsce. Jednak w 2015 r. 56 dzieci w wieku 3-5 lat pozostawało poza edukacją przedszkolną. Związane było to głównie z ograniczonymi możliwościami lokalowymi obecnie działających przedszkoli na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem.

TABELA 32. WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE W GMINIE NA TLE POWIATU

Jednostka terytorialna	odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym			
	dzieci w wieku 3 - 5 lat			
	2012	2013	2014	2015
	%	%	%	%
Harasiuki	67,6	52,0	74,4	85,4
Rudnik nad Sanem	54,0	64,6	67,8	78,3
Nisko	54,2	60,8	62,0	77,1
Jeżowe	44,2	53,3	59,8	59,3
Ulanów	42,1	42,2	53,4	56,9
Krzyszów	41,0	45,1	48,2	65,5
Jarocin	26,5	39,8	40,3	59,6

Dane: GUS BDL;

Szkolnictwo podstawowe

Przez cały okres objęty badaniem 2011 – 2015 na terenie gminy funkcjonowało 5 szkół podstawowych. W roku szkolnym 2011/2012 do szkół podstawowych uczęszczało 552 uczniów, natomiast w roku szkolnym 2014/2015 – 537 uczniów, w tym okresie liczba uczniów zmniejszyła się o 2,7 %. Liczba oddziałów szkolnych przez cały okres analizy występowała na zbliżonym poziomie. W liczbie uczniów przez cały okres 2011 – 2015 przeważają chłopcy, średnio stanowiąc 53% liczby uczniów. Malejąca liczba uczniów w grupie uczniów I klas zmieniała się w 2014 roku, kiedy wprowadzono zmianę ustawodawczą w zakresie obniżenia wieku dzieci przyjmowanych do I klas szkół podstawowych. Zmianę liczby uczniów obrazuje również wskaźnik uczniów przypadających na 1 oddział szkolny.

TABELA 33. LICZBA SZKÓŁ NA TERENIE GMINY

Jednostka administracyjna	liczba szkół					oddziały w szkołach				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
Rudnik nad Sanem	5	5	5	5	5	32,00	31,35	30,38	33,00	33,00

Dane: GUS BDL;

TABELA 34. LICZBA UCZNIÓW

Jednostka administracyjna	uczniowie					uczniowie - mężczyźni					uczniowie - kobiety				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
Rudnik nad Sanem	552	551	528	537	542	293	297	279	286	277	259	254	249	251	265
	udział %					53%	54%	53%	53%	51%	47%	46%	47%	47%	49%

Dane: GUS BDL;

TABELA 35. LICZBA UCZNIÓW W I KLASIE

Jednostka administracyjna	uczniowie w 1 klasie				uczniowie w 1 klasie - mężczyźni				uczniowie w 1 klasie - kobiety			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
Rudnik nad Sanem	90	71	115	96	41	32	51	53	49	39	64	43
Udział %	16%	13%	21%	18%	7%	6%	9%	10%	9%	7%	12%	8%

Dane: GUS BDL;

TABELA 36. WSKAŹNIK UCZNIÓW PRZYPADAJĄCYCH NA 1 ODDZIAŁ SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Jednostka terytorialna	Wskaźnik uczniów przypadających na 1 oddział szkoły podstawowej					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rudnik nad Sanem	16	15	16	15	14	14

Dane: GUS BDL;

Szkolnictwo średnie

W okresie 2011 – 2015 na terenie gminy funkcjonowały dwie placówki oferujące kształcenie uczniów na poziomie ponadgimnazjalnym: Liceum Ogólnokształcące oraz Zespół Szkół im. gen. Władysława Sikorskiego obejmujący technikum, szkołę zawodową oraz liceum ogólnokształcące dla dorosłych. Liczba uczniów, jak w przypadku szkolnictwa podstawowego corocznie się zmniejszała, wskazana tendencja widoczna jest również w grupie absolwentów obu szkół.

Kształcenie zawodowe obejmowało następujące kierunki:

- w ramach technikum: technik mechanik, technik pojazdów samochodowych, technik handlowiec, technik technologii drewna;

- w ramach szkoły zawodowej: mechanik pojazdów samochodowych i stolarz.

TABELA 37. DANE DOTYCZĄCE SZKOLNICTWA PONADGIMNAZJALNEGO

Nazwa	oddziały					uczniowie					absolwenci				
	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015	2011	2012	2013	2014	2015
	szt.	szt.	szt.	szt.	szt.	os.	os.	os.	os.	os.	os.	os.	os.	os.	os.
Rudnik nad Sanem	21	22	20	18	15	424	417	376	310	232	144	115	107	111	121

Dane: GUS BDL;

2. Służba zdrowia

Usługi zdrowotne w ramach podstawowej opieki zdrowotnej dla mieszkańców Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem w roku 2015 świadczone były tylko przez jeden podmiot publiczny i dwa podmioty niepubliczne. Opieka medyczna prowadzona była w dwóch poradniach na terenie miasta Rudnik nad Sanem oraz w jednej, na terenie miejscowości Kopki. Liczba udzielonych porad oddaje sytuację i stan demograficzny ludności na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem. W roku 2015 liczba udzielonych porad obniżyła się o około 15% względem udzielonych porad w roku 2010. Pracownicy medyczni w Gminie i Mieście Rudnik nad Sanem świadczą tylko podstawowe usługi medyczne. Ze specjalistycznej służby zdrowia mieszkańcy korzystają poza granicami gminy, np. w Nisku, gdzie znajdują się specjalistyczne przychodnie, szpital i punkt pogotowia ratunkowego.

TABELA 38. LICZBA UDZIELONYCH PORAD

Jednostka terytorialna	porady ogółem					
	ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rudnik nad Sanem	28 616	26 060	23 481	23 592	21 860	24 496

Dane: GUS BDL;

Na terenie gminy funkcjonują cztery apteki. Wskaźnik dostępności mieszkańców do aptek na terenie gminy zasadniczo w okresie w 2015 r. uległ znaczącej zmianie tj. zmniejszyła się liczba osób przypadających na jedną aptekę ogólnodostępną o około 25 %.

TABELA 39. LICZBA MIESZKAŃCÓW PRZYPADAJĄCYCH NA 1 APTEKĘ

Jednostka terytorialna	ludność na aptekę ogólnodostępną					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
Rudnik nad Sanem	3428	3436	3448	3440	3425	2561

Dane: GUS BDL;

Mieszkańcy Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem w porównaniu do gmin sąsiednich powiatu niżańskiego znacznie rzadziej korzystali z usług podstawowej opieki zdrowotnej. Wskaźnik udzielonych porad w przeliczeniu na 1 mieszkańca stanowił o jednej z najniższych wartości udzielonych porad na terenie powiatu.

TABELA 40. LICZBA PORAD NA 1 MIESZKAŃCA NA TLE POWIATU

Jednostka terytorialna	ogółem					
	liczba porad na 1 mieszkańca gminy					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
Jarocin	0,5	1,9	1,8	1,7	1,7	1,9
Rudnik nad Sanem	2,8	2,5	2,3	2,3	2,1	2,5
Harasiuki	3,5	3,6	3,2	3,1	3,2	3,4
Ulanów	2,9	3,1	2,9	3,1	3,6	3,5
Jeżowe	3,9	3,9	3,9	3,9	3,8	4,0
Nisko	3,9	4,1	3,9	3,9	4,1	8,9
Krzyszów	6,0	6,0	6,8	6,9	6,5	9,4

Dane: GUS BDL;

3. Pomoc społeczna

Zadania w zakresie pomocy społecznej na terenie gminy realizuje jednostka organizacyjna Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem – Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudniku nad Sanem. Obszarem działania jednostki jest teren Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem. Do kluczowych zadań ośrodka należy:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- wsparcie w postaci schronienia, wyżywienia i zapewnienia ubrania osobom tego wymagającym,
- świadczenie zasiłków okresowych, stałych i celowych,
- praca socjalna,
- świadczenie usług opiekuńczych,
- świadczenia rodzinne,
- świadczenia wychowawcze,
- świadczenia z zakresu wspierania kobiet w ciąży i rodzin „Za Życiem”.

Sytuacja społeczna na podstawie liczby osób objętych pomocą społeczną i wypłatą zasiłków obrazuje również stan i strukturę społeczno – gospodarczą życia mieszkańców gminy. Diagnoza problemów przedstawianych i podejmowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudniku nad Sanem wskazuje na kilka kluczowych problemów: ubóstwo, bezrobocie, choroba, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, niepełnosprawność, wielodzietność, alkoholizm, przemoc, bezdomność i trudności w przystosowaniu się po opuszczeniu zakładu karnego.

Sytuację społeczną mieszkańców obrazują dane dotyczące liczby osób korzystających ze świadczeń:

TABELA 41. RODZINY OTRZYMUJĄCE ZASIŁKI RODZINNE NA DZIECI

Jednostka terytorialna	rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rudnik nad Sanem	619	561	514	489	451	434

Dane: GUS BDL;

Pozytywnym czynnikiem przemian społeczno – gospodarczych zachodzącym na terenie gminy w okresie 2010 – 2015 jest stopniowe zmniejszanie się liczby rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych dla dzieci. Jednak wskazana zmiana w dużej mierze związana będzie z migracją ludności, zmianami w prawodawstwie, a dopiero na końcu stopniowym podnoszeniem się poziomu życia i wzrostem zamożności mieszkańców.

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

TABELA 42. LICZBA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ NA TLE POWIATU

Jednostka terytorialna	ogółem						poniżej kryterium dochodowego					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
Harasiuki	1086	1069	1142	1178	1087	983	599	633	855	899	770	725
Jarocin	1266	953	978	838	669	658	765	544	699	593	405	433
Jeżowe	2518	2572	2345	2322	2066	1901	1631	1589	1853	1812	1597	1511
Krzyszów	681	699	651	656	583	605	374	447	498	521	419	453
Nisko	2578	1989	1952	1917	1777	1589	1317	936	1191	1232	1056	885
Rudnik nad Sanem	1568	1600	1636	1720	1625	1540	989	976	1243	1272	1192	1141
Ulanów	1002	935	774	1031	671	649	643	615	612	804	476	482

Dane: GUS BDL;

Udział osób korzystających z pomocy społecznej na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem stanowi jeden z kluczowych problemów, wynikający z problemów społecznych występujących na terenie gminy, w tym ubóstwa, wysokiego poziomu bezrobocia czy patologii społecznych, przekładających się na jakość życia mieszkańców.

4. Budownictwo mieszkaniowe

Obraz gminy i poziomu życia na jej terenie definiowany może być również wskaźnikiem liczby oddawanych do użytkowania mieszkań, czyli zainteresowania mieszkańców osiedlaniem się na badanym terenie. Analiza okresu ostatnich czterech lat pokazuje, iż w tym segmencie pozytywną cechą struktury społeczno – gospodarczej gminy jest dodatni przyrost liczby oddawanych do użytkowania mieszkań na terenie gminy, choć pod tym względem gmina ustępuje już m.in. gminie Jeżowe. Wzrost liczby oddawanych do użytkowania mieszkań, budynków jednorodzinnych nie jest wprost proporcjonalny do wzrostu powierzchni użytkowej nowych budynków, co świadczy o budowie nowych obiektów mieszkalnych o mniejszych powierzchniach do zamieszkania. Analiza budownictwa jednorodzinnego na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem na tle gmin okolicznych, w których bezpośrednio odczuwalny jest wzrost liczby nowych oddanych do użytkowania budynków mieszkaniowych wykazuje znaczące różnice i pogłębiający się w tym zakresie dystans. Widoczne jest to głównie względem gmin powiatu stalowowolskiego, które odczuwają na swoim terenie trend i tendencje ogólnokrajowe, jakim jest wzrost zainteresowania budownictwem jednorodzinym na obszarach podmiejskich, czy wiejskich, ale w bezpośrednim otoczeniu większych ośrodków miejskich, przemysłowych o znaczeniu gospodarczym. Liczba budynków oddawanych m.in. w gminach Pysznicza, Zaleszany dwukrotnie przewyższa liczbę budynków oddawanych na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem. W ten sposób pozytywny obraz i wizerunek Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem związany ze wzrostem liczby oddawanych do użytkowania budynków mieszkaniowych, należy proporcjonalnie i umiarkowanie rozpatrywać w zakresie jej rozwoju społeczno – gospodarczego, w szczególności na tle uwarunkowań lokalnych oraz wartości i struktury budownictwa w gminach ościennych.

TABELA 43. STRUKTURA MIESZKAŃ

Jednostka terytorialna	ogółem											
	mieszkania						powierzchnia użytkowa					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-	m2	m2	m2	m2	m2	m2
Harasiuki	5	12	9	9	12	10	676	1 570	1 120	1 258	1 780	1 347
Jarocin	14	9	13	25	13	12	1 815	1 017	1 734	3 357	1 706	1 596
Jeżowe	11	15	25	16	20	20	1 255	1 981	3 160	2 013	2 442	2 724

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

Krzeszów	2	2	6	2	13	4	400	219	749	268	1 613	596
Nisko	46	40	60	118	81	85	6 112	4 854	8 125	10 014	8 344	8 913
Rudnik nad Sanem	13	17	23	16	19	14	1 527	2 228	3 439	2 263	2 258	1 937
Ulanów	9	9	10	19	11	8	1 350	1 231	1 460	2 695	1 473	1 883

Dane: GUS BDL;

TABELA 44. LICZBA NOWYCH MIESZKAŃ

Jednostka terytorialna	mieszkania w nowych budynkach mieszkalnych (oddanych do użytkowania w całości lub w poszczególnych częściach) i niemieszkalnych					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nisko	46	40	60	118	81	85
Pysznicza	50	64	58	55	58	85
Zaleszany	30	27	40	33	51	46
Bojanów	25	26	27	18	25	42
Jeżowe	11	15	25	16	20	20
Rudnik nad Sanem	13	17	23	16	19	14
Jarocin	14	9	13	25	13	12
Krzeszów	2	2	6	2	13	4
Harasiuki	5	12	9	9	12	10
Ulanów	9	9	10	19	11	8

Dane: GUS BDL;

Na terenie gminy przeważa rozwój budownictwa mieszkaniowego w obrębie samego miasta Rudnik nad Sanem. W okresie 2010 – 2015 - 62% (63 szt.) budynków zostało oddanych na obszarze miasta Rudnik nad Sanem i 38% (39 szt.) na obszarach wiejskich gminy. Wskazuje to również na różnice w stosunkach społeczno – gospodarczych pomiędzy ośrodkiem miejskim, a pozostałymi obszarami wiejskimi.

TABELA 45. LICZBA NOWYCH MIESZKAŃ NA TERENIE GMINY

Jednostka terytorialna	mieszkania w nowych budynkach mieszkalnych (oddanych do użytkowania w całości lub w poszczególnych częściach) i niemieszkalnych					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rudnik nad Sanem	13	17	23	16	19	14
Rudnik nad Sanem - miasto	11	8	17	7	11	9
Rudnik nad Sanem - obszar wiejski	2	9	6	9	8	5

Dane: GUS BDL;

Wzrost liczby oddawanych nowych mieszkań w gminie wpływa na pozytywną strukturę budownictwa mieszkaniowego na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem. Wartość zasobów mieszkaniowych w okresie 2010 – 2015 wzrosła o około 2%.

TABELA 46. ZASOBY MIESZKANIOWE W GMINIE

Jednostka terytorialna	ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rudnik nad Sanem	2887	2890	2906	2921	2933	2933

Dane: GUS BDL;

Sytuacja mieszkaniowa na tle gmin powiatu nizańskiego oraz średniej dla powiatu i województwa również wypada korzystnie. W roku 2015 przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkań na terenie gminy była wyższa od średniej dla województwa, powiatu i kilku gmin z terenu powiatu nizańskiego. W zakresie liczby mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców sytuacja gminy wypada korzystnie. W ten sposób komfort mieszkaniowy na terenie gminy jest wyższy od pozostałych gmin na terenie województwa, czy powiatu. Związane jest to jednak z migracjami ludności, zmniejszaniem się liczby domowników i liczby mieszkańców na terenie gminy.

Część I. Diagnoza społeczno - gospodarcza

TABELA 47. PRZECIĘTNA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKANIA NA 1 OSOBĘ

Jednostka terytorialna	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	m2	m2	m2	m2	m2	m2
Pysznica	29,1	29,5	29,9	30,3	30,7	31,4
Zaleszany	28,1	28,4	28,7	29,1	29,6	30,2
Krzyszów	26,9	27,1	27,3	27,5	28,0	28,1
Ulanów	26,8	27,1	27,2	27,7	28,0	28,3
Rudnik nad Sanem	26,0	26,1	26,3	26,6	26,9	27,1
Nisko	25,4	25,6	26,1	26,5	26,8	27,2
Harasiuki	25,4	25,7	26,0	26,3	26,7	26,9
Powiat niżański	25,0	25,2	25,5	25,8	26,1	26,4
Jarocin	23,2	23,5	24,0	24,5	24,7	25,1
PODKARPACKIE	23,2	23,4	23,7	24,0	24,4	24,7
Jeżowe	21,4	21,5	21,6	21,9	22,1	22,2
Bojanów	20,5	20,7	21,0	21,3	21,8	22,3

Dane: GUS BDL;

TABELA 48. MIESZKANIA NA 1000 MIESZKAŃCÓW

Jednostka terytorialna	mieszkania na 1000 mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nisko	299,2	301,6	304,9	309,6	313,3	316,9
Rudnik nad Sanem	302,8	303,5	304,2	306,4	309,0	310,8
PODKARPACKIE	291,1	293,4	295,9	298,5	301,3	304,8
Krzyszów	289,3	291,1	292,6	294,7	298,5	299,9
Zaleszany	286,1	288,3	289,8	292,6	296,6	301,5
Ulanów	280,7	282,9	283,4	287,5	290,5	293,8
Powiat niżański	279,8	281,6	283,7	287,0	289,8	292,4
Harasiuki	277,2	279,4	282,2	285,1	288,2	290,5
Pysznica	279,3	281,2	282,4	284,2	286,6	291,7
Jarocin	240,1	242,6	247,0	250,4	251,3	254,9
Bojanów	233,2	234,0	236,1	238,4	242,3	247,0
Jeżowe	231,3	231,9	232,9	234,5	236,2	237,1

Dane: GUS BDL;

5. Kultura

Miejski Ośrodek Kultury w Rudniku nad Sanem jako jednostka organizacyjna Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem prowadzi i organizuje zadania związane z kulturą na terenie całej gminy. MOK oprócz działalności kulturalnej organizuje działalność: rozrywkową, oświatową, czytelniczą, wystawienniczą, koncertową, plastyczną i reklamową. Szczególnym zadaniem Ośrodka Kultury jest promocja Rudnika nad Sanem jako zagłębia wikliniarskiego oraz prezentacja produktu lokalnego jako krajowej marki wikliniarskiej. Działania związane z promocją podejmowane są w Centrum Wikliniarstwa oraz cyklicznie w ramach kolejnych edycji imprezy tematycznej o znaczeniu regionalno – krajowym „Wiklina Rudnik nad Sanem”.

Działalność Ośrodka opiera się na funkcjonowaniu i zarządzaniu czterema placówkami na terenie gminy:

1. **Dom Kultury „Koszyczek”** oferujący mieszkańcom: zajęcia plastyczne, edukacyjne i warsztatowe dla dzieci, organizację wystaw i wernisaży plastycznych, koncertów, organizację działań dla seniorów;

2. **Centrum Wikliniarstwa**, placówka powstała w ramach projektu realizowanego z ZPORR w okresie 2005 – 2007. Powstanie placówki związane jest z potrzebą promowania wikliniarstwa jako marki i wizerunku Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem, opartego o tradycję i historię jego mieszkańców.

Zrealizowany projekt pn. „Centrum Wikliniarstwa w Rudniku nad Sanem” obejmował remont i modernizację XIX-wiecznego budynku (z 1890 r.), byłego Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego, sąsiadującego z Kościołem Parafialnym p.w. Św. Trójcy, o powierzchni użytkowej 608,6 m² i kubaturze 4393 m³ wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu o powierzchni 0,17 ha na potrzeby działania Miejskiego Ośrodka Kultury. W ramach projektu przygotowano sale wystawowe, w ramach których organizowane są ekspozycje wikliny artystycznej, ekspozycje wyrobów użytkowych, ekspozycje historii koszykarstwa, wystawy historyczno - etnograficzne, galerie malarskie oraz sale na potrzeby działania biblioteki, czytelnicy, pracowni plastycznej oraz punktu informacji kulturalnej. Centrum Wikliniarstwa stanowi swoistą wizytówkę gminy i miejsce łączące wszystkich wytwórców, producentów, rzemieślników i lokalnych handlowców, trudniących się wikliniarstwem. Centrum Wikliniarstwa zostało uruchomione w 2007 r. W 2008 r. Centrum otrzymało tytuł jednego z siedmiu cudów unijnych funduszy w Polsce. Gmina Rudnik nad Sanem otrzymała nagrodę główną I edycji ogólnopolskiego, prestiżowego konkursu "Polska Pięknieje - 7 Cudów Unijnych Funduszy" w kategorii "Rozwój turystyki na obszarach wiejskich" za wzorowo zrealizowany projekt "Centrum Wikliniarstwa w Rudniku nad Sanem". Organizatorem konkursu było Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, przy współpracy wydawnictwa Pascal oraz firmy Smartlink, specjalizującej się w promocji programów unijnych. W ten sposób Centrum Wikliniarstwa stanowi doskonałą formę promocji i rozwoju produkcji wikliniarstwa na terenie gminy, w tym jako produktu charakterystycznego i tworzącego markę i wizerunek turystyczny Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem.

Obecnie Ośrodek oferuje wystawy stałe: historyczną, archeologiczną i etnograficzną oraz zmienne ekspozycje wikliny użytkowej i artystycznej. Bogata i różnorodna oferta obejmuje również pokazy sztuki wyplatania, warsztaty wikliniarskie, artystyczne pokazy wiklinowej mody i biżuterii. Galeria malarstwa prezentuje zmienne wystawy rzeźby, malarstwa, grafiki, rysunku, tkaniny artystycznej artystów z Polski i zagranicy. Placówka organizuje plenery wikliny artystycznej we współpracy artystów i miejscowych mistrzów wyplatania. Efektem plenerów jest „Szlak Wiklinowych Rzeźb”, który również znajduje się w ofercie turystycznej Centrum Wikliniarstwa.

W punkcie informacji kulturalnej i turystycznej mieszczącym się w placówce można nabyć publikacje, materiały promocyjne i wyroby z wikliny. Turyści mogą tu uzyskać informacje o hurtowniach wikliniarskich w mieście i okolicy, a także o kulturalnych, przyrodniczych i turystycznych atrakcjach powiatu niżańskiego.

Intelektualne zaplecze placówki stanowi wypożyczalnia książek i czytelnia z nowoczesnym wyposażeniem i bezpłatnym dostępem do Internetu, wdrażająca elektroniczną bazę księgozbioru.
3. **Kino „Rusałka”** – oferowało projekcję filmów kinowych w technologii analogowej dla mieszkańców gminy. W roku 2013 ze względu na zmiany technologiczne i ograniczony dostęp do filmów w technologii analogowej, kino zmuszone zostało do zawieszenia swojej działalności w zakresie systematycznej projekcji filmów. Uruchomienie cyklicznej prezentacji filmów wymaga inwestycji w zakresie posiadania sprzętu do projekcji cyfrowej.
4. **Biblioteka Publiczna w Rudniku nad Sanem**, prowadząca zajęcia edukacyjne i oświatowe, poprzez wypożyczanie publikacji książkowych dla mieszkańców gminy. Dodatkowo biblioteka, poprzez swoje filie działa również w miejscowościach Kopki oraz Przędzel.

6. Sport i rekreacja

Za działalność i zadania związane z upowszechnianiem kultury fizycznej i sportu, a także prowadzeniem zajęć rekreacyjnych dla mieszkańców odpowiedzialny jest Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Rudniku nad Sanem. MOSiR organizuje działania dysponując:

- boiskiem piłkarskim trawiastym z bieżnią i trybunami na 900 osób,
- boiskiem piłkarskim treningowym trawiastym,
- 2 kortami tenisowymi,
- 2 boiskami do siatkówki plażowej,
- boiskiem do koszykówki,
- halą sportową o wymiarach 25 m x 37 m z widownią na 200 osób,
- salą do gry w tenisa stołowego,
- świetlicą do gry w szachy,
- siłownią,
- zapleczem sanitarnym z szatniami i natryskami,
- pomieszczeniami biurowymi i administracyjnymi,
- hotelem z 40 miejscami noclegowymi (pokoje 2 – 3 osobowe),
- restauracją (100 miejsc).

MOSiR w Rudniku organizuje cykl imprez sportowo – rekreacyjnych, które na stałe wpisały się w kalendarz imprez sportowych o znaczeniu regionalnym i lokalnym, w tym m.in.

1. Ogólnopolski Kolonijno - Wypoczynkowy Turniej Szachowy,
2. Halowa Amatorska Liga Piłkarska,
3. Turniej Szkół Podstawowych o puchar Burmistrza Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem,
4. Masowy Cykl Turniejów Tenisa Stołowego,
5. Lekkoatletyczny Memoriał Biegowy im. Bronisława Garncarza,
6. Podkarpacka Olimpiada Tenisa Stołowego,
7. Ogólnopolski Turniej Karate o puchar Burmistrza Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem,
8. Imprezy biegowe: „Bieg Niepodległości”, „Polska Biega”.

Na terenie gminy zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu podejmowane są również poprzez kluby sportowe:

- MKS Orzeł Rudnik nad Sanem,
- Międzyszkolny Klub Sportowy „Wiklinki”,
- LZS Przędzel,
- LZS „Jutrzenka” Kopki,
- UKS ORLIK w Rudniku nad Sanem,
- UKS OLIMP w Kopkach.

Projekty inwestycyjne w infrastrukturze społecznej w okresie 2010 – 2015:

L.p.	Nazwa projektu	Zakres rzeczowy	Wartość finansowa	Dotacja
1.	Projekt "Przebudowa budynku gminnego pod potrzeby działalności organizacji społecznych funkcjonujących w miejscowości Kopki" został zrealizowany w ramach działania 4.1/413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju w zakresie operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy w ramach działania "Odnowa i rozwój wsi" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, oś 4 "Leader".	Przedmiotem projektu była przebudowa budynku gminnego w miejscowości Kopki, służącego jako remiza OSP w Kopkach, biblioteka, świetlica i siedziba Koła Gospodyń Wiejskich. Projekt obejmował wzmocnienie stropu, wymianę podłóg, remont zaplecza sanitarnego i kuchennego, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wykonanie nowej instalacji elektrycznej, odgromowej, wod-kan, gazowej i c.o. Ponadto ocieplono budynek z zewnątrz i zmodernizowano podjazd i chodnik.	309 375,43	129 867,00
2.	"Termomodernizacja i przebudowa systemów grzewczych w hali sportowej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 w Rudniku nad Sanem" , projekt realizowany w ramach RPO WP na lata 2007 – 2013, Oś Priorytetowa II Infrastruktura techniczna, działanie 2.2 Infrastruktura energetyczna	Przedmiotem projektu była kompleksowa termomodernizacja: 1. Hali sportowo- rekreacyjnej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji wraz z zapleczem administracyjnym, 2. Publicznej Szkoły Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II.	1 493 784,68	857 806,12
3.	"Południowa Strefa Aktywności Społecznej - wieś Kopki" Etap II - Budowa boiska sportowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą na działce nr 1363/1 w miejscowości Kopki, projekt realizowany w ramach PROW na lata 2007 - 2013	Przedmiotem projektu była: 1. Budowa boiska trawiastego wraz z trybunami. Prace przy budowie boiska objęły wykonanie trybuny ziemno - betonowej na ok. 400 miejsc siedzących, wiat sędziowskich oraz stalowego ogrodzenia z siatką. 2. Budowa ogrodzenia drewnianego. Drewniane ogrodzenie w formie poziomych barier oddziela tereny rekreacyjne od terenów wykorzystywanych jako pastwiska. 3. Wykonanie kładki. Nad zbiornikiem wodnym powstał niskowodny mostek drewniany o długości 15,6 m. 4. Budowa Altanki.	666 685,65	409 847,00

		Altanka o konstrukcji stalowej jest miejscem spotkań integracyjnych mieszkańców. 5. Budowa ciągów pieszych i parkingu. Prace objęły wykonanie nawierzchni chodników i placu z betonowej kostki brukowej. Parking ma zapewnić miejsce dla ok. 32 samochodów oraz dla autobusu turystycznego.		
4.	„Zagospodarowanie bazy rekreacyjno – sportowej w miejscowości Przędzel: budowa drogi dojazdowej, parkingu i ciągów komunikacyjnych”, projekt realizowany w ramach PROW na lata 2007 - 2013	Przedmiotem projektu było zagospodarowanie terenów rekreacyjno – sportowych przy boisku sportowym w miejscowości Przędzel. Wykonano m.in.: drogę dojazdową z mieszanki asfaltowych o długości 140 mb, parking dla samochodów osobowych (32 szt.), dla osób niepełnosprawnych (2 szt.) i autobusu z kostki betonowej (8 cm) o powierzchni 890 m2, ciągi komunikacyjne z kostki betonowej (6 cm) o powierzchni 819 m2.	431 642,97	262 408,00

7. Bezpieczeństwo

Zadania w zakresie ochrony życia, zdrowia i mienia przed pożarami, klęskami żywiołowymi i zagrożeniami ekologicznymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami prowadzone są przez Komendę Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Nisku oraz bezpośrednio na terenie Gminy i Miasta w ramach Krajowego Systemu Ratownictwa Gaśniczego przez Ochotnicze Straże Pożarne:

1) OSP w Rudniku nad Sanem,

Jednostka funkcjonuje od 1876 roku, w 1995 została włączona do Krajowego Sytemu Ratowniczo-Gaśniczego wraz z OSP Jeżowe, OSP Krzeszów, OSP Pysznicza oraz OSP Bojanów. Były to pierwsze jednostki tworzące Krajowy System Ratowniczo Gaśniczy.

Wyposażenie OSP Rudnik nad Sanem:

1)	Samochód ratowniczo gaśniczy MAN TGM 18.290 GCBA 5/35	Ciężki samochód ratowniczo – gaśniczy z wyposażeniem
2)	Samochód GLM 8 Ford Transit Furgon FABY 350 M	Lekki samochód ratowniczo - gaśniczy
3)	Samochód SOp Renault Megane Grandtur	Samochód osobowy do przewozu osób i sprzętu.
4)	Łódź wiosłowo-motorowa z silnikiem zaburtowym Mercury 15 KM	Do zadań w terenach rzecznych i zalewowych, powodziowych.
5)	Ponton PROSCAN MARINE 330	Do zadań w terenach rzecznych i zalewowych, powodziowych.

2) OSP w Kopkach,

Jednostka funkcjonuje od 1895 r., w 1997 roku jednostka została włączona do Krajowego Sytemu Ratowniczo-Gaśniczego. W 2011 r. OSP w Kopkach dzięki realizacji projektu w ramach RPO WP na lata 2007-2013 wzbogaciła się o nowy średni samochód ratowniczo – gaśniczy MAN TGM 13.290 wraz z wyposażeniem oraz GLM VW Transporter. W ramach projektu przebudowano dodatkowo remizę, w celu wydzielenia dwóch boksów garażowych wraz z zapleczem socjalnym i salą posiedzeń. Projekt obejmował również wymianę dachu.

3) OSP w Przędzelu,

Jednostka powstała w roku 1883, w 2013 roku obchodziła 130- lecie działalności. W 1998 roku OSP w Przędzelu została przyjęta do Krajowego Sytemu Ratowniczo-Gaśniczego. W 2006 roku został wykonany remont zewnętrzny, w roku 2007 remont garażu i sali zebrań z pomieszczeniem kuchennym. W roku 2011 jednostka otrzymała samochód gaśniczy ciężki Jelcz GCBA 5/32 z autopompą. Jednostka posiada również samochód SOp Renault Megane Grandtur.

4) OSP w Przędzelu – Kolonia,

Jednostka nie jest włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo –Gaśniczego. Jednostka posiada średni samochód ratowniczo – gaśniczy STAR 244, lekki samochód GLM VW Transporter oraz łódź z silnikiem zaburtowym.

Zadania związane z ochroną bezpieczeństwa i porządku publicznego realizowane są przez Komendę Powiatową Policji w Nisku i Komisariat Policji w Rudniku nad Sanem przy ul. Mickiewicza 57.

Wyzwania w obszarze infrastruktury społecznej:

- wzrost liczby dzieci objętych edukacją przedszkolną do osiągnięcia wskaźnika minimum 90%;
  - rozwój bazy lokalowej przedszkoli;
  - dostosowywanie kształcenia do zmieniających się warunków rynkowych;
- przeciwdziałanie problemom społecznym na terenie gminy, w szczególności w zakresie poziomu ubóstwa i bezrobocia;
  - rozwój usług publicznych dla mieszkańców, w szczególności na obszarach wzrostu liczby oddawanych do użytkowania budynków mieszkalnych na terenie gminy;
- rozwój i wykorzystanie posiadanej infrastruktury społecznej, zdrowotnej i kulturalnej na terenie gminy;
  - promocja gminy w obszarze dziedzictwa kulturowego – promocja wikliniarstwa;
  - podnoszenie jakości usług przeciwdziałania zagrożeniom na terenie gminy.

VIII. Analiza SWOT

Podsumowaniem diagnozy społeczno – gospodarczej jest analiza SWOT, jako podstawowe narzędzie strategicznej oceny i analizy obecnej sytuacji społeczno – gospodarczej obszaru, którego dotyczy strategia.

Celem opracowanej analizy SWOT jest określenie i przedstawienie istotnych dla rozwoju strategicznego Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem czynników takich jak:

S - silne strony (w j. ang. strenghts),

W - słabe strony (weaknesses),

O - szanse (opportunities),

T - zagrożenia (threats).

Przedstawione czynniki możemy podzielić według dwóch kryteriów: miejsca występowania oraz charakteru ich oddziaływania. Pod względem kryterium miejsca występowania wyróżniamy czynniki wewnętrzne oraz zewnętrzne, natomiast według kryterium charakteru oddziaływania wyróżniamy czynniki pozytywne i negatywne.

Czynniki wewnętrzne – pozytywne to silne i mocne strony danego podmiotu, jego kluczowe cechy tworzące przewagę konkurencyjną. Czynniki wewnętrzne – negatywne to natomiast słabe strony jednostki.

Czynniki zewnętrzne – pozytywne to już szanse rozwojowe dla danej jednostki, lecz nie wynikające z jej otoczenia wewnętrznego, tylko z otoczenia zewnętrznego. Czynniki zewnętrzne – negatywne to zagrożenia, jakie mogą wystąpić w prognozowanym okresie w sposób ograniczający prawidłowy rozwój jednostki w definiowanej perspektywie czasowej.

RYSUNEK 14. SCHEMAT ANALIZY SWOT

		Charakter oddziaływania czynnika	
		POZYTYWNY	NEGATYWNY
Miejsce występowania czynnika	wewnętrzne	SILNE STRONY S	SŁABE STRONY W
	zewnętrzne	SZANSE O	ZAGROŻENIA T

ANALIZA SWOT GMINY I MIASTA RUDNIK NAD SANEM

SILNE STRONY

- Transport – komunikacja – położenie
- dobrze położenie gminy przy trasie krajowej Ljpmik – Przemysł (DK 77)
- rozwinięty układ komunikacyjny na terenie gminy
- przewaga dróg o powierzchni twardej (na terenie miasta 91%, na terenie wiejskim 75%)
- położenie gminy przy linii kolejowej Nr 68 Lublin – Przeworsk

- Mieszkalnictwo – ludność – rynek pracy
- znaczący udział w powierzchni gminy terenów zagospodarowanych, Rudnik ważnym ośrodkiem miejskim i gospodarczym powiatu
- dodatnie saldo migracji wewnętrznych – przyływ nowych mieszkańców
- rozwój budownictwa jednorodzinnego na terenie gminy

Infrastruktura publiczna

- wysoki poziom zводociągowania gminy 95%
- rozwinięta sieć gazownicza na terenie gminy
- dobry stan gospodarki odpadami na terenie gminy
- wysoki poziom dostępności do Internetu szerokopasmowego w obrębie miasta Rudnik nad Sanem

Turystyka – rekreacja – wypoczynek – kultura – ngo – sport

- dziedzictwo kulturowe związane z wikliniarstwem na terenie gminy Rudnik nad Sanem
- rozbudowana infrastruktura kulturalna na terenie gminy oraz związana z promocją wikliniarstwa
- znaczący udział terenów leśnych
- działalność Centrum Wikliniarstwa
- Promocja Rudnika nad Sanem jako „Polskiej Stolicy Wikliny”
- rozbudowana infrastruktura sportu i rekreacji na terenie gminy
- mały stopień skażenia środowiska przemysłowym
- występowanie składowiska odpadów poza terenem gminy

SLABE STRONY

- Transport – komunikacja – położenie
- w części gminy nadal są potrzeby w zakresie modernizacji dróg lokalnych, w głównej mierze na obszarach wiejskich;

Mieszkalnictwo – ludność – rynek pracy

- ujemny przyrost naturalny na terenie gminy
- wzrost liczby osób w grupie poprodukcyjnej i spadek osób w grupie przedprodukcyjnej
- wysoki poziom bezrobocia na terenie gminy – drugie miejsce w powiecie
- przewaga kobiet w grupie osób bezrobotnych
- wysoki poziom osób utrzymujących się z rolnictwa

Infrastruktura publiczna

- niepełne wykorzystanie instalacji wodociągowej - liczba korzystających z instalacji wodociągowej mniejsza od liczby podłączeń
- niepełny wskaźnik skanalizowania gminy, obecnie 69%
- niepełny poziom wykorzystania instalacji kanalizacyjnej, obecnie na poziomie 72%;
- wysokie zróżnicowanie w dostępie do Internetu szerokopasmowego
- zły stan techniczny oczyszczalni ścieków

Turystyka – rekreacja – wypoczynek – kultura – ngo – sport

- niski poziom infrastruktury noclegowo – gastronomicznej
- ograniczona oferta turystyczna na terenie gminy

Sytuację	
<p>Przedsiębiorczość – rolnictwo</p> <ul style="list-style-type: none"> „Wiklina z Rudnika nad Sanem” jako marka wyrobów wikliniarstwo rozpoznawalna marką gminy na rynku krajowym i zagranicznym gmina - zagłębie rzemieślnicze i handlowe na rynku wikliniarskim; ważny udział terenów przemysłowych w powierzchni gminy i powiatu wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, ważny udział sektora gospodarczego w strukturze powiatu utworzenie na terenie gminy podstrefy Tamobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN korzystne warunki glebowo – klimatyczne do rozwoju rolnictwa, w szczególności związanego z produkcją wikliniarską	<p>Przedsiębiorczość – rolnictwo</p> <ul style="list-style-type: none"> ograniczone możliwości wdrażania nowoczesnych technologii ograniczone środki finansowe na rozwój i innowacje zmniejszenie tworzonych miejsc pracy na terenie gminy w okresie 2010 – 2015 rozwój przedsiębiorczości następuje w wolniejszym tempie niż w podobnych terytorialnie gminach sąsiednich, zwłaszcza umiejscowionych w okolicach większych ośrodków miejskich przewaga firm mikro, zatrudniających do 9 pracowników niewielka powierzchnia terenów TSSE na terenie gminy względem innych podstref TSSE niski poziom zainteresowania ofertą inwestycyjną podmiotów zewnętrznych niski poziom liczby średnich i dużych firm rozdrobione gospodarstwa rolne
<p>Zdrowie – pomoc społeczna – bezpieczeństwo</p> <ul style="list-style-type: none"> dobrze rozwinięta sieć aptek na terenie gminy	<p>Zdrowie – pomoc społeczna – bezpieczeństwo</p> <ul style="list-style-type: none"> wzrost liczby osób korzystających z pomocy społecznej slaba specjalistyczna opieka zdrowotna
<p>Oświata</p> <ul style="list-style-type: none"> wzrost zainteresowania ofertą wychowania przedszkolnego na terenie gminy wzrost liczby dzieci objętych edukacją przedszkolną dobrze rozwinięta sieć szkół podstawowych, gimnazjum i występowanie na terenie gminy szkół średnich	<p>Oświata</p> <ul style="list-style-type: none"> ograniczone możliwości infrastrukturalne dla potrzeb rozwoju wychowania przedszkolnego na terenie gminy potrzeby inwestycyjne szkół w zakresie wyposażenia i wykorzystania technologii ICT w procesie nauczania potrzeby inwestycyjne w zakresie zapewnienia dostępu uczniów do infrastruktury sportowej spadek liczby uczniów w szkołach
<p>SZANSE</p> <ul style="list-style-type: none"> dotacje UE dla samorządów i przedsiębiorstw; wzrost zainteresowania rynku produktami i wyrobami wiklinowymi, rozwój rynków meblarskich, ogrodnictwa i związanych z branżą wikliniarską; rozwój turystyki opartej o walory i zabytki dziedzictwa kulturowego wzrost zainteresowania agroturystyką i turystyką wiejską rozwój turystyki krajoznawczej i edukacyjnej (wikliniarstwo) budowa trasy ekspresowej S-19 rozwój gospodarczy najbliższej położonych ośrodków gospodarczych rozwój gospodarczy kraju, podniesienie konkurencyjności krajowej gospodarki zainteresowanie ofertą inwestycyjną podmiotów zewnętrznych	<p>ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> wzrost konkurencyjności na rynku wikliniarskim obniżenie zainteresowania rynku produktami wiklinowymi zagrożenia powodziowe wystąpienie kryzysu gospodarczego na rynku światowym, krajowym bezpośrednio oddziaływającego na rynek lokalny zmiana prawodawstwa krajowego wzrost obciążeń finansowych nakładanych na gminę

społeczno – gospodarczą oddaje obraz gminy na tle powiatu niżańskiego:

RYСУNEK 15. OBRAZ GMINY NA TLE POWIATU

7 143 pozycja gminy w województwie

WYSZCZEGÓLNIENIE GMINY	Ludność na 1 km ²	Kobiety na 100 mężczyzn ^a	Saldo migracji na 1000 ludności	Dochody własne budżetu gminy	Środki w dochodach budżetu gminy na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		Wydatki w dziale "Obsługa długu publicznego" w % wydatków ogółem budżetu gminy ^a	Dzieci w przedszkolach na 100 miejsc ^a	Czytelnie bibliotek publicznych na 1000 ludności	Turystyczne obiekty noclegowe		Przebieg powietrzna kowalicytowania w zasobach mieszkaniowych	Odsiek ludności korzystającej z instalacji			Podmioty w rejestrze REGON na 10 tys. ludności																
					Wydatki budżetu gminy	Wydatki na 1 mieszkańca				obiekty	udzielone noclegi		wodociągowej	kanalizacyjnej	gazowej																	
HARASIUKI	7	143	2	36	4	87	6	157	4	90	7	135	2	38	1	34	2	67	2	58	5	56	1	24	7	151	6	142	7	143		
JAROCIN	6	124	3	61	1	39	7	160	5	76	3	32	-	-	5	98	-	-	-	-	1	16	4	64	5	89	7	157	4	110		
JEZOWE	3	104	1	22	7	128	4	134	3	47	3	47	6	135	2	78	2	67	4	86	4	44	3	62	1	53	5	124	6	136		
KRZESZÓW	5	116	5	85	3	79	2	61	2	11	1	15	5	118	5	113	-	-	-	-	3	41	5	87	6	139	4	118	3	75		
NISKO	1	36	7	117	6	117	1	27	4	55	5	134	1	6	1	7	4	96	1	47	1	33	7	103	6	103	3	73	1	55	1	27
RUDNIK NAD SANEM	2	53	6	106	2	68	3	121	6	150	7	160	6	127	3	59	3	93	2	67	5	92	6	96	7	104	4	82	2	81	2	61
ULANÓW	4	113	3	61	4	87	5	152	1	5	2	42	2	7	4	65	7	123	2	67	3	60	2	24	2	37	2	62	3	116	5	128

^a Najmniejsza wartość została oznaczona jako lokata 1, natomiast największa – jako ostatnia lokata spośród zestawionych jednostek

Dane: GUS BDL;

CZĘŚĆ II
ANALIZA STRATEGICZNA
Gdzie chcemy być?

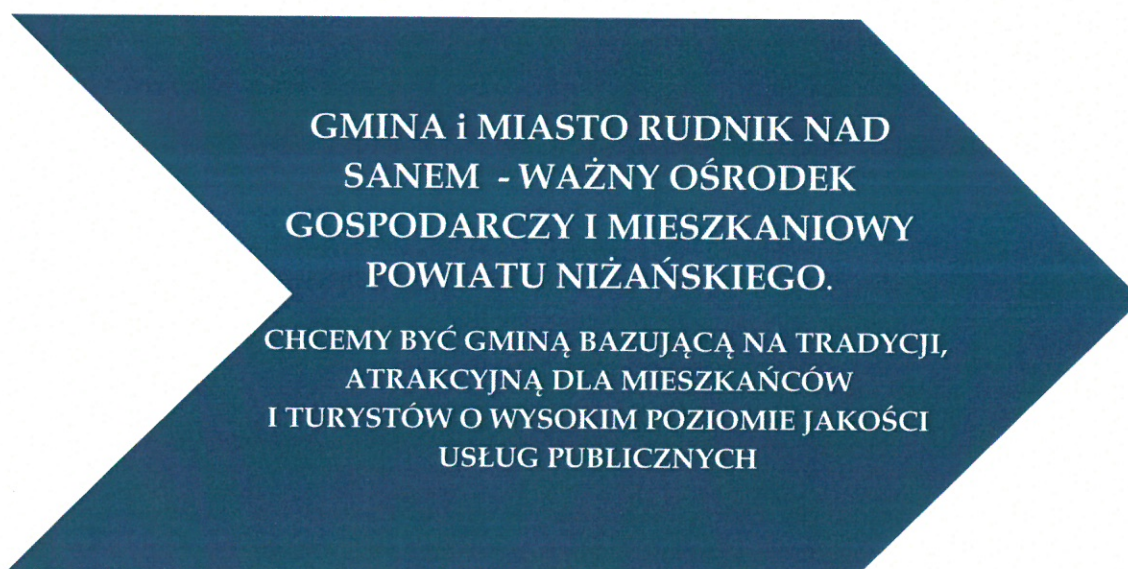

IX. Wizja i cele strategiczne

1. Wizja rozwoju Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem

Na podstawie diagnozy społeczno – gospodarczej formułuje się WIZJĘ rozwoju społeczno – gospodarczego Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem dla okresu 2017 – 2022, która brzmi:

Definicja Wizji przyszłego obrazu gminy sformułowana została w oparciu o diagnozę społeczno – gospodarczą, analizę SWOT oraz analizę podstawowych potrzeb i problemów związanych z bieżącym życiem mieszkańców na terenie gminy, ale również z potrzebami inwestycyjnymi w perspektywie obowiązywania strategii, tj. do roku 2022. Przedstawiona definicja wizji gminy stanowi również aktualizację obowiązującej dotychczas strategii gminy, w tym z założeniem jej kontynuacji.

2. Cele strategiczne

Formułowana Wizja pokazuje docelowy przyszły obraz Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem, w tym obszary, w których gmina zamierza się rozwijać.

Do kluczowych obszarów strategicznego rozwoju należeć będą:

- 1) przedsiębiorczość i rolnictwo,
- 2) turystyka, sport i zdrowie,
- 3) infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa,
- 4) kultura, oświata i pomoc społeczna.

Cel nadrzędny: Wzrost jakości życia mieszkańców Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem w obszarze usług publicznych, przedsiębiorczości, turystyki, sportu i zdrowia oraz kultury, oświaty i pomocy społecznej.

Celem głównym podejmowanej strategii, bezpośrednio wpisującym się w wizję rozwoju gminy jest wzrost jakości życia mieszkańców Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem w obszarze usług publicznych, przedsiębiorczości, turystyki, sportu, rekreacji, zdrowia, kultury, oświaty i pomocy społecznej.

Realizacja celu związana jest z zaplanowanym kierunkiem działań, które w perspektywie najbliższych lat przyczynią się do realizacji celu głównego. Do kluczowych celów należy rozwój przedsiębiorczości opartej o lokalne tradycje wikliniarskie, ale również o potencjał i dysponowane tereny inwestycyjne, wykorzystując posiadaną już pozycję ważnego ośrodka gospodarczego na obszarze powiatu niżańskiego, a także dostosowując tempo rozwoju przedsiębiorczości do tempa w gminach sąsiednich, wobec których Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem w latach wcześniejszych osiągała przewagę.

Cel główny realizowany będzie w obszarze infrastruktury publicznej, w szczególności bezpośrednio przekładającej się na jakość życia. W tym obszarze przewiduje się wspieranie podstawowych usług publicznych, które dotyczą życia codziennego mieszkańców, w obszarze infrastruktury technicznej – komunalnej, w obszarze sportu i rekreacji, a także kultury i oświaty. Ważnym obszarem realizacji celu głównego jest również sektor turystyczny, oparty o walory i zabytki dziedzictwa kulturowego, w głównej mierze oparty o historyczne dziedzictwo wytwórstwa i produkcji wiklinowej. Jest to zarówno czynnik wpływający na szansę w obrębie usług turystycznych, ale nadal kluczowy czynnik rozwoju przedsiębiorczości na obszarze oddziaływania strategii.

Szczegółowa analiza strategicznego rozwoju gminy przedstawiona została w poniżej zamieszczonym schemacie oraz szczegółowo rozpisanych obszarach strategicznego działania.

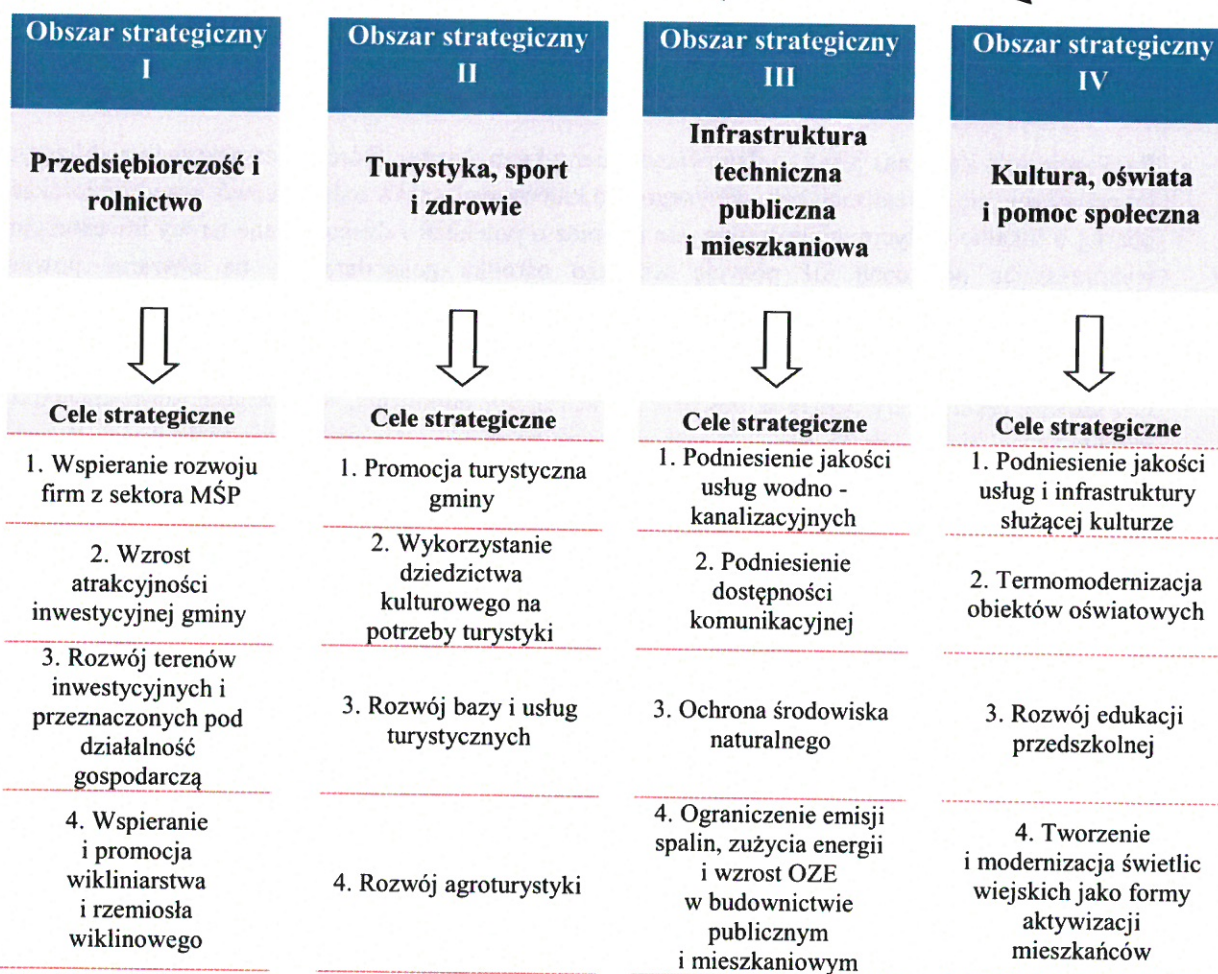

SCHEMAT PODEJŚCIA STRATEGICZNEGO NA POZIOMIE GMINY I MIASTA RUDNIK NAD SANEM

GMINA I MIASTO RUDNIK NAD SANEM - WAŻNY OŚRODEK GOSPODARCZY I MIESZKANIOWY POWIATU NIŻAŃSKIEGO.

CHCEMY BYĆ GMINĄ BAZUJĄCĄ NA TRADYCYJ, ATRAKCYJNĄ DLA MIESZKAŃCÓW I TURYSTÓW O WYSOKIM POZIOMIE JAKOŚCI USŁUG PUBLICZNYCH.

Cel nadrzędny: Wzrost jakości życia mieszkańców Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem w obszarze usług publicznych, przedsiębiorczości, turystyki, sportu i zdrowia oraz kultury, oświaty i pomocy społecznej.

Część II. Analiza strategiczna

5. Rozwój nowych form działalności rolniczej	5. Rozwój bazy sportowo - rekreacyjnej	5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa i przeciwdziałanie zagrożeniom	5. Promocja wikliniarstwa
6. Wspieranie przetwórstwa rolno - spożywczego	6. Wzrost udziału mieszkańców w ofercie sportowo - rekreacyjnej	6. Podniesienie jakości usług gospodarowania odpadami	6. Podniesienie jakości nauczania
7. Przeciwdziałanie bezrobociu, aktywizacja osób bezrobotnych	7. Modernizacja infrastruktury służącej ochronie zdrowia	7. Rozwój sieci Internetu szerokopasmowego	7. Aktywizacja mieszkańców poprzez wspieranie rozwoju Kół Gospodyń Wiejskich
8. Wspieranie rynku pracy	8. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w sferze przestrzenno – publicznej	8. Rozwój e-usług na terenie gminy, w tym e- administracji	8. Rozwój opieki nad dzieckiem do lat 3
9. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w sferze gospodarczej		9. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w sferze technicznej i przestrzenno - funkcjonalnej	9. Odnowa i restauracja lokalnych zabytków kultury
			10. Przeciwdziałanie ubóstwu
			11. Modernizacja infrastruktury służącej pomocy społecznej
			12. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w sferze społecznej

Cele i zadania strategiczne

OBSZAR STRATEGICZNY I

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ i ROLNICTWO

CELE STRATEGICZNE

1. Wspieranie rozwoju firm z sektora MŚP.
2. Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy.
3. Rozwój terenów inwestycyjnych i przeznaczonych pod działalność gospodarczą.
4. Wspieranie i promocja wikliniarstwa i rzemiosła wiklinowego.
5. Rozwój nowych form działalności rolniczej.
6. Wspieranie przetwórstwa rolno – spożywczego.
7. Przeciwdziałanie bezrobociu, aktywizacja osób bezrobotnych.
8. Wspieranie rynku pracy.
9. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w sferze gospodarczej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Przebudowa targowiska w Rudniku nad Sanem (w tym działania w ramach rewitalizacji w sferze gospodarczej).
2. Przebudowa dróg dojazdowych do TSSE – ul. Grunwaldzka, ul. Kordeckiego i ul. Stalowa w Rudniku nad Sanem (w tym działania w ramach rewitalizacji w sferze gospodarczej).
3. Projekty mające na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych.
4. Przygotowanie terenów pod inwestycje – uzbrojenie terenów TSSE przy ul. Stalowej w Rudniku nad Sanem (w tym działania w ramach rewitalizacji w sferze gospodarczej).
5. Odrestaurowanie budynku młyna przy ul. Mickiewicza w Rudniku nad Sanem.
6. Promocja wikliniarstwa.

OBSZAR STRATEGICZNY II

TURYSTYKA, SPORT i ZDROWIE

CELE STRATEGICZNE

1. Promocja turystyczna gminy.
2. Wykorzystanie dziedzictwa kulturowego na potrzeby turystyki.
3. Rozwój bazy i usług turystycznych.
4. Rozwój agroturystyki.
5. Rozwój bazy sportowo – rekreacyjnej.

Część II. Analiza strategiczna

6. Wzrost udziału mieszkańców w ofercie sportowo – rekreacyjnej.
7. Modernizacja infrastruktury służącej ochronie zdrowia.
8. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w sferze przestrzenno – publicznej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Budowa siłowni plenerowych na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji).
2. Promocja wikipinarstwa.
3. Budowa boisk wielofunkcyjnych na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji).
4. Rewitalizacja centrum miasta Rudnik nad Sanem.
5. Zagospodarowanie terenu nad zbiornikiem wodnym przy ul. Mickiewicza w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji).
6. Zagospodarowanie terenu przy przeprawie promowej.
7. Modernizacja infrastruktury sportowo – rekreacyjnej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji).
8. Południowa Strefa Aktywności Społecznej – wieś Kopki.
9. Północna Strefa Aktywności Społecznej – wieś Przędzel.

OBSZAR STRATEGICZNY III

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA PUBLICZNA i MIESZKANIOWA

CELE STRATEGICZNE

1. Podniesienie jakości usług wodno – kanalizacyjnych.
2. Podniesienie dostępności komunikacyjnej.
3. Ochrona środowiska naturalnego.
4. Ograniczenie emisji spalin, zużycia energii i wzrost OZE w budownictwie publicznym i mieszkaniowym.
5. Podniesienie poziomu bezpieczeństwa i przeciwdziałanie zagrożeniom.
6. Podniesienie jakości usług gospodarowania odpadami.
7. Rozwój sieci Internetu szerokopasmowego.
8. Rozwój e-usług na terenie gminy, w tym e- administracji.
9. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w sferze technicznej i przestrzenno – funkcjonalnej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Przebudowa dróg i chodników na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej).
2. Przebudowa targowiska w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno – publicznej).
3. Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w mieście Rudnik nad Sanem oraz sołectwach Przędzel, Kopki i Przędzel Kolonia.
4. Rewitalizacja centrum miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno – publicznej).
5. Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej).
6. Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem.
7. Przebudowa z rozbudową oczyszczalni ścieków w Rudniku nad Sanem.
8. Odrestaurowanie budynku gminnego przy ul. Piłsudskiego w Rudniku nad Sanem.
9. Rozwój e-usług, w tym e-administracji, sieci Internetu szerokopasmowego.
10. Zagospodarowanie terenu nad zbiornikiem wodnym przy ul. Mickiewicza w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno – publicznej).
11. Odrestaurowanie i wyposażenie budynku domu kultury i kina przy ul. Grunwaldzkiej w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno – publicznej).
12. Modernizacja infrastruktury sportowo – rekreacyjnej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno – publicznej).
13. Budowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej).
14. Przebudowa i wyposażenie remizy OSP w Przędzelu.
15. Przebudowa i wyposażenie remizy OSP w Kopkach.
16. Przebudowa budynków wielorodzinnych przy ulicy Sienkiewicza i Sandomierskiej w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej).
17. Przebudowa SUW przy ulicy Stróżańskiej i Chopina (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej).
18. Wyposażenie budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem w ekologiczne i odnawialne źródła energii (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej).
19. Realizacja projektów parasolowych (montaż instalacji OZE) na budynkach mieszkalnych na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej).
20. Przebudowa budynku UGiM (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej).
21. Budowa/przebudowa parkingów przy cmentarzach na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem.

OBSZAR STRATEGICZNY IV

KULTURA, OŚWIATA i POMOC SPOŁECZNA

CELE STRATEGICZNE

1. Podniesienie jakości usług i infrastruktury służącej kulturze.
2. Termomodernizacja obiektów oświatowych.
3. Rozwój edukacji przedszkolnej.
4. Tworzenie i modernizacja świetlic wiejskich jako formy aktywizacji mieszkańców.
5. Promocja wikliniarstwa.
6. Podniesienie jakości nauczania.
7. Aktywizacja mieszkańców poprzez wspieranie rozwoju Kół Gospodyń Wiejskich.
8. Rozwój opieki nad dziećmi do lat 3.
9. Odnowa i restauracja lokalnych zabytków kultury.
10. Przeciwdziałanie ubóstwu.
11. Modernizacja infrastruktury służącej pomocy społecznej.
12. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych w sferze społecznej.

KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. Przebudowa i wyposażenie budynku użyteczności publicznej w Przędzelu przy ulicy 3-go Maja.
2. Zakup wyposażenia dla KGW funkcjonujących na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem.
3. Rozbudowa budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Przędzelu o salę gimnastyczną z zapleczem i łącznikiem dla oddziału przedszkolnego.
4. Odrestaurowanie i wyposażenie budynku domu kultury i kina przy ul. Grunwaldzkiej w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno – publicznej).
5. Doposażenie szkół na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem w nowoczesne pomoce naukowe.
6. Budowa przedszkola ze żłobkiem i całorocznym krytym placem zabaw, parkingiem, zewnętrznym placem zabaw oraz ogrodzeniem i infrastrukturą towarzyszącą (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej).
7. Budowa boisk wielofunkcyjnych na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej).
8. Budowa siłowni plenerowych na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej).
9. Budowa i doposażenie placów zabaw dla dzieci na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej).
10. Rozbudowa systemu monitoringu miejskiego (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej).

Kierunki działań/rodzaje przedsięwzięć

L.p.	Nazwa projektu	Wartość inwestycji (w zł)	Dofinansowanie (w zł)	Obszar strategiczny	Źródło finansowania	Obszar strategiczny
1.	Przebudowa targowiska w Rudniku nad Sanem (w tym działania w ramach rewitalizacji w sferze gospodarczej)	2 200 000,00	1 000 000,00	Przedsiębiorczość i rolnictwo	PROW 2014 – 2020, Działanie: Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich - inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów. inne dotacje, środki własne	
2.	Przebudowa dróg dojazdowych do TSSE – ul. Grunwaldzka, ul. Kordeckiego i ul. Stalowa w Rudniku nad Sanem (w tym działania w ramach rewitalizacji w sferze gospodarczej)	2 000 000,00	1 400 000,00	Przedsiębiorczość i rolnictwo	RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne	
3.	Projekty mające na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych	1 000 000,00	850 000,00	Przedsiębiorczość i rolnictwo	RPO WP 2014 – 2020, komponent EFS, inne dotacje, środki własne	
4.	Przygotowanie terenów pod inwestycje – uzbrojenie terenów TSSE przy ul. Stalowej w Rudniku nad Sanem (w tym działania w ramach rewitalizacji w sferze gospodarczej)	1 000 000,00	850 000,00	Przedsiębiorczość i rolnictwo	RPO WP 2014 – 2020, Działanie 1.3 Promowanie przedsiębiorczości, inne dotacje, środki własne	
5.	Odrestaurowanie budynku młyna przy ul. Mickiewicza w Rudniku nad Sanem	1 500 000,00	1 275 000,00	Przedsiębiorczość i rolnictwo	RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne	

PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ I ROLNICTWO

Część II. Analiza strategiczna

		425 000,00	Przedsiębiorczość i rolnictwo	PROW 2014 – 2020 – Leader, inne dotacje, środki własne
6.	Promocja wikliniarstwa	500 000,00		
7.	Budowa siłowni plenerowych na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji)	240 000,00	Turystyka, sport i zdrowie	PROW 2014 – 2020, Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
8.	Promocja wikliniarstwa	500 000,00	Turystyka, sport i zdrowie	PROW 2014 – 2020, Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
9.	Budowa boisk wielofunkcyjnych na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji)	2 500 000,00	Turystyka, sport i zdrowie	PROW 2014 – 2020, Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
10.	Rewitalizacja centrum miasta Rudnik nad Sanem	1 500 000,00	Turystyka, sport i zdrowie	PROW 2014 – 2020, Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
11.	Zagospodarowanie terenu nad zbiornikiem wodnym przy ul. Mickiewicza w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji)	2 000 000,00	Turystyka, sport i zdrowie	PROW 2014 – 2020, Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne

TURYSTYKA, SPORT i ZDROWIE

Część II. Analiza strategiczna

12.	Zagospodarowanie terenu przy przeprawie promowej	1 000 000,00	850 000,00	Turystyka, sport i zdrowie	PROW 2014 – 2020, Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
13.	Modernizacja infrastruktury sportowo – rekreacyjnej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji)	3 000 000,00	2 550 000,00	Turystyka, sport i zdrowie	PROW 2014 – 2020, Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
14.	Południowa Strefa Aktywności Społecznej – wieś Kopki	3 000 000,00	2 100 000,00	Turystyka, sport i zdrowie	PROW 2014 – 2020, Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
15.	Północna Strefa Aktywności Społecznej – wieś Przędzel	3 000 000,00	2 100 000,00	Turystyka, sport i zdrowie	PROW 2014 – 2020, Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
16.	Przebudowa dróg i chodników na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej)	15 000 000,00	7 500 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	PROW 2014 – 2020 Działanie: Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich – Budowa lub modernizacja dróg lokalnych, Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
17.	Przebudowa targowiska w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno – publicznej)	2 200 000,00	1 000 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	PROW 2014 – 2020 Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne

INFRASTRUKTURA
TECHNICZNA

Część II. Analiza strategiczna

18.	Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej w mieście Rudnik nad Sanem oraz sołectwach Przędzel, Kopki i Przędzel Kolonia	17 300 000,00	12 000 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	PROW 2014 – 2020 Działanie: Podstawowe usługi i odnowa miejscowości na obszarach wiejskich, RPO WP 2014 – 2020 Gospodarka wodno – ściekowa, inne dotacje, środki własne				
19.	Rewitalizacja centrum miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno – publicznej)	1 500 000,00	1 275 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	RPO WP 2014 – 2020, Działanie 6.3 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej, inne dotacje, środki własne				
20.	Budowa i modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej)	1 700 000,00	1 200 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	RPO WP 2014 – 2020, Działanie 3.3 Poprawa jakości powietrza, inne dotacje, środki własne				
21.	Rozbudowa sieci wodociągowej na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem	4 000 000,00	2 800 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	RPO WP 2014 – 2020, Działanie 4.3 Gospodarka wodno – ściekowa, inne dotacje, środki własne				
22.	Przebudowa z rozbudową oczyszczalni ścieków w Rudniku nad Sanem	11 000 000,00	7 500 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	RPO WP 2014 – 2020, Działanie 4.3 Gospodarka wodno – ściekowa, inne dotacje, środki własne				
23.	Odrestaurowanie budynku gminnego przy ul. Piłsudskiego w Rudniku nad Sanem	1 000 000,00	850 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	PROW 2014 – 2020 Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne				

Część II. Analiza strategiczna

24.	Rozwój e-usług, w tym e-administracji, sieci internetu szerokopasmowego	500 000,00	425 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	PROW 2014 – 2020 Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
25.	Zagospodarowanie terenu nad zbiornikiem wodnym przy ul. Mickiewicza w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno – publicznej)	2 000 000,00	1 700 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	PROW 2014 – 2020 Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
26.	Odrestaowanie i wyposażenie budynku domu kultury i kina przy ul. Grunwaldzkiej w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno – publicznej)	3 000 000,00	2 550 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	PROW 2014 – 2020 Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
27.	Modernizacja infrastruktury sportowo – rekreacyjnej Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno – publicznej)	3 000 000,00	2 550 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	PROW 2014 – 2020 Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
28.	Budowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej)	1 200 000,00	800 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne

Część II. Analiza strategiczna

29.	Przebudowa i wyposażenie remizy OSP w Przędzelu	1 000 000,00	700 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	PROW 2014 – 2020 Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
30.	Przebudowa i wyposażenie remizy OSP w Kopkach	300 000,00	200 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	PROW 2014 – 2020 Leader, RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
31.	Przebudowa budynków wielorodzinnych przy ulicy Sienkiewicza i Sandomierskiej w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej)	3 600 000,00	3 060 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
32.	Przebudowa SUW przy ulicy Stróżańskiej i Chopina (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej)	1 400 000,00	980 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
33.	Wyposażenie budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem w ekologiczne i odnawialne źródła energii (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej)	1 500 000,00	1 275 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	RPO WP 2014 – 2020, PROW 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne

Część II. Analiza strategiczna

34.	Realizacja projektów parasolowych (montaż instalacji OZE) na budynkach mieszkalnych na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze środowiskowej)	10 000 000,00	8 500 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	RPO WP 2014 – 2020, PROW 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne	
35.	Przebudowa budynku UGiM (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze technicznej)	3 000 000,00	2 550 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	RPO WP 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne	
36.	Budowa/przebudowa parkingów przy cmentarzach na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem	3 000 000,00	1 500 000,00	Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	RPO WP 2014 – 2020, PROW 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne	
37.	Przebudowa i wyposażenie budynku użyteczności publicznej w Przedzle przy ulicy 3-go Maja	500 000,00	250 000,00	Kultura, oświata i pomoc społeczna	RPO WP 2014 – 2020, PROW 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne	
38.	Zakup wyposażenia dla KGW funkcjonujących na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem	100 000,00	50 000,00	Kultura, oświata i pomoc społeczna	RPO WP 2014 – 2020, PROW 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne	

KULTURA, OŚWIATA i POMOC SPOŁECZNA

Część II. Analiza strategiczna

39.	Rozbudowa budynku Publicznej Szkoły Podstawowej w Przędzeli o salę gimnastyczną z zapleczem i łącznikiem dla oddziału przedszkolnego	2 200 000,00	1 400 000,00	Kultura, oświata i pomoc społeczna	RPO WP 2014 – 2020 Działanie 6.4 Infrastruktura edukacyjna, PROW 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
40.	Odrestaurowanie i wyposażenie budynku domu kultury i kina przy ul. Grunwaldzkiej w Rudniku nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze przestrzenno – publicznej)	3 000 000,00	2 550 000,00	Kultura, oświata i pomoc społeczna	RPO WP 2014 – 2020, PROW 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
41.	Doposażenie szkół na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem w nowoczesne pomoce naukowe	1 000 000,00	850 000,00	Kultura, oświata i pomoc społeczna	RPO WP 2014 – 2020, PROW 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
42.	Budowa przedszkola ze żłobkiem i całorocznym krytym placem zabaw, parkingiem, zewnętrznym placem zabaw oraz ogrodzeniem i infrastrukturą towarzyszącą (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej)	8 000 000,00	4 000 000,00	Kultura, oświata i pomoc społeczna	RPO WP 2014 – 2020, PROW 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne

Część II. Analiza strategiczna

43	Budowa boisk wielofunkcyjnych na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej)	2 500 000,00	1 250 000,00	Kultura, oświata i pomoc społeczna	RPO WP 2014 – 2020, PROW 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
44	Budowa siłowni plenerowych na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej)	240 000,00	120 000,00	Kultura, oświata i pomoc społeczna	RPO WP 2014 – 2020, PROW 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
45	Budowa i doposażenie placów zabaw dla dzieci na terenie Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej)	1 100 000,00	935 000,00	Kultura, oświata i pomoc społeczna	RPO WP 2014 – 2020, PROW 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
46	Rozbudowa systemu monitoringu miejskiego (w tym na obszarze rewitalizacji w sferze społecznej)	1 000 000,00	850 000,00	Kultura, oświata i pomoc społeczna	RPO WP 2014 – 2020, PROW 2014 – 2020, inne dotacje, środki własne
RAZEM		131 780,00	91 340 000,00		

X. FINANSOWANIE

Źródłem finansowania przyjętej Strategii Rozwoju Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem będzie budżet Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem, a także w dużej części środki zewnętrzne w postaci dotacji i środki własne podmiotów zaangażowanych do realizacji niniejszej strategii na obszarze jej oddziaływania.

Do kluczowych źródeł finansowania należą dotacje unijne w ramach programów:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014 – 2020;
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020.

W punkcie dotyczącym prognozowanych kierunków działań szczegółowo przedstawiono źródła finansowania wraz z określeniem działań i związanych z tym programów.

Opracowany plan finansowy oddaje wagę i strategiczne znaczenie poszczególnych obszarów, w których przewiduje się realizację działań. Plan finansowy stanowi również odpowiedź na najbardziej istotne problemy i potrzeby dotyczące mieszkańców i pozostałych grup interesariuszy z terenu gminy. Udział % poszczególnych obszarów strategicznych w planowaniu działań związany jest również z określoną wizją i celami strategicznymi w ramach niniejszej strategii.

PLAN FINANSOWY PRZYJĘTEJ STRATEGII

Obszary strategiczne	Wartość inwestycji	Dofinansowanie	Wartość inwestycji	Dofinansowanie
Przedsiębiorczość i rolnictwo	8 200 000,00	5 800 000,00	6,22 %	6,35 %
Turystyka, sport i zdrowie	16 740 000,00	12 370 000,00	12,70 %	13,54 %
Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa	87 200 000,00	60 915 000,00	66,18 %	66,69 %
Kultura, oświata i pomoc społeczna	19 640 00,00	12 255 000,00	14,90 %	13,42 %
RAZEM	131 780 000,00	91 340 000,00	100,00 %	100,00 %

TABELA 49. PLAN FINANSOWY STRATEGII

Zdecydowaną przewagę w prognozowaniu działań w okresie najbliższych lat zajmują projekty z zakresu infrastruktury technicznej publicznej i mieszkaniowej. Obrazuje to kluczowe potrzeby gminy w tym zakresie i kluczowe kierunki rozwojowe gminy na prognozowany okres.

XI. MONITORING

Strategia Rozwoju Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem na lata 2017 – 2022 monitorowania będzie w okresach rocznych na podstawie przyjętych wskaźników i narzędzi monitorowania.

W ramach przygotowanej strategii rekomendowane jest wykonywanie tzw. raportów z wdrażania strategii w postaci „Raportu z realizacji działań” i „Raportu wdrożeniowego”.

1) Raport wdrożeniowy wykonywany będzie w odstępach 2 – letnich oraz na zakończenie wdrażania strategii. Obejmować będzie weryfikację realizacji strategii i założonych celów na podstawie analizy i weryfikacji według poniżej zamieszczonych wskaźników.

2) Raport z realizacji działań opracowywany w okresach rocznych, obejmujący analizę i zakres wykonania na moment weryfikacji zakresu zaplanowanych działań i przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach niniejszej strategii. Raport z realizacji działań ograniczał będzie się jedynie do analizy wskaźników produktowych, obejmujących analizę stanu wykonania i realizacji zaplanowanych przedsięwzięć.

Raporty składane będą na ręce Burmistrza Gminy i Miasta Rudnik nad Sanem do końca I kwartału za rok poprzedzający okres monitorowania, a Burmistrz przedstawi je Radzie Miejskiej w Rudniku nad Sanem.

Rekomendowane terminy raportowania:

„Raport z realizacji działań”	2017
	2018
	2019
	2020
	2021
	2022
„Raport wdrożeniowy”	2019
	2021

Wskaźniki celu nadrzędnego do Raportu wdrożeniowego:

I.p.	Rodzaj wskaźnika	Jednostka miary
1.	Zmiana liczby ludności. Wskaźnik wyliczony i zestawiony względem gmin sąsiednich z terenu powiatu niżańskiego	%
2.	Udział liczby ludności gminy w liczbie ludności powiatu niżańskiego	%
3.	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON	szt.
4.	Udział podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON do sumy podmiotów z terenu gmin sąsiednich	%

Część II. Analiza strategiczna

5.	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych	szt.
----	---	------

Wskaźniki dla obszaru strategicznego **Przedsiębiorczość i rolnictwo**

I.p.	Rodzaj wskaźnika	Jednostka miary
1.	Liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON	szt.
2.	Liczba nowopowstałych firm na terenie wdrażania strategii	szt.
3.	Poziom bezrobocia	%
4.	Powierzchnia terenów inwestycyjnych	ha

Wskaźniki dla obszaru strategicznego **Turystyka i sport:**

I.p.	Rodzaj wskaźnika	Jednostka miary
1.	Liczba obiektów sportowo – rekreacyjnych na terenie gminy	szt.
2.	Liczba atrakcji turystycznych	szt.
3.	Liczba klubów sportowych	szt.
4.	Liczba wydarzeń kulturalnych	szt.

Wskaźniki dla obszaru strategicznego **Infrastruktura techniczna publiczna i mieszkaniowa:**

I.p.	Rodzaj wskaźnika	Jednostka miary
1.	Poziom skanalizowania gminy	%
2.	Poziom zwodociągowania	%
3.	Udział mieszkańców korzystających z kanalizacji	%
4.	Udział mieszkańców korzystających z wodociągu	%
5.	Długość przebudowanych i zmodernizowanych dróg	km
6.	Liczba doposażonych szkół w nowoczesny sprzęt dydaktyczny	szt.

Wskaźniki dla obszaru strategicznego **Kultura i oświata:**

I.p.	Rodzaj wskaźnika	Jednostka miary
1.	Liczba wydarzeń kulturalnych	szt.

Część II. Analiza strategiczna

2.	Liczba wybudowanych i zmodernizowanych placów zabaw dla dzieci	szt.
3.	Liczba miejsc w przedszkolach na terenie gminy	osoby
4.	Liczba miejsc w żłobkach	osoby
5.	Liczba uczniów objętych edukacją	osoby
6.	Liczba zmodernizowanych obiektów oświatowych	szt.
7.	Liczba zmodernizowanych obiektów w obszarze kultury	szt.

Wykaz rysunków

Rysunek 1. Proces budowania i realizacji strategii	4
Rysunek 2. Centrum Wikliniarstwa w Rudniku nad Sanem	9
Rysunek 3 Gmina i Miasto Rudnik nad Sanem na tle powiatu nizańskiego	12
Rysunek 4. Wykres udziału powierzchni gruntów wg wykorzystania	14
Rysunek 5 Mapa administracyjna gminy	15
Rysunek 6. Liczba ludności na terenie gminy w okresie 2010 - 2015	16
Rysunek 7. Zmiana poziomu bezrobocia na terenie gminy w okresie 2010 – 2015	21
Rysunek 8. Poziom bezrobocia na terenie gminy wg podziału na kobiety i mężczyzn	22
Rysunek 9. Osoby pracujące wg sektorów ekonomicznych w roku 2015	23
Rysunek 10. Liczba firm na tle powiatu nizańskiego	24
Rysunek 11. Podział firm ze względu na liczbę pracowników	29
Rysunek 12. Specjalna Strefa Ekonomiczna w Rudniku nad Sanem	30
Rysunek 13. Urodzenia żywe na 1000 ludności	49
Rysunek 14. Schemat analizy SWOT	62
Rysunek 15. Obraz gminy na tle powiatu	65

Wykaz tabel

Tabela 1. Powierzchnia administracyjna gmin powiatu nizańskiego	13
Tabela 2. Udział powierzchni gruntów wg kierunków wykorzystania	13

Tabela 3 Podział administracyjny gminy	15
Tabela 4. Liczba ludności.....	16
Tabela 5. Przyrost naturalny.....	17
Tabela 6. Saldo migracji na pobyt stały	17
Tabela 7. Liczba ludności wg grup udziału w wieku produkcyjnym na tle powiatu	18
Tabela 8. Liczba mieszkańców wg grup wieku produkcyjnego.....	19
Tabela 9. Gęstość zaludnienia na tle powiatu niżańskiego	19
Tabela 10. Poziom bezrobocia na tle powiatu niżańskiego.....	21
Tabela 11. Poziom bezrobocia na terenie gminy wg podziału na płeć.....	22
Tabela 12. Liczba pracujących na terenie gminy	23
Tabela 13. Liczba firm wg rejestru REGON.....	24
Tabela 14. Analiza liczby firm na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym.....	25
Tabela 15. Firmy wg sekcji PKD 2007 - osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	26
Tabela 16. Liczba gospodarstw w sektorze rolnictwo.....	31
Tabela 17. Powierzchnia gruntów leśnych.....	31
Tabela 18. Układ komunikacyjny	33
Tabela 19. Dane dotyczące sieci wodociągowej na terenie gminy	39
Tabela 20. Udział % osób korzystających z wodociągu	39
Tabela 21. Dane dotyczące sieci kanalizacyjnej na terenie gminy.....	40
Tabela 22. Poziom skanalizowania	41
Tabela 23. Dane dotyczące sieci gazowej i zużycia gazu na terenie gminy.....	41
Tabela 24. Dane dotyczące gospodarki odpadami	43
Tabela 25. Dostęp do Internetu w roku 2015	43
Tabela 26. Dane dotyczące dostępności do Internetu na terenie gminy.....	45
Tabela 27. Sieć edukacyjna na terenie gminy	47
Tabela 28. Liczba dzieci w wieku 3-5 lat na terenie gminy.....	48
Tabela 29. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym na terenie gminy.....	48
Tabela 30. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	48
Tabela 31. Urodzenia żywe na 1000 ludności.....	49
Tabela 32. Wychowanie przedszkolne w gminie na tle powiatu	49

Część II. Analiza strategiczna

Tabela 33. Liczba szkół na terenie gminy	50
Tabela 34. Liczba uczniów	50
Tabela 35. Liczba uczniów w I klasie	50
Tabela 36. Wskaźnik uczniów przypadających na 1 oddział szkoły podstawowej.....	50
Tabela 37. Dane dotyczące szkolnictwa ponadgimnazjalnego	51
Tabela 38. Liczba udzielonych porad.....	51
Tabela 39. Liczba mieszkańców przypadających na 1 aptekę	51
Tabela 40. Liczba porad na 1 mieszkańca na tle powiatu	52
Tabela 41. Rodziny otrzymujące zasiłki rodzinne na dzieci	52
Tabela 42. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na tle powiatu.....	53
Tabela 43. Struktura mieszkań	53
Tabela 44. Liczba nowych mieszkań.....	54
Tabela 45. Liczba nowych mieszkań na terenie gminy.....	54
Tabela 46. Zasoby mieszkaniowe w gminie.....	54
Tabela 47. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	55
Tabela 48. Mieszkania na 1000 mieszkańców	55
Tabela 49. Plan finansowy strategii	84

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Edward Wotoszyn
mgr Edward Wotoszyn